

Sportsko rekreacijska infrastruktura grada Poreča

Grbić, Loris

Graduate thesis / Diplomski rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Rijeka, Faculty of Civil Engineering / Sveučilište u Rijeci, Građevinski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:157:893124>

Rights / Prava: [Attribution 4.0 International](#)/[Imenovanje 4.0 međunarodna](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-17**

image not found or type unknown

Repository / Repozitorij:

[Repository of the University of Rijeka, Faculty of Civil Engineering - FCERI Repository](#)

zir.nsk.hr

image not found or type unknown

**SVEUČILIŠTE U RIJECI
GRAĐEVINSKI FAKULTET**

Loris Grbić

Sportsko rekreacijska infrastruktura grada Poreča

Diplomski rad

Rijeka, 2023.

**SVEUČILIŠTE U RIJECI
GRAĐEVINSKI FAKULTET**

**Stručni specijalistički diplomski studij
Građevinarstvo
Graditeljstvo u turizmu**

**Loris Grbić
0114032138**

Sportsko rekreacijska infrastruktura grada Poreča

Diplomski rad

Rijeka, 2023.

IZJAVA O SAMOSTALNOJ IZRADI RADA

IZJAVA

Diplomski rad izradio sam samostalno, u suradnji s mentoricom i komentorom uz poštivanje pozitivnih građevinskih propisa i znanstvenih dostignuća iz područja građevinarstva. Građevinski fakultet u Rijeci je nositelj prava intelektualnog vlasništva u odnosu na ovaj rad.

Loris Grbić

U Rijeci, 18. rujan 2023.

ZAHVALA

Za početak htio bih se duboko zahvaliti svojoj mentorici izv. prof. dr. sc. Ivi Mrak, mag. arh. i svojem komentoru doc. dr. sc. Denisu Ambrušu, dipl. ing. arh. na pomoći u izradi Diplomskog rada, savjetima, stručnosti, detaljnim analizama i inspiraciji. Svakako, želim se još zahvaliti svim profesorima, suradnicima i djelatnicima Građevinskog Fakulteta u Rijeci koji su svojim radom omogućili završetak mog studija. Posebnu zahvalu upućujem svojim roditeljima i obitelji koji su bili moja konstantna potpora tokom cijelog studiranja i omogućili ostvarivanje mojih snova. Želio bih se zahvaliti svojim kolegama i prijateljima na pruženoj potpori tokom studiranja i bez kojih ovo akademsko iskustvo ne bi bilo niti približno ovome.

SAŽETAK

Ovaj diplomski rad detaljno istražuje koncept turističkog grada u Republici Hrvatskoj s osvrtom na sportsko rekreacijski turizam. Diplomski rad sadrži analizu turističkog mjesta Poreča te će se kroz Diplomski rad dobiti uvid u nastanak turističkog grada, njegovu povijest i prve začetke turizma na području grada Poreča. Fokus istraživanja biti će sportsko rekreacijska infrastruktura i njezin utjecaj na turizam grada Poreča s opisom mana i vrlina te mogućnosti za unaprjeđenje. Buduća investicijska ulaganja su od prijeke važnosti za neki turistički grad te će se njih razmotriti i opisati. Grad će biti u ovome radu raspodijeljen u zone, te će svaka zona biti analizirana i opisana. Također, usporediti će se neki svjetski slični primjeri prema kojima se može u budućnosti planirati i organizirati te poboljšat funkcionalnost. Vrlo veliki utjecaj na svako planiranje grada i građenje imaju prostorni planovi te će oni biti detaljno protumačeni za cijelo područje obuhvata analize s naglaskom na sportsko rekreacijsku namjenu površina na području grada Poreča. Kroz rad jedan osvrt će također biti i na nerealizirane projekte u svrhu sporta i rekreacije kao i na tek nadolazeće projekte. Zaključak će se osvrnuti na cjelokupnu usporedbu primjera Republike Hrvatske sa Gradom Porečom te iznošenje objektivnog mišljenja o uspješnosti izgradnje ovakvog koncepta sa prijedlogom za poboljšanje i usavršavanje već dobro funkcionalnog idealnog koncepta turističkog grada.

Ključne riječi: Grad Poreč, sportsko rekreacijska infrastruktura grada Poreča, sport, rekreacija, prostorni planovi, turistička ponuda, SWOT analiza, budući projekti na Poreštini

ABSTRACT

This master's thesis delves into the concept of a tourist city in the Republic of Croatia, with a particular focus on sports and recreation tourism. The master's thesis provides an in-depth analysis of the town of Poreč as a tourist destination, including its origin, history, and the development of tourism in the city. The research will concentrate on the sports and recreation infrastructure and its impact on tourism in Poreč, highlighting its strengths and weaknesses, and identifying opportunities for improvement. Future investments are crucial for a tourist town, and this thesis will consider and describe them. The city will be divided into zones, and each area will be analyzed and described. Additionally, Poreč will be compared with similar world examples to enhance functionality in the future. Spatial plans have a significant influence on all city planning and construction, and this master's thesis will interpret them in detail, with a focus on sports and recreational use of areas in Poreč. Moreover, we will review unrealized projects for sports and recreation, as well as upcoming projects. Finally, the master's thesis will conclude with an overall comparison of the Republic of Croatia and the city of Poreč, presenting an objective opinion on the success of building such a concept. It will also provide a proposal for improving and perfecting the already well-functioning ideal concept of a tourist city.

Keywords: City of Poreč, sports and recreation infrastructure of the city of Poreč, sport, recreation, spatial plans, tourist offer, SWOT analysis, future projects in Poreč

SADRŽAJ

1. Uvod.....	- 1 -
1.1. Predmet i cilj izrade Diplomskog rada.....	- 1 -
1.2. Metodologija provedbe Diplomskog rada.....	- 1 -
1.3. Struktura Diplomskog rada.....	- 2 -
2. Grad Poreč.....	- 3 -
2.1. Povijest	- 4 -
2.2. Geografski položaj i urbanistički čimbenici	- 4 -
2.3. Razvoj turizma	- 7 -
2.4. Raznolikost turističke ponude	- 9 -
2.5. Jedinstveni koncept turističkog grada.....	- 11 -
2.5.1. Primjer sličnog turističkog koncepta iz svijeta.....	- 15 -
2.6. Prostorno planska dokumentacija – grad Poreč.....	- 18 -
2.7. Prometna infrastruktura grada Poreča	- 32 -
3. Turizam u Poreču – statistički podaci	- 34 -
3.1. Odnos broja stanovništva i turista	- 34 -
3.2. Vremenski period opterećenja	- 35 -
3.3. Usporedba turizma Republike Hrvatske i Poreštine	- 36 -
4. Sportsko rekreacijska infrastruktura	- 37 -
4.1. Sportsko rekreacijska namjena.....	- 38 -
4.2. Rekreacijska namjena.....	- 44 -
4.3. Sportska namjena	- 53 -
4.4. Mogućnosti korištenja sportsko rekreacijske infrastrukture	- 56 -
4.5. Nerealizirani projekti.....	- 59 -
4.6. Planirana ulaganja u sportsko rekreacijsku infrastrukturu	- 60 -
4.7. Nadolazeći projekti	- 63 -
4.1. Značaj sportsko rekreacijske infrastrukture	- 65 -
5. Smještajni objekti na Poreštini.....	- 67 -
5.1. Podjela Poreštine prema smještajnim zonama	- 67 -
5.2. Smještajni objekti na području grada Poreča	- 69 -
5.3. Kategorizacija smještajnih objekata na području grada Poreča.....	- 73 -
6. Diskusija kroz SWOT analizu grada Poreča.....	- 74 -

7. Zaključak	- 77 -
8. Literatura	- 79 -

POPIS SLIKA

Slika 1: Starogradska jezgra grada (Izradio autor)

Slika 2: Podjela grada Poreča (Izradio autor)

Slika 3: Podjela zona grada (Izradio autor, prema www.google.com/maps)

Slika 4: Prostorni plan - Istarska Županija (Službene Novine Istarske Županije br. 09/16) (<https://www.istra-istria.hr/hr/podsitemovi/zavod-za-prostorno-uredenje-istarske-zupanije/prostorni-planovi/prostorni-plan-istarske-zupanije/>)

Slika 5: Prostorni plan Istarske Županije – grad Poreč, prostori za razvoj i uređenje (Službene Novine Istarske Županije br. 09/16) (<https://www.istra-istria.hr/hr/podsitemovi/zavod-za-prostorno-uredenje-istarske-zupanije/prostorni-planovi/prostorni-plan-istarske-zupanije/>)

Slika 6: Prostorni plan Istarske Županije - zaštita kulturne baštine (Službene Novine Istarske Županije br. 09/16) (<https://www.istra-istria.hr/hr/podsitemovi/zavod-za-prostorno-uredenje-istarske-zupanije/prostorni-planovi/prostorni-plan-istarske-zupanije/>)

Slika 7: Prostorni plan Istarske Županije - Ekološka mreža (NEM) Natura 2000 (Službene Novine Istarske Županije br. 09/16) (<https://www.istra-istria.hr/hr/podsitemovi/zavod-za-prostorno-uredenje-istarske-zupanije/prostorni-planovi/prostorni-plan-istarske-zupanije/>)

Slika 8: Prostorni plan grada Poreča (Službeno glasilo br. 8/10) (<http://www.porec.hr/prva.aspx?stranica=3067&pid=5>)

Slika 9: Generalni urbanistički plan - Poreč sjever, 1.A. NAMJENA (Službeno glasilo br. 9/10) (<http://www.porec.hr/prva.aspx?stranica=2518&pid=5>)

Slika 10: Generalni urbanistički plan - Poreč centar, 1.B. NAMJENA (Službeno glasilo br. 9/10) (<http://www.porec.hr/prva.aspx?stranica=2518&pid=5>)

Slika 11: Generalni urbanistički plan - Poreč jug, 1. C. NAMJENA (Službeno glasilo br. 9/10) (<http://www.porec.hr/prva.aspx?stranica=2518&pid=5>)

Slika 12: Detaljni plan uređenja - Poreč Centar (DPU-13) (Službeno glasilo br. 8/22) (<http://www.porec.hr/prva.aspx?stranica=2518&pid=5>)

Slika 13: Cestovna mreža Poreč (<http://www.porec.hr/prva.aspx?stranica=2518&pid=5>)

Slika 14: Dolasci i noćenja turista u RH - 2022. (<https://podaci.dzs.hr/2022/hr/29506>)

Slika 15: Biciklističko - pješačka staza (<https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/dodatni/439893.pdf>)

Slika 16: Detaljni plan uređenja Zone ugostiteljsko - turističke namjene Brulo, DPU-20 (Službeno glasilo br. 6/11) (<http://www.porec.hr/prva.aspx?stranica=2518&pid=5>)

Slika 17: Plaže na Poreštini (Izradio autor, prema www.google.com/maps)

Slika 18: Urbanistički plan uređenja Peškera - Pical – Špadići, UPU-26 (Službeno glasilo br. 18/18) (<http://www.porec.hr/prva.aspx?stranica=2518&pid=5>)

**Slika 19: Detaljni plan uređenja Gradsko kupalište Poreč, DPU-16 (Službeno glasilo br. 9/07)
(<http://www.porec.hr/prva.aspx?stranica=2518&pid=5>)**

**Slika 20: Plaža Brulo - pristup osobama s invaliditetom i osobama sa smanjenom
pokretljivošću (Izradio autor prema; <https://www.google.com/maps>)**

**Slika 21: Urbanistički plan uređenja Mornarica, UPU - 6 (Službeno glasilo br. 14/10)
(<http://www.porec.hr/prva.aspx?stranica=2518&pid=5>)**

**Slika 22: Sportsko - rekreacijska zona Bergamente – UPU-30 (Službeno glasilo br. 10/23)
(<http://www.porec.hr/prva.aspx?stranica=3067&pid=5>)**

**Slika 23: Lokacija sportsko rekreacijske zone Bergamente (Izradio autor prema;
www.google.com/maps)**

Slika 24: Pogled na gradilište Hotela Pinea (Izradio autor)

Slika 25: Gradilište Hotela Pinea (Izradio autor)

Slika 26: Turističke zone grada Poreča (izradio autor, prema www.google.com/maps)

GRAFIČKI IZVORI:

- GI 1 - <https://kofer.info/plaza-plava-laguna-bellevue/>
- GI 2 – arhiva autora, fotografija parkirališta u Poreču
- GI 3 - <https://www.myporec.com/hr/sto-raditi/aktivnosti/biciklizam/adrenalinski-pumptrack>
- GI 4 - <http://www.porec.hr/prva.aspx?stranica=63402&j=CRO>
- GI 5 - https://www.istra-istria.hr/fileadmin/dokumenti/turizam/150918_Koncept.pdf, Slika 1
- GI 6 – https://www.istra-istria.hr/fileadmin/dokumenti/turizam/150918_Koncept.pdf, Slika 2
- GI 7 - https://www.istra-istria.hr/fileadmin/dokumenti/turizam/150918_Koncept.pdf, Slika 3
- GI 8 - <https://www.myporec.com/hr/otkrijte-porec/plaze/plaze-u-porecu/11>
- GI 9 - <https://www.myporec.com/hr/sto-raditi/plaze-old/13>
- GI 10 - <http://www.porec.hr/prva.aspx?j=cro&stranica=17510>
- GI 11 - arhiva autora, fotografija zone
- GI 12 - <https://porestina.info/ministar-turizma-obisao-gradiliste-aquacolorsa/#prettyPhoto>
- GI 13 - <https://porestina.info/pore-sportska-metropola-upanije/#prettyPhoto>
- GI 14 - <https://valamar-riviera.com/en/media/press-releases/valamar-developing-the-largest-resort-in-croatia/#image-0>
- GI 15 - <https://valamar-riviera.com/media/311693/valamar-brosura-150x150mm-2.pdf>
- GI 16 - <https://www.plavalaguna.com/en/hotels/parentium>
- GI 17 - arhiva autora, fotografija zone
- GI 18 - <https://www.myporec.com/en/what-to-do/action/outdoor/walking/135>
- GI 19 - <https://www.its.de/urlaub/MAREA+Valamar+Collection+Suites-PUY12054PB.html>
- GI 20 - <https://www.plavalaguna.com/en/resorts/park>

POPIS TABLICA

Tablica 1: Urbanistički čimbenici (Izradio autor)

Tablica 2: Kretanje smještajnih kapaciteta (prema Hrvatini, D., 2006.)

Tablica 3: Usporedba urbanističkih čimbenika između grad Poreč - grad Jesolo (Izradio autor)

Tablica 4: Cjelogodišnji odnos broja stanovnika i turista (Izradio autor, prema <https://www.myporec.com/hr/o-nama/statistike>)

Tablica 5: Vremenski period opterećenja (Izradio autor, prema <https://www.myporec.com/hr/o-nama/statistike>)

Tablica 6: Postojeće stanje - Turistička zona Brulo (Izradio autor prema; <http://www.porec.hr/prva.aspx?stranica=2518&pid=5>)

Tablica 7: Mogućnost korištenja sportsko rekreacijske infrastrukture (Izradio autor)

Tablica 8: Kategorizacija turističkih objekata - Turistička zona Zelena Laguna (Izradio autor; prema <https://www.plavalaguna.com>)

Tablica 9: Kategorizacija turističkih objekata - Turistička zona Plava Laguna (Izradio autor; prema <https://www.plavalaguna.com>)

Tablica 10: Kategorizacija turističkih objekata – Turistička zona Brulo (<https://www.valamar.com/hr/>)

Tablica 11: Kategorizacija turističkih objekata – Turistička zona Borik (<https://www.valamar.com/hr/>)

Tablica 12: Kategorizacija turističkih objekata - Turistička zona Špadići (Izradio autor; prema <https://www.plavalaguna.com>)

Tablica 13: Masovni turizam - pozitivni i negativni aspekti (Izradio autor)

Tablica 14: SWOT analiza - Grad Poreč (Izradio autor)

1. Uvod

1.1. Predmet i cilj izrade Diplomskog rada

U ovom Diplomskom radu analizirati će se sportsko rekreacijska struktura grada Poreča i okolice gdje će se opisati prošlo, sadašnje i buduće stanje sportsko rekreacijske infrastrukture. Turizam kao glavni izvor prihoda grada igra veliku ulogu, te će se analizirati utjecaj turizma na sportsko rekreacijsku infrastrukturu te njezin značaj prema turizmu. U radu će biti objašnjen koncept cijeloga grada kao idealnog malog turističkog mjesta koji smješta izniman broj turista. Također, navesti će se trenutačna problematika grada sa kojom se grad susreće te predložiti moguća rješenja. Na koncu rada opisati će se turističke zone u koje je grad podijeljen te navesti smještajne objekte unutar tih zona sa osvrtom na njih.

1.2. Metodologija provedbe Diplomskog rada

Kroz rad će se provoditi obrada teorijskih zapisa iz različitih izvora, obrada statističkih podataka koji su usko vezani za područje analize te konzultacije sa nadležnim upravnim tijelima Grada. Analiza će biti upućena prema objektima koji su usko vezani za sportsko rekreacijsku infrastrukturu te prema njihovim vlasnicima odnosno vodećim grupacijama na području grada.

Na osnovu prikupljenih informacija opisati će se funkcioniranje grada za vrijeme turističke sezone, značaj sportsko rekreacijske infrastrukture, problematike sa kojom se grad susreće i na koji način se ona rješava te priložiti prijedlog novog rješenja za buduće projekte te moguće usavršavanje turističke ponude pa i kvalitete života u gradu Poreču, a sve u svezi sportsko rekreacijske infrastrukture.

1.3. Struktura Diplomskog rada

Struktura Diplomskog rada se temelji na uvodnom dijelu o gradu Poreču i povijesti grada. Biti će navedeni statistički podaci o turizmu na području Poreštine kao što će biti i objašnjen geografski položaj popraćen analizom urbanističkih čimbenika grada Poreča. Analizirati će se kompletna slika funkcioniranja grada te će se usporediti sa sličnim međunarodnim primjerom grada te prikazati sličnosti, kao i vrline i mane svakog od njih. Nastavno na to, prikazati će se sportsko rekreacijska infrastruktura grada s početnom realizacijom kroz napredak u prošlosti do vrhunca u sadašnjosti. Bitno je za napomenuti kako će se kroz rad spominjati i planirana ulaganja u sportsko rekreacijsku infrastrukturu te njezino poboljšanje. U radu će biti analizirani turistički smještaji koji su povezani sa sportsko rekreacijskom infrastrukturom, biti će prikazan njihov značaj i mogućnost poboljšanja. Grad Poreč će se mapiranjem podijeliti u nekoliko zona te prikazati način na koji one funkcioniraju te odgovoriti na pitanje kako bi grad funkcionirao bez njih. U radu će biti provedene različite SWOT analize gdje će se analizirati: kompletan grad, sportsko rekreacijska infrastruktura te različiti smještaji. Zadnji dio Diplomskog rada donijeti će prijedlog novog rješenja izgradnje sportsko rekreacijske infrastrukture, odnosno poboljšanje i unaprjeđenje postojeće infrastrukture te prema potrebi dogradnja nove te prilagodba na trenutnoj ili budućoj potražnji korisnika.

2. Grad Poreč

Grad Poreč smješten je na zapadnoj obali Istre, u Hrvatskoj. To je jedna od najpoznatijih turističkih destinacija u regiji, poznata po svojoj bogatoj povijesti, kulturnoj baštini i prekrasnim plažama. Poreč ima prekrasnu starogradsku jezgru koja je pod zaštitom UNESCO-a. Središnji dio grada obiluje uskim popločanim ulicama, očuvanim srednjovjekovnim zidinama i impresivnom Eufrazijevom bazilikom, koja datira iz 6. stoljeća. Turisti u Poreču mogu uživati u šetnji duž obale i otkrivati prekrasne plaže i skrivene uvale. Također popularno je koristiti bicikle za istraživanje okolnih područja i obližnjih sela. Poreč također nudi raznovrsnu ponudu restorana, kafića, trgovina i noćnog života. Tijekom ljetnih mjeseci organiziraju se različite kulturne manifestacije, koncerti i festivali koji privlače turiste iz cijelog svijeta. Dodatno, Poreč ima dobru prometnu povezanost, uključujući i međunarodnu zračnu luku Pula koja je udaljena 60-ak kilometara od grada. Poreč je popularna destinacija koja pruža kombinaciju povijesti, kulture, prekrasnih plaža i aktivnosti na otvorenom, što privlači brojne turiste iz različitih dijelova svijeta. Kako se u zapisima navodi, Poreč se kao turistička destinacija spominje već 1845. godine u tiskanom izdanju turističkog vodiča kao grada za posjet i odmor. Grad Poreč igrao je vrlo bitnu ulogu u hrvatskom turizmu gdje 1970 godine. postaje jedan od glavnih odredišta hrvatskog turizma (wikipedia.org).

Slika 1: Starogradska jezgra grada (Izradio autor)

2.1. Povijest

Područje grada Poreča bilo je naseljeno još u prapovijesti, a značajan razvoj doživljava tijekom rimske vladavine. U doba Rimskog Carstva, grad se nazivao Parentium i bio je važna rimska kolonija. Iz tog razdoblja potječu mnoge značajne građevine, uključujući i Eufrazijevu baziliku. Bazilika je izgrađena u 6. stoljeću i jedan je od najvažnijih primjera ranokršćanske sakralne arhitekture na Mediteranu. Zbog svoje iznimne ljepote i umjetničke vrijednosti, bazilika je 1997. godine uvrštena na UNESCO-v popis svjetske baštine. Nakon pada Zapadnog Rimskog Carstva, Poreč je bio pod vlašću različitih vlasti, uključujući Ostrogote, Bizantinice, Langobarde i Franačku Kraljevinu. Tijekom srednjeg vijeka, grad je bio važna luka i trgovačko središte. U 13. stoljeću, Poreč ulazi pod vlast Mletačke Republike i postaje dio njezinog pomorskog carstva. Taj period obilježen je izgradnjom obrambenih zidina i kula koje su i danas vidljive u staroj gradskoj jezgri. Nakon pada Mletačke Republike, Poreč je bio pod vlašću Austrije, a kasnije Italije. Nakon Drugog svjetskog rata, grad je postao dio Jugoslavije, a nakon raspada Jugoslavije, Poreč je postao dio Republike Hrvatske (wikipedia.org).

2.2. Geografski položaj i urbanistički čimbenici

Geografski položaj

Grad Poreč nalazi se na krajnjem zapadu Republike Hrvatske na Istarskom poluotoku, odnosno u Istarskoj Županiji. Grad Poreč smješten je na istočnoj obali Jadranskog mora, što ga čini vrlo interesantnom ljetnom destinacijom za turiste iz različitih dijelova Europe. Poreštini pripada 37 kilometara obale, što je iznimna dužina u odnosu na broj stanovnika grada (prema popisu iz 2021. godine grad Poreč broji 16 607 stanovnika). S obzirom na dobar geografski položaj, klimatska obilježja lokacije su blaga, te na području ne vladaju ekstremni vremenski uvjeti. Dobar geografski položaj igra veliku ulogu u turizmu kao i prometna infrastruktura. Odlična prometna povezanost dovodi mnoštvo turista u grad iz obližnjih država kao što su Italija, Švicarska, Austrija, Njemačka. Za dolazak turista sa nešto daljih destinacija koriste se zračne luke koje se nalaze u blizini (Pula 56 km, Rijeka 114 km, Trst 126 km, Ljubljana 188 km, Venecija 237 km, Zagreb 258 km).

Urbanistički čimbenici

Urbanistički čimbenici su važni aspekti koji oblikuju izgled, funkcionalnost i razvoj jednog grada, pa tako i turističke ponude odabrane lokacije. Analiza urbanističkih čimbenika grada Poreča odnosi se na istraživanje jakih i slabih strana grada Poreča u smislu i pogledu prema turističkoj ponudi i kvaliteti života na području grada Poreča.

Tablica 1: Urbanistički čimbenici (Izradio autor)

Urbanistički čimbenici	Ocjena	Komentar
Dužina obalne crte	+	Grad Poreč ima frontalni izlaz na more
Reljef	+	Blago brežuljkasti
Čistoća mora	+	Izvrсна kakvoća mora na svim lokacijama
Uređene šetnice	+	Duž cijele obale
Uređeni parkovi	+	Mnogobrojni
Prometna infrastruktura	+/-	Dobra, no postoji mogućnost za poboljšanje
Industrija	-	Glavni prihod turizam, minimalno učešće u industriji
Udaljenost zračne luke	+	Pula (58km), Rijeka (114km), Trst (131km), Venecija (242km)
Udaljenost luke i marine	+	Mogućnost i za nautički turizam
Gradski prijevoz	-	Nedovoljna povezanost
Zabavni sadržaj	+	Tokom turističke sezone vrlo izražen
Povijesni sadržaj	+	Starogradska jezgra i ostali sadržaji
Zdravstveni turizam	-	Trenutačno nema, no prema urbanističkim planovima planiran
Sportsko rekreacijski turizam	+	Iznimni utjecaj na turističku ponudu
Party turizam	+	Sadrži infrastrukturu za noćni život
Kazino turizam	+/-	Nekolicina objekata kazina
Omladinski turizam	+	Sadržaj prilagođen i omladinskom turizmu

Analiza urbanističkih čimbenika grada Poreča u Tablici 1. pokazala je da raznovrsna turistička ponuda grada zadovoljava veliki spektar korisnika, posebno tijekom turističke sezone. Kao ranije spomenuto, Poreština se nalazi na 37 kilometara dugoj obalnoj crti što uvelike pridonosi raznovrsnosti ponude na ovom području. Reljef na zapadnom dijelu Istre je razvijen i dug što ga čini pogodnim za razne sportsko rekreacijske sadržaje. More porečkog akvatorija je vrlo čisto, bistro i očuvano. Pozornost se također iznimno obraća na uređenje šetnica i parkova. Grad Poreč, pa tako i vlasnici hotelskih lanaca kao i koncesionari ulažu u uređenje šetnica, pa se tako grad

Poreč može pohvaliti kao grad sa vrlo dugom šetnicom u duljini od 12 kilometara koja spaja sjever i jug grada. Dobar geografski položaj sa uredno opremljenom prometnom infrastrukturom čini ovaj grad vrlo lako dostupnim iz različitih zemalja Europe. Naime, za dobru povezanost Istarske Županije sa ostatkom Hrvatske pa i Europe zaslužan je "Istarski Ipsilon" koji pripada mreži hrvatskih autocesta te ga čine dionice autoceste A8 (Matulji-Kanfanar) i A9 (slovenska granica-Kanfanar-Pula). Trenutno se "Istarski Ipsilon" dovodi u vrhunac njegove funkcije gdje se dionica A8 proširuje te povećava mogućnost za veću prometnu opterećenost. U okrugu grada Poreča postoji nekolicina zračnih luka (Zračna luka Pula, Zračna luka Rijeka, Zračna luka Trst i Zračna luka Marco Polo u Veneciji) koje povezuju gotovo cijeli Svijet, te s time navedenim grad Poreč može ugostiti turiste iz velikog broja zemalja. Na području Poreča postoji jedna luka i više marina koje primaju veliki broj brodica te se na taj način uspostavlja vrlo dobar nautički turizam. Veće marine na području Poreštine su: Marina Poreč (200 vezova), Marina Parentium (200 vezova), Marina Funtana (200 vezova) i Marina Červar-Porat (400 vezova). Navedene marine imaju vrlo dobru opremljenost. Zbog svoje veličine i broja stanovnika (16.607, 2021. godina) Grad Poreč ne posjeduje znatne linije gradskoga prijevoza. Javni prijevoz koji povezuje različite gradove postoji te se obavlja sa autobusnog kolodvora u Poreču. Povezanost grada Poreča sa ostalim gradovima Istarske Županije i Republike Hrvatske obavlja se više puta dnevno, također sa autobusnog kolodvora Poreč obavljaju se i međunarodne linije prema obližnjim državama. Zabavni turizam u gradu i okolici postoji u doba turističke sezone. Iako hoteli i hotelski sadržaji upućuju prema nekakvoj vrsti zdravstvenog turizma, on se još uvijek nije dovoljno prikazao na tržištu. Zato s druge strane već dugi niz godina sportsko rekreacijski turizam na području Poreča pa i cijele Istre izrazito dominira. Upravo sportsko rekreacijski turizam rezultira produženju turističkih sezona te se kroz godine temeljem toga očekuje postizanje cjelogodišnjeg turizma. Party i omladinski turizam su također prisutni, no postoji vremensko ograničenje se ono dešava samo u vrhuncu sezona ili u krajevima posezona. Kasino turizam je prisutan (sa četiri kockarnice na području Poreča), no grad nije orijentiran uvelike ka takvoj vrsti turizma zbog svojih prirodnih, povijesnih i kulturalnih ljepota.

Time navedeno, ocjena generalne slike urbanističkih čimbenika Grada Poreča i okolice se temelji na vrlo dobroj turističkoj opremljenosti i ponudi. Kroz veliki broj raznovrsnih urbanističkih čimbenika koji djeluju na visokom stupnju, turizam Grada Poreča je orijentiran prema velikom broju gostiju što rezultira visokom potražnjom tržišta i plasiranju grada među najboljim destinacijama na Hrvatskom Jadranu.

2.3. Razvoj turizma

Kroz tekst Hrvatin, D. (2006.) spominju se počeci turizma u Poreču zabilježeni krajem 19. stoljeća i početkom 20. stoljeća kada je grad privlačio mnogobrojne turiste iz upravno-političkog središta. Time izazvano javila se potreba za izgradnjom značajnih objekata gdje neki od njih funkcioniraju i danas. Neke od značajnih građevina izgrađene u tom razdoblju jesu: Kazalište (1886.), Institut za poljoprivredu (1889.), klaonica (1900.), željeznička postaja (1902.), novo groblje (1908.), športska dvorana "Palestra" (1909.), gradska vijećnica (1910.) i starački dom (1912.). U tom periodu grad Poreč nije imao hotelski smještaj.

Tek 1912. godine austrijsko društvo "Riviera" dovršava izgradnju hotela "Riviera". Nakon izgradnje prvog hotelskog smještaja u Poreču, a prije Prvog svjetskog rata, grad Poreč se spominje u nekoliko turističkih vodiča gdje se navodi kako grad Poreč sadrži 600 ležaja. Sa nekoliko većih hotelskih smještaja, a to su – "Riviera" (70 soba), "San Remo" (24 sobe), "Alla Citta di Trieste" (20 soba), te na poslijetku hotel "Venezia" kao depadana hotela "Riviera", grad Poreč je započeo graditi svoju turističku ponudu i svrstao se na kartu turističkih odredišta. Nadalje, između dva svjetska rata dolazi do zatišja turizma na Poreštini kao i gradnje (gdje se ne otvaraju novi turistički objekti) te turizam opada. Nakon Drugog svjetskog rata budi se turizam, ali u vrlo skromnim granicama gdje se uvelike obraća pažnja na obnovu i adaptaciju objekata uništenih stradanjima iz rata. Prve goste nakon Drugog svjetskog rata grad Poreč primio je 1949. godine, a tek 1953. godine dolaze prvi strani gosti. Početkom razvoja suvremenog turizma može se smatrati sredina 20. stoljeća te osnivanje tri vrlo bitna poduzeća za to područje "Riviera", "Plava Laguna" i "Anite" (Hrvatin, D., 2006.)

Razvitak suvremenog turizma se može podijeliti u četiri faze koje su raspodijeljene prema događajima u rasponima godina;

- I. do 1964 godine,
- II. od 1965. – 1975. godine,
- III. od 1976. – 1990. godine,
- IV. od 1991. godine - danas.

Prva faza se temelji na domaćem turizmu i vrlo starim, znatno oštećenim objektima iz rata. Smještaji su bili vrlo skromnog karaktera kao i posve nedovoljnog kapaciteta. Razdoblje prve faze smatra se značajnim pošto ono glasi kao prva faza turizma na Poreštini te se smatra koljevkom porečkog turizma.

Druga faza turizma ovog područja odvija se između 1965. i 1975. godine, kada se najintenzivnije grade turistički smještaji te kada Poreč izlazi na međunarodno turističko tržište. Ovo razdoblje predstavlja temelj modernog turizma, kroz dotad neviđena ulaganja u turističke objekte te izgradnju turističkih naselja, kompleksa, hotela kao i drugih objekta.

Kroz treću fazu između 1976. godine i 1990. godine turizam bilježi znatni pad. Iako uz posve novo izgrađene objekte, te prodor destinacije na međunarodnu listu turističkih odredišta grad Poreč doživljava pad, no uz sve turizam i dalje prikazuje iznimno veće prihode u odnosu na druge gospodarske grane na analiziranom području.

Četvrta faza, od 1991. godine pa sve do danas karakterizira iznimno razdoblje kada su se dogodila ratna zbivanja i vlasnička transformacija. Grad Poreč nije bio direktno ugrožen ratnim zbivanjem, no ona su itekako utjecala na potražnju te rezultirala iznimnim padom i stagnacijom turizma. Kroz razdoblje pada i stagnacije počinje se sa novim adaptacijama i rekonstrukcijama svih građevina radi poboljšanja kvaliteta i podizanja turističkog standarda. Kroz nove izgradnje, rekonstrukcije i adaptacije shvatilo se kako turizam na Poreštini ima tendenciju rasta, stoga se efekt toga rasta može uvelike uočiti u prostornom smislu (Hrvatini, D., 2006.)

Tablica 2: Kretanje smještajnih kapaciteta (prema Hrvatini, D., 2006.)

Godina	Hoteli	Apartmani	Kampovi	Ukupno
1960.				5816
1965.	3127		2950	6077
1970.	6325	7199	17600	31124
1975.	10679	8552	33200	52431
1980.	12512	9553	44200	66265
1985.	13450	10614	54800	78864
1990.	13805	11655	58000	83460
1995.	13095	11434	48700	73229
1998.	12887	11686	43450	68023

S time navedenim, može se vidjeti kako je grad doživljavao velike uspone i padove u pogledu razvoja turizma kroz povijest. Može se zaključiti kako je na području grada došlo do iznimno brzog napretka turizma gdje su godine između 1965. godine i 1975. godine bile od iznimnog značaja (Tablica 2) iz razloga što je došlo do najveće izgradnje svih vrsta turističkih objekata. Također, u tom razdoblju dolazi do kreiranja prostornih zona i lokacija prema kojima je turističko odredište Poreč i danas prepoznatljivo.

2.4. Raznolikost turističke ponude

Položaj grada Poreča je zapravo iznimnog karaktera. Blizina susjednih država igra veliku ulogu u posjećenosti grada te je grad Poreč kroz povijest turizma bio primoran na proširenje turističke ponude. Grad Poreč, sa naglaskom na sportski turizam, te izgradnju prvih teniskih terena početkom 20. stoljeća, postaje već tada zanimljiva destinacija raznim sportašima.

Izgradnjom prvih hotela i dolaskom prvih stranih gostiju, dolazila je i sve raznolikija potražnja. Interes turista za destinacijom je bio u izrazitom u rastu pa se na taj način i turistička ponuda širila. Danas, ukoliko se sagleda cijela turistička ponuda grada Poreča i njegove okolice, može se primijetiti kako ova destinacija ima za svakoga gosta ponešto. Počevši od izrazito dobrog geografskog položaja, Istra ima idealnu klimu za održavanja raznih vrsta sportova skoro tokom cijele godine. Također, usko vezano za geografski položaj veže se i istarska gastronomija koja je bazirana na okusima Mediterana. Istarska gastronomija se bazira na domaćim namirnicama i

bogatim okusima. Najcjenjenije namirnice istarske gastronomije su plodovi mora, istarski tartuf, istarsko maslinovo ulje, boškarin, a sve se mogu kušati u lokalnim restoranima i konobama u Poreču pa i diljem cijele Istre. Također, okolica Poreča je poznata i po vinarijama koje su iznimno cjenjene od strane domaćih i stranih turista. Bitna stavka Porečkog turizma je razdoblje između sredine lipnja i kraja kolovoza gdje turisti pretežito dolaze zbog visokih temperatura i raznih rekreacijskih sadržaja kao i Jadranskog mora koje je zapravo i glavni turistički "mamac".

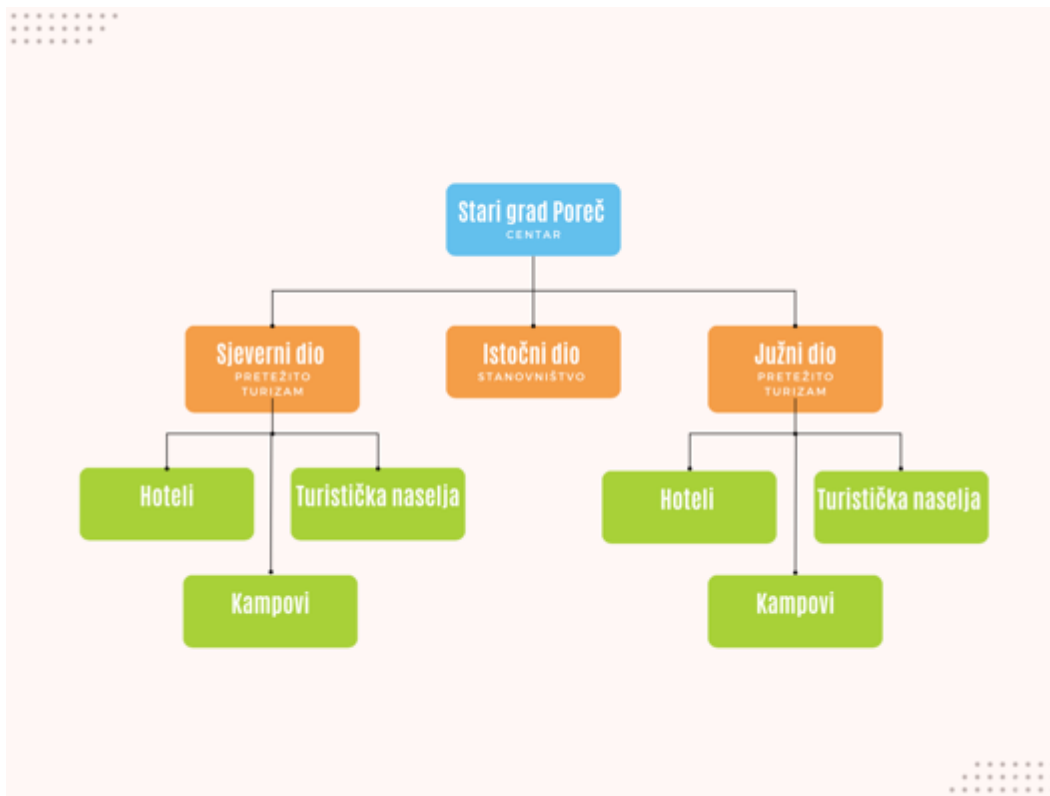
Već spomenuti sportski turizam u gradu Poreču je atrakcija za mnoštvo domaćih i stranih, profesionalnih i rekreativnih sportaša koji dolaze u grad na pripreme, natjecanja i usavršavanja. Raznovrsnost sportske ponude u gradu Poreču je iznimna, a neki od sportova na destinaciji jesu: tenis, rukomet, nogomet, golf, biciklizam, plivanje, odbojka, odbojka na pijesku, trčanje, košarka, borilačke vještine, ronjenje, skijanje na vodi, karting, jedrenje, paintball. S vrlo bogatom sportskom infrastrukturom Poreč je destinacija za razna sportska natjecanja pa je i domaćin raznim svjetskim i europskim prvenstvenima.

Povijesno-kulturološka posjećenost grada Poreča ima izniman utjecaj na turizam, privlačeći brojne posjetitelje koji žele istražiti bogatu kulturnu baštinu ovog predivnog istarskog grada. Jedan od najbitnijih događaja u tim segmentima je Porečka Giostra što je povijesni festival koji tokom nekoliko dana trajanja oživljava grad u povijesnom pogledu na barokno razdoblje. Na web stranicama (myporec.com) opisuje se Porečki povijesni festival – Giostra kako okuplja preko 250 kostimiranih sudionika, koji kroz tri dana festivala posjetiteljima dočaravaju život u doba baroka, što ovaj festival čini jedinstvenim festivalom u Hrvatskoj. Ova kulturno-turistička i edukativna manifestacija svoje uporište ima u povijesnim dokumentima, pa je većina sadržaja vezana uz 18. stoljeće. Središnji događaj festivala, po kojemu je festival i dobio ime, je viteški turnir Giostra, rekonstruiran prema pravilima o viteškom nadmetanju održanom u Poreču 1745. godine.

2.5. Jedinstveni koncept turističkog grada

Za uspješnost turizma u gradu Poreču velikim dijelom je zahvalan turistički koncept grada, kojeg se može opisati kao skoro jedinstvenim na području Republike Hrvatske. Mogućnost za izgradnjom dolazi iz položaja staroga grada na karti Istarskog poluotoka i ostalih mikrozona uz starogradsku jezgru. Mogućnost za izgradnjom cijelog turističkog koncepta proizlazi upravo iz iznimne razvedenosti obalne crte, kao i iz njegovog reljefa.

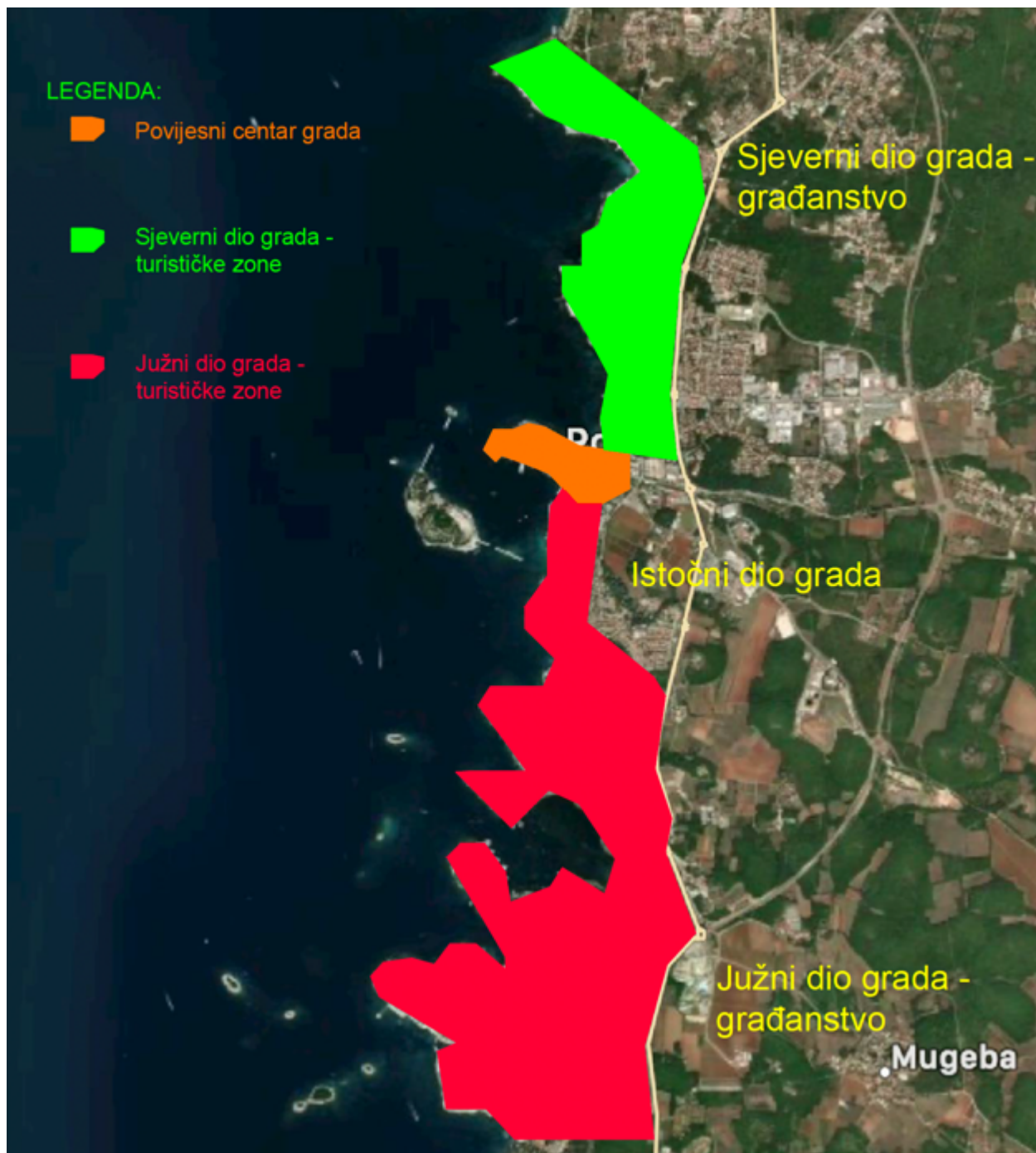
Jedinstveni koncept bi se mogao objasniti na način da se grad podijeli na sjeverni i južni dio, gdje je stari dio grada centar. Sjeverno i južno od staroga grada pružaju se razni hoteli, kampovi i turistička naselja za posjetitelje grada. Svi smještajni objekti su smješteni neposredno uz more duž cijele obalne crte grada Poreča. Svi smještajni kapaciteti su povezani šetnicom koja povezuje svaki od objekata sa starim gradom Poreč.

Slika 2: Podjela grada Poreča (Izradio autor)

Na Slici 2, prema podijeli grada Poreča na mikroregije, može se vidjeti kako je stari grad Poreč centraliziran te ostatak grada iz turističke perspektive podijeljen na sjeverni i južni dio. Istočni dio grada se odnosi na smještajne objekte stanovništva u kojima građani grada Poreča žive. Bitno je za napomenuti kako je iznimno popularan privatni smještaj te kako je on također karakterističan za istočni dio grada. Sjeverni dio grada čine hoteli i turistička naselja koji se rasprostranjuju do granica sa idućom općinom. Važno je također za napomenuti da na sjevernom i južnom djelu grada postoje apartmanski smještaji kao stambene jedinice građana, no one se ne nalaze na ovim dijelovima u velikim brojevima iz razloga što je većina površina uz obalu dodijeljena ili kupljena od strane velikih grupacija lanaca hotela.

Grad Poreč upravo iz aspekta prostornog planiranja funkcionira skoro savršeno te se može shvatiti kao idealnim primjerom turističkog mjesta. Kao već spomenuto, grad Poreč leži na 37 kilometara obale koja je ispunjena većinom turističkim objektima koji služe uglavnom za sezonski turizam. Pristup tim objektima je vrlo dobro razrađen sa pristupnim prometnicama iz raznih smjerova koji vode u određene smještaje. Centar grada Poreča sadrži nekoliko parkirališta koji se nalaze relativno blizu starogradske jezgre te omogućuju pristup korisnicima za brzo i efikasno parkiranje vozila kao i posjet centru grada. No, glavna problematika u praksi jest popunjenost prometnica odnosno opterećenje prometnica u srcu turističke sezone. Dakle, prometnice na području Grada Poreča nisu dimenzionirane za prihvat korisnika kakav se događa u ljetnim mjesecima. Opterećenje prometnica u zimskim mjesecima kao i u proljeće i jesen je znatno manje te tok prometa funkcionira kvalitetno, što je usko povezano sa popunjenosti grada u takvim mjesecima godine. Uzme li se za primjer situacija gdje su uglavnom svi smještajni objekti popunjeni, sa pretpostavkom da veliki broj turista i građana koristi automobile te usporedi broj korisnika prometnica na području grada sa projektiranim brojem korisnika za koji su prometnice dimenzionirane dolazi se do zaključka da su prometnice na području grada projektirane za znatno manji broj korisnika no što on zapravo je u pretpostavljenoj situaciji. No, vrlo bitno za napomenuti je kako grad Poreč kroz godine prati trend popunjenosti i samim time obnavlja prometnice, ulaže u nove te poboljšava protok i lakoću odvijanja prometa.

Slika 3: Podjela zona grada (Izradio autor, prema www.google.com/maps)

Na sjevernom dijelu grada Poreča nalaze se idući smještajni objekti: Valamar Parentino Hotel, Valamar Pinea Hotel (u izgradnji), Marea Valamar Collection Suites, Hotel Park Plava Laguna, Hotel Materada Plava Laguna, Villas Park Plava Laguna, Garden Suites Park Plava Laguna, Apartments Park Plava Laguna i Kamp Ulika. Izgrađenost ovoga područja je velike gustoće, gdje

je većina objekata sagrađena u blizini staroga grada. Povezanost navedenih objekata sjevernog dijela sa povijesnom jezgrom grada Poreča odnosno centrom je vrlo dobra, što ne vrijedi za zadnji objekt koji je relativno daleko pozicioniran od centra grada. Južni dio grada Poreča sačinjava veći broj izgrađenih objekata, a oni su: Valamar Isabella Island Resort, Turističko naselje Otok Sveti Nikola, Hotel Flores, Rubin Sunny Hotel by Valamar, Crystal Sunny Hotel by Valamar, Valamar Diamant Hotel, Valamar Diamant Residence, Hotel Mediteran Plava Laguna, Village Galijot Plava Laguna, Villa Galijot Plava Laguna, Villas Bellevue Plava Laguna, Apartments Galijot Plava Laguna, Apartments Bellevue Plava Laguna, Hotel Parentium Plava Laguna, Hotel Albatros Plava Laguna, Hotel Molindrio Plava Laguna, Hotel Zorna Plava Laguna, Hotel Gran Vista Plava Laguna, Hotel Istra Plava Laguna, Hotel Plavi Plava Laguna i Apartments Astra Plava Laguna. Izgrađenost ovog područja je velike gustoće sa vrlo malo mogućnosti za dodatnu izgradnju novih objekata u turističkoj zoni u blizini mora i obale. Povezanost svih objekata sa povijesnom jezgrom grada Poreča je vrlo dobra. GI 1 prikazuje šetnicu u Turističkom naselju Plava Laguna, koja je samo jedna od velikog broja šetnica na području grada Poreča. Šetnica se pruža na gotovo cijeloj obalnoj crti koja pripada gradu Poreču. Većina šetnica koje se pružaju uz obalu su ovakvog tipa, na bazi plaže gdje se šetnica nalazi iznad same plaže i prostora za kupanje i sunčanje te koja ima višefunkcionalni značaj te mogućnost korištenja sa različitim svrhama (šetnja, komunikacija iznad plaža, transport, biciklizam, trčanje, itd.).

2.5.1. Primjer sličnog turističkog koncepta iz svijeta

Sličan turistički koncept iz svijeta nalazi se zapravo u blizini, susjednoj državi Italiji. Naime u regiji Veneto grad Jesolo je sličan primjer funkcioniranja turističkog grada kao i grad Poreč. Grad Jesolo koncipiran je na način da su se uzduž obalne crte sagradili smještajni objekti koji su orijentirani na središte odnosno centar. Jesolo je na više načina sličan gradu Poreču, kao i turistička ponuda. Kako grad Jesolo funkcionira na isti način kao i grad Poreč, tako je i turistička ponuda slična. Pošto je područje pretežito ravno bez brežuljaka, mogućnost za različite sportove je velika. Na području Jesola u sportsko rekreacijskoj ponudi nalaze se: tenis, biciklizam, vodeni parkovi, vodeni sportovi, golf, nogomet, trčanje. Grad Jesolo je također iznimno poznat po svojoj gastro ponudi. Jedina veća razlika se nalazi u izgledu grada i plaža, no koncept funkcioniranja turističkog grada je iznimno sličan. Također, na sjevernom Jadranu u Italiji se nalazi mnoštvo ovakvih primjera grada koji funkcioniraju izuzetno dobro u pogledu turizma na bazi sporta i rekreacije.

Kako bi se provela detaljnija usporedba između grada Poreča i grada Jesolo, potrebno je usporediti što zapravo sami gradovi od infrastrukture posjeduju bilo za turiste ili za lokalno stanovništvo. Najbolja usporedba između gradova se može dočarati kroz tablicu usporednih čimbenika, stoga vezano na Tablicu 1 urbanističkih čimbenika grada Poreča analiza usporedbe urbanističkih čimbenika grada Poreč i grada Jesolo nalazi se u nastavku teksta.

Tablica 3: Usporedba urbanističkih čimbenika između grad Poreč - grad Jesolo (Izradio autor)

Urbanistički čimbenici	Ocjena - Poreč	Ocjena - Jesolo	Usporedba grad Poreč – grad Jesolo
Dužina obalne crte	+	+	Jednako dobar izlaz na more sa vrlo velikom obalnom crtom
Reljef	+	+	Vrlo sličan reljef te pogodan za razne sportsko rekreacijske aktivnosti
Čistoća mora	+	+	Izvrсна kakvoća mora na obje lokacije
Uređene šetnice	+	+	Duž obala jedne i druge lokacije
Uređeni parkovi	+	+	Mnogobrojni parkovi
Prometna infrastruktura	+	+	Dobar pristup i izvršna prometna povezanost sa ostatkom Europe

Industrija	-	-	Glavni prihod turizam, minimalno učešće u industriji za obje lokacije
Udaljenost zračne luke	+	+	Zračna luka iznimno blizu, nešto bolju povezanost zračnih linija ima grad Jesolo
Udaljenost luke i marine	+	+	Nautički turizam aktivan, nešto izraženiji na području grada Poreča
Gradski prijevoz	-	-	Minimalan na obje lokacije, postoje turistički vlakići i nekolicina autobusnih linija
Zabavni sadržaj	+	+	Tokom turističke sezone iznimno izražen na obje lokacije
Povijesni sadržaj	+	+	Posjeduju obje lokacije, izraženiji na području grada Poreča
Zdravstveni turizam	-	+	Ne promovira se, no hoteli uvode wellness i spa turizam. Grad Jesolo u tom pogledu posjeduje više mogućnosti
Party turizam	+	+	Sadrže obje lokacije, iznimno atraktivno
Kazino turizam	+	+/-	Grad Poreč posjeduje nešto jaču ponudu
Omladinski turizam	+	+	Na obje lokacije izraženo
Sportsko rekreacijski turizam	+	+	Obje lokacije veliki fokus upiru ka sportsko rekreacijskom turizmu
Biciklizam	+	+	Uređene biciklističke staze
Golf	+/-	+	Grad Jesolo sadrži bolju infrastrukturu za golf turizam
Vodeni sportovi	+	+	Mnoštvo ponuda
Treking	+	+	Uređene staze i šetnice na obje lokacije
Trčanje	+	+	Uređene staze i šetnice na obje lokacije kao i atletske staze
Penjanje	+	-	Grad Poreč posjeduje unutarnju stijenu za penjanje
Tenis	+	+	Na obje lokacije, u Gradu Poreču nešto izraženije

Uzeći u obzir Tablicu 3 koja se svojevrsno veže za Tablicu 1 te iskazuje sličnosti grada Poreča i grada Jesolo, može se zaključiti kako ova dva grada jesu vrlo slična u mnoštvo pogleda. Prije svega nabrojenog, način funkcioniranja je vrlo sličan osim što je u gradu Poreču fokus odnosno centar pozicioniran u sredini te se turistički dio dijeli na sjeverni i južni, a gdje građanstvo obitava na istočnome dijelu. U slučaju grada Jesolo, stari dio grada ili srž grada je na sjeveru te se sva turistička aktivnost odvija na rasprostranjenome južnome dijelu uz obalnu crtu dok je obitavanje građanstva isplanirano nekoliko redova ili blokova iza obalne crte, a sve na južnome kraku grada. Obje lokacije posjeduju izvrsne prirodne uvjete, kakvoću mora, reljefa, prometnu infrastrukturu, uređene parkove i šetnice. Naravno, svaka destinacija je zasebni paket koja nudi mnoštvo turističke ili sportsko rekreacijske ponude koja je ujedno na bazi turizma, no svaka je lokacija u nekome pogledu za trunak bolja. Grad Poreč je posebniji u pogledu povijesne kulture kao i u ponudi nautičkog turizma gdje posjeduje znatno više mogućnosti za prihvate jahti i brodica. Grad Jesolo kroz svoju ponudu nudi veći izbor rekreacijskog sadržaja kao i bolje uređene biciklističke i trekking staze. Grad Poreč na drugu stranu, je više orijentiran ka sportskom turizmu te nudi i posjeduje iznimnu infrastrukturu u tom pogledu (hoteli, dvorane za pripreme sportaša, infrastruktura za održavanje natjecanja, mnoštvo sportskih događaja itd.). Prema svemu sudeći, dva vrlo slična grada koja funkcioniraju na jednak turistički princip sa mnoštvom ponuda te svakako su lokacije koje su opremljene za turizam svakog pojedinca (jesolo.it).

2.6. Prostorno planska dokumentacija – grad Poreč

Zakon o prostornom uređenju

Bilo kakvo planiranje buduće infrastrukture započinje zapravo kroz prostorno planiranje. Prostornim uređenjem se definiraju mogućnosti nekog područja odnosno njegova namjena bilo na državnoj, županijskoj ili gradskoj odnosno lokalnoj razini. Samim time Hrvatski sabor proglasio je zakonski akt pod nazivom Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19, 67/23). U Zakonu o prostornom uređenju se navode jasne zadaće i uređenja sustava prostornog uređenja od kojih su ciljevi, načela i subjekti prostornog uređenja, praćenja stanja u prostoru i području prostornog uređenja, uvjeti planiranja prostora, donošenje Strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske, prostorni planovi uključujući njihovu izradu i postupak donošenja, provedba prostornih planova, uređenje građevinskog zemljišta, imovinski instituti uređenja građevinskog zemljišta i nadzor. Nadalje Zakon o prostornom uređenju u članku 2. govori o uvjetima za korištenje odnosno gospodarenje, zaštitu i upravljanje prostorom Republike Hrvatske (vrijedno i ograničeno nacionalno dobro), pretpostavke za društveni i gospodarski razvoj, zaštitu okoliša i prirode, vrsnoću gradnje i racionalno korištenje kulturnih dobara (Zakon o prostornom uređenju, NN 67/23).

Ciljevi prostornog uređenja

Kroz sam Zakon o prostornom uređenju navode se i ciljevi istoga. Bitno je za napomenuti određene ciljeve za prostorno uređenje, pošto se ono odnosi na cjelokupnu sliku Republike Hrvatske i njezin razvitak. Stoga, ciljevi prostornog uređenja jesu:

- ravnomjeran prostorni razvoj usklađen s gospodarskim, društvenim i okolišnim polazištima,
- prostorna održivost u odnosu na racionalno korištenje i očuvanje kapaciteta prostora na kopnu, moru i u podmorju u svrhu učinkovite zaštite prostora,
- povezivanje teritorija Države s europskim sustavima prostornog uređenja,
- njegovanje i razvijanje regionalnih osobitosti,

- međusobno usklađen i dopunjujući razmještaj različitih ljudskih djelatnosti i aktivnosti u prostoru radi funkcionalnog i skladnog razvoja zajednice uz zaštitu integralnih vrijednosti prostora,
- razumno korištenje i zaštita prirodnih dobara, očuvanje prirode, zaštita okoliša i prevencija od rizika onečišćenja,
- zaštita kulturnih dobara i vrijednosti,
- dobro organizirana raspodjela i uređenje građevinskog zemljišta
- kvalitetan i human razvoj gradskih i ruralnih naselja te siguran, zdrav, društveno funkcionalan životni i radni okoliš
- cjelovitost vrijednih obalnih ekosustava i kakvoća mora za kupanje i rekreaciju
- odgovarajući prometni sustav, osobito javni prijevoz
- opskrba, funkcionalna pristupačnost i uporaba usluga i građevina za potrebe različitih skupina stanovništva, osobito djece, starijih ljudi i osoba smanjenih sposobnosti i pokretljivosti
- kvaliteta, kultura i ljepota prostornog i arhitektonskog oblikovanja
- stvaranje visokovrijednog izgrađenog prostora s uvažavanjem specifičnosti pojedinih cjelina te poštivanjem prirodnog i urbanog krajobraza i kulturnog naslijeđa, a posebice uređenja ugostiteljsko-turističkih područja na obalnom i kopnenom području uz zaštitu užeg obalnog pojasa od građenja
- prostorni uvjeti za razvoj gospodarstva
- nacionalna sigurnost i obrana Države te zaštita od prirodnih i drugih nesreća (Zakon o prostornom uređenju, NN 67/23).

Prostorni planovi

U svrhu ostvarivanja ciljeva prostornog uređenja izrađuju se prostorni planovi sukladno načelima prostornog uređenja, uređuje se svrhovita organizacija, korištenje i namjena prostora te uvjeti za uređenje, unaprjeđenje i zaštitu prostora Države, županija, gradova i općina. Za potrebe građenja ili provedbe drugih zahvata u prostoru prostornim se planovima reguliraju uvjeti za isto na određenoj razini ili lokaciji, a s time u skladu se izdaje akt za provedbu prostornog plana.

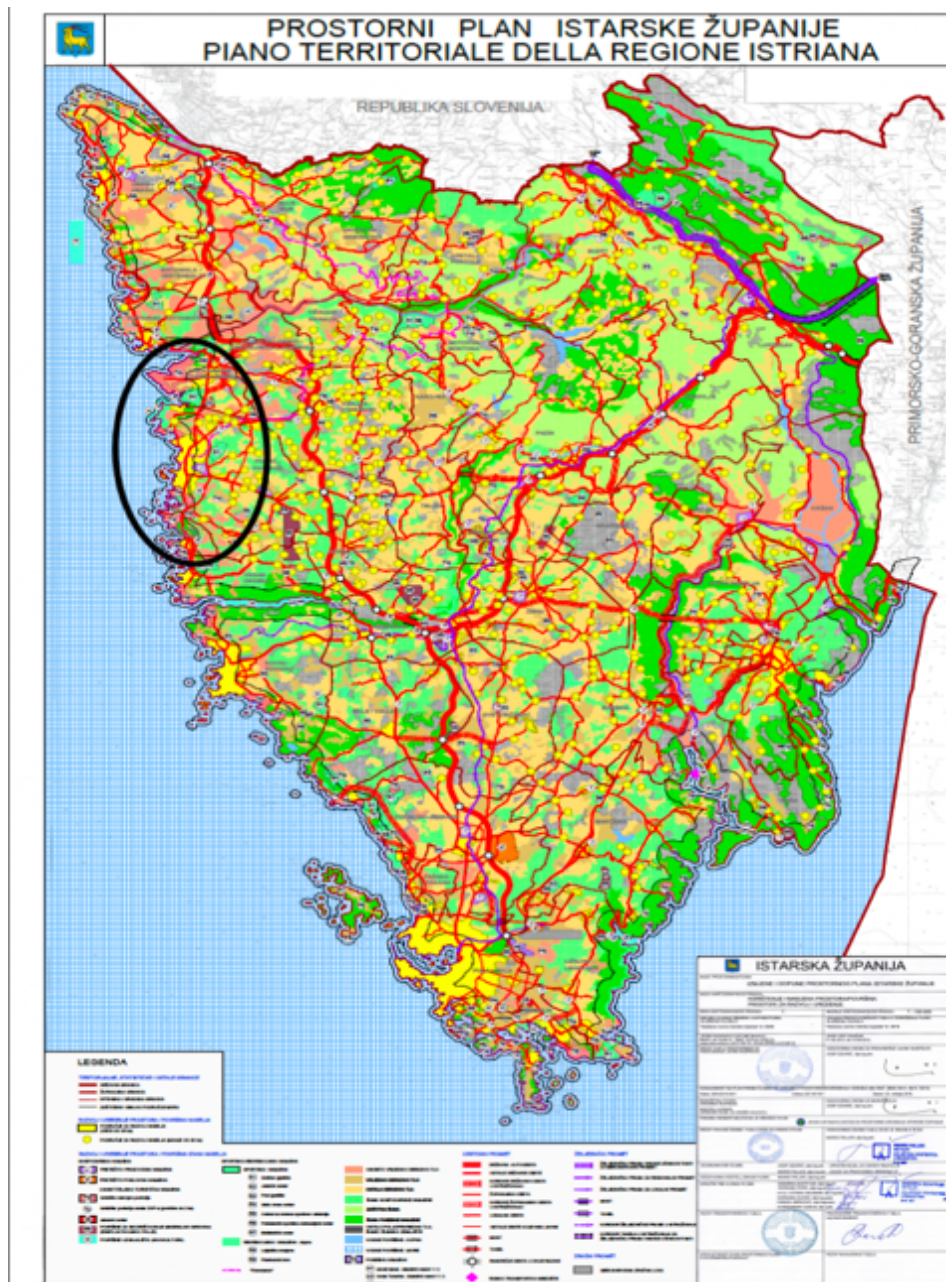
Prostorni planovi državne razine – Državni plan prostornog razvoja, prostorni plan nacionalnog parka, prostorni plan parka prirode i drugi prostorni plan područja posebnih obilježja čija je obveza donošenja propisana Državnim planom prostornog razvoja i urbanistički plan uređenja izdvojenog građevinskog područja izvan naselja za gospodarsku i/ili javnu namjenu državnog značaja kojeg se također naziva urbanističkim planom uređenja državnog značaja.

Prostorni planovi područne (regionalne) razine – prostorni plan županije, Prostorni plan grada Zagreba i urbanistički plan uređenja izdvojenog građevinskog područja izvan naselja za gospodarsku i/ili javnu namjenu županijskog značaja kojeg se također naziva urbanističkim planom uređenja županijskog značaja.

Prostorni planovi lokalne razine – prostorni plan uređenja grada ili općine, generalni urbanistički plan i urbanistički plan uređenja osim urbanističkog plana uređenja državne ili županijske razine.

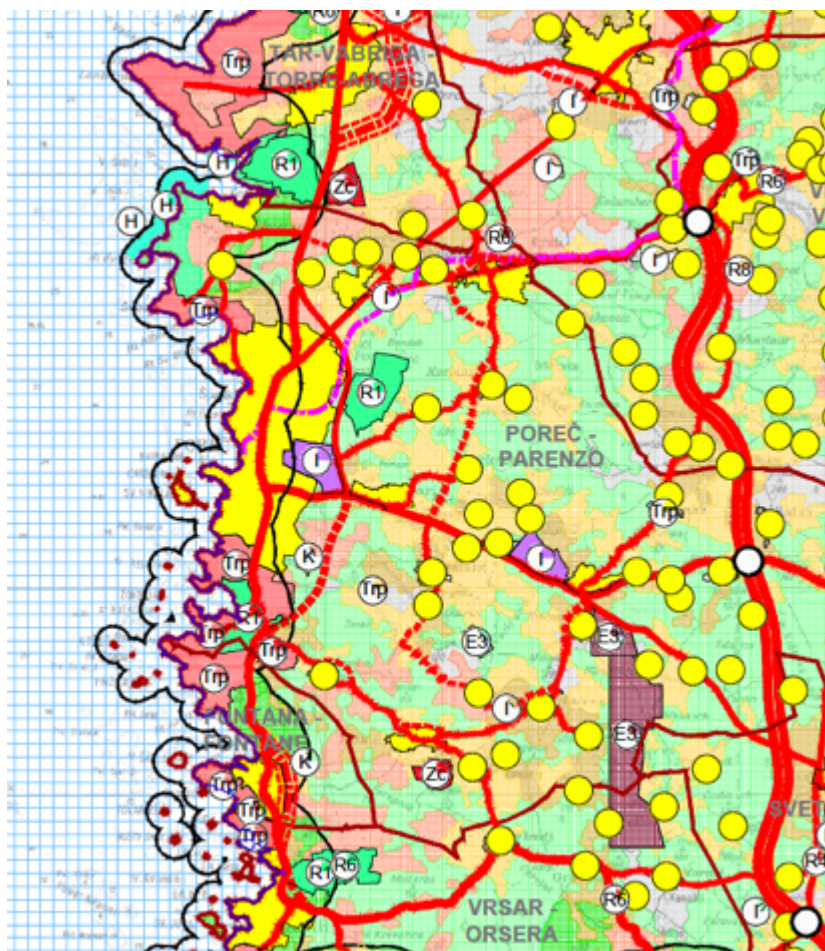
Prostorni plan - Istarska Županija

Ukoliko se sagledava prostorno planska dokumentacija za neko određeno područje, vrlo je bitno takav pregled započeti od više razine odnosno u slučaju grada Poreča sa Prostornog plana županije, u ovome slučaju Istarske Županije.

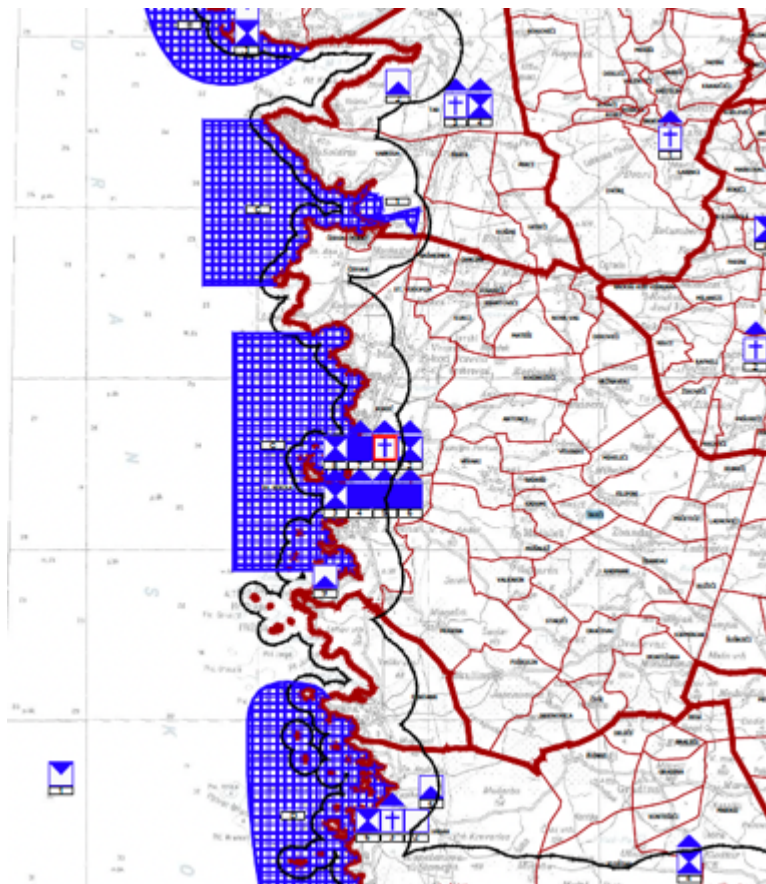
Slika 4: Prostorni plan - Istarska Županija (Službene Novine Istarske Županije br. 09/16) (<https://www.istra-istria.hr/hr/podsiteovi/zavod-za-prostorno-uredenje-istarske-zupanije/prostorni-planovi/prostorni-plan-istarske-zupanije/>)

Prema Prostornom planu Istarske Županije, a koje se odnosi za namjenu i korištenje prostora, središte grada Poreča ujedno sa starim gradom i otokom Sv. Nikola pripada u područje za razvoj naselja (oznaka: puna žuta boja). Može se zamijetiti kako tendenciju širenja naselja grad posjeduje prema sjeveru i istoku, odnosno južni dio grada se klasificira drugim oznakama. Većinski dio južnog područja grada klasificira se kao turističko razvojno područje (oznaka: trp, crvena boja), što zapravo daje nešto jasniju sliku o izgrađenosti turističke infrastrukture na području Poreča. Također, na samom istoku područja za razvoj grada nalazi se područje (oznaka: ljubičasta) pretežito proizvodne namjene. Grad Poreč također posjeduje i zone sportsko rekreacijske namjene što se također izražava na sportsko rekreacijski turizam.

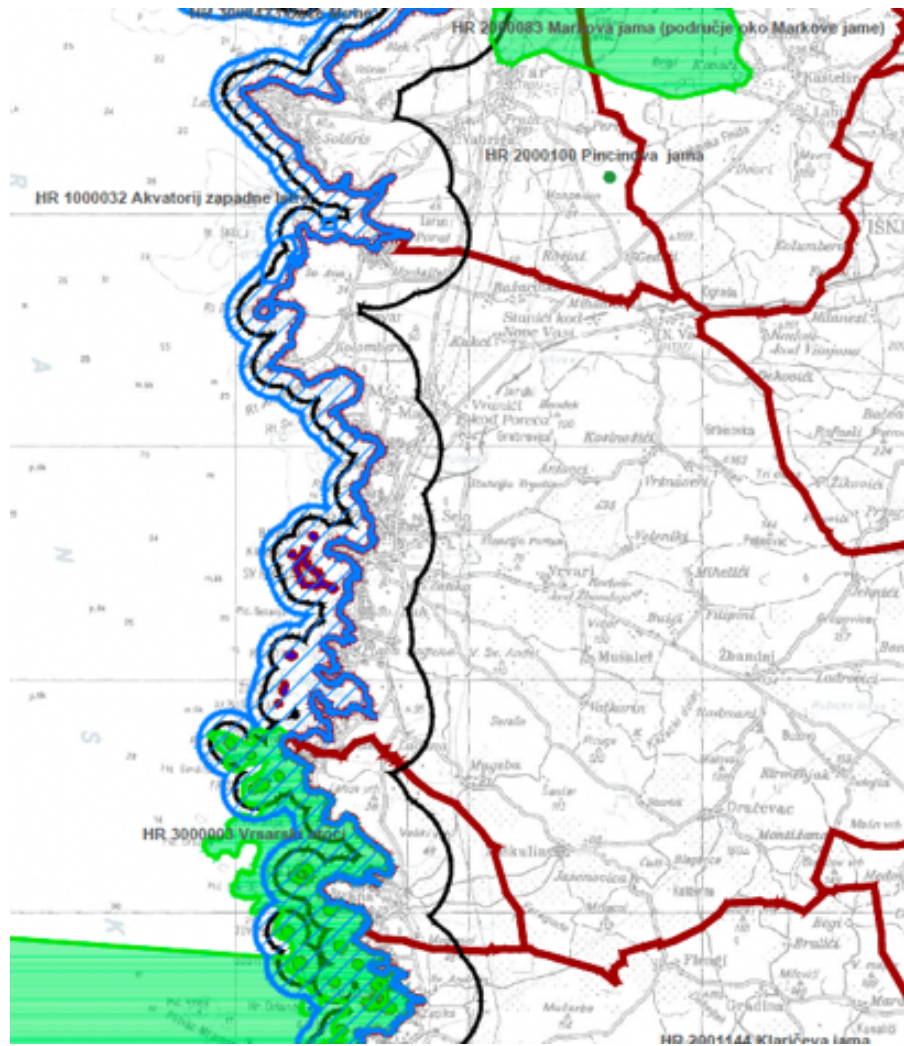
Slika 5: Prostorni plan Istarske Županije – grad Poreč, prostori za razvoj i uređenje (Službene Novine Istarske Županije br. 09/16) (<https://www.istra-istria.hr/hr/podsiteovi/zavod-za-prostorno-uredjenje-istarske-zupanije/prostorni-planovi/prostorni-plan-istarske-zupanije/>)

Grad Poreč ima iznimnu povijest koja seže daleko u prošlost, te samim time ona donosi i objekte iz prošlosti. Stoga je Prostornim planom Istarske županije definirana zaštita kulturalne baštine grada Poreča. Na Slici 6 označena je plavim znakovima važnost i veličina kulturne baštine grada Poreča. Zaštita kulturne baštine u ovom prostornom planu se dijeli na povijesni sklop i građevinu, arheološku baštinu, kulturno povijesne cjeline, kulturni krajolik te na zaštićena nepokretna dobra. Na području Poreča, a sve prema Prostornom planu Istarske županije, u smislu zaštite kulturalne baštine nalaze se: graditeljski sklopovi, civilne (profane) građevine, skralna građevina (koja je ujedno i klasificirana kao zaštićeno nepokretno kulturno te se nalazi pod UNESCO zaštitom) arheološko područje – kopneno, podmorsko, arheološki pojedinačni lokaliteti – kopneni i podmorski. Također pod zaštitom kulturne baštine grada Poreča nalaze se i kulturno povijesne cjeline grada, odnosno gradska naselja (urbane cjeline)

Slika 6: Prostorni plan Istarske Županije - zaštita kulturne baštine (Službene Novine Istarske Županije br. 09/16)
(<https://www.istra-istria.hr/hr/podsitoevi/zavod-za-prostorno-uredenje-istarske-zupanije/prostorni-planovi/prostorni-plan-istarske-zupanije/>)

U uvjetima korištenja i zaštiti prostora spominje se bitna stavka za očuvanje koja djeluje na Hrvatskim područjima, a i u Europi. Natura 2000 je ekološka mreža koja je sastavljena od područja važnih za očuvanje ugroženih vrsta i stanica na određenom području. Stoga, akvatorij zapadne obale Istre pripada u područje posebnih uvjeta korištenja odnosno ono se klasificira kao Međunarodno važno područje za ptice.

Slika 7: Prostorni plan Istarske Županije - Ekološka mreža (NEM) Natura 2000 (Službene Novine Istarske Županije br. 09/16) (<https://www.istra-istria.hr/hr/podsifeovi/zavod-za-prostorno-uredenje-istarske-zupanije/prostorni-planovi/prostorni-plan-istarske-zupanije/>)

Prostorni plan – grad Poreč

Nakon sagledane šire slike grada Poreča iz perspektive Prostornog plana Istarske županije, može se sagledati uža slika grada Poreča odnosno prostorne planove lokalne razine. Prostorno planska dokumentacija grada Poreča sadrži: prostorni plan uređenja grada Poreča, generalni urbanistički plan grada Poreča, urbanističke planove uređenja te detaljne planove uređenja.

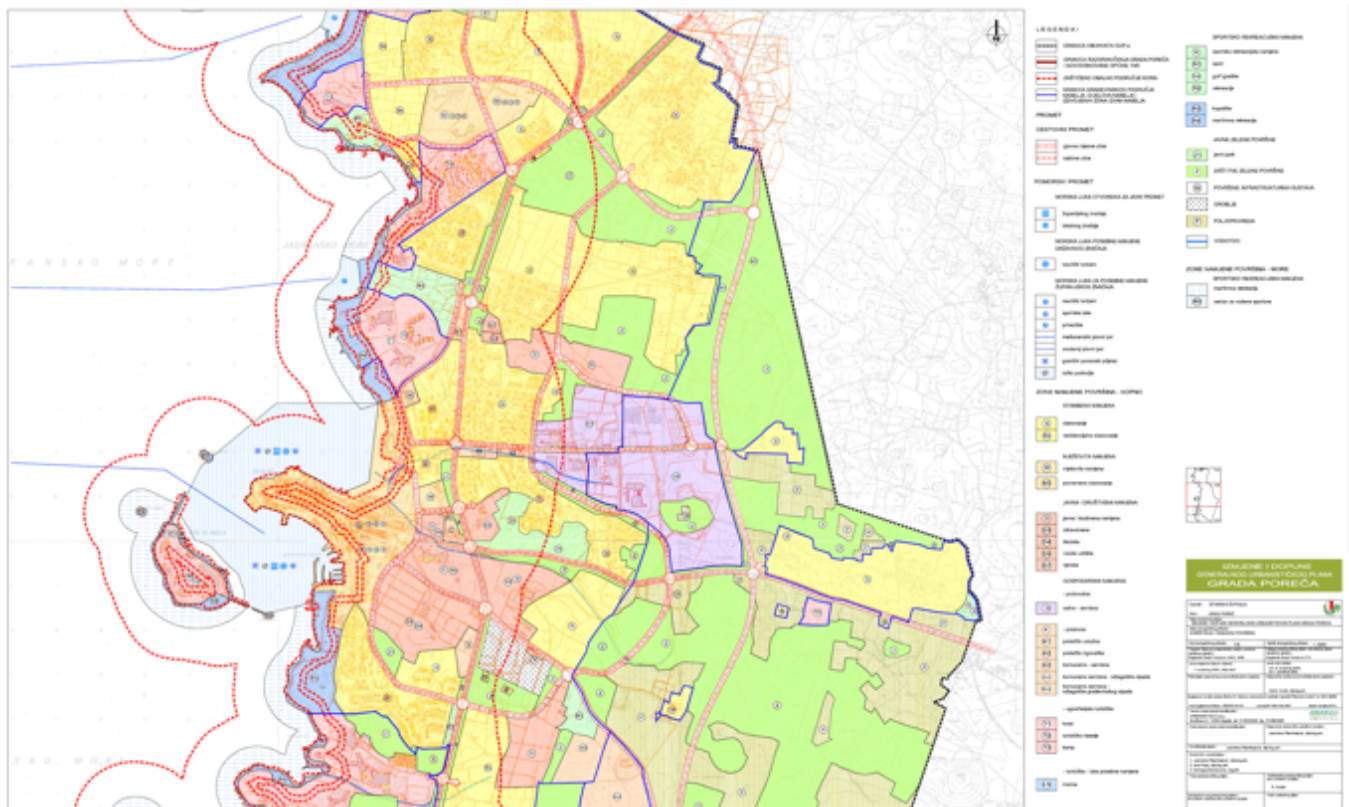
Prostorni plan uređenja grada određuje usmjerenja za razvoj djelatnosti i namjenu površina te uvjete za održivi i uravnoteženi razvitak na području grada. Prostorni plan grada Poreč (Slika 8.) određuje osnovnu naseljenost grada sa uključenim površinama naselja, urbanu obnovu postojećih izgrađenih područja te sanaciju degradiranih urbanih i ruralnih područja. Samim time, prostorni planovi također određuju razmještaj djelatnosti u prostoru sa smjericama i odredbama kao i postavljanje prioriteta za postizanje ciljeva prostornog uređenja u budućnosti. U prostornim se planovima također i nalaze prikazi poljoprivrednih i šumskih zemljišta, vodnih izvora i vodno gospodarskih sustava, područja mineralnih sirovina, prirodnih i kulturo povijesnih i krajobraznih vrijednosti te ugrožena područja. Osnova javne, komunalne i ostale infrastrukture je također prikazana na prostornim planovima grada, kao i zahvati na datom području koji su lokalnog značaja. Nadalje, u prostornim planovima, nalaze se i uvjeti za provedbu prostornog plana s granicama građevinskih područja (s kojim dolaze pokazatelji za namjenu površina, uvjeti za gradnju na građevinskim područjima naselja, opći uvjeti opremanja zemljišta i obavezni priključci za spoj građevina na komunalnu i drugu infrastrukturu, mjere za zaštitu okoliša). Područje obuhvata analiziranog prostornog plana je Grad Poreč – jedinica lokalne samouprave (porec.hr).

Kako je već ranije objašnjeno, generalni urbanistički plan nadopunjuje odnosno detaljnije obrađuje prostorni plan uređenja grada Poreča. Prilikom usporedbe te promatranja određenih područja na prostornom planu uređenja grada Poreča i generalnog urbanističkog plana grada Poreča u vidu namjena može se zaključiti kako je generalni urbanistički plan detaljniji te on prikazuje vrlo bitne detalje u vidu korištenja područja nekog određenog naselja. Generalni urbanistički plan može se sačinjavati od različitih tematika, od kojih se može izdvojiti: gospodarske djelatnosti (namjene u vidu raznih djelatnosti), promet (cestovni promet, morski promet), telekomunikacija (javne telekomunikacije odnosno centrale, vodovi i kanali), opskrba električnom energijom (transformatorska i rasklopna postrojenja, elektroprijenosni uređaji odnosno dalekovodi, cijevni transporti plina), vodoopskrba (vodospreme, vodoopskrbni cjevovodi), kanalizacija odnosno odvodnja otpadnih voda (uređaji za pročišćavanje, crpne stanice, ispušt otpadnih voda, glavni dovodni kanali, oborinske odvodnje, granice slivova i sl.), zaštićena područja (graditeljska baština, arheološka baština, zaštićeni dijelovi prirode i sl.), oblici korištenja (postojeće izgrađene zone, zone planirane izgradnje), te načini gradnje (obiteljske kuće, višestambeni objekti, mješovita gradnja).

Najšira podjela ovog generalnog urbanističkog plana je po namjenama i dijeli se prema zonama namjene površina, od kojih su: stambena namjena, mješovita namjena, javna i društvena namjena, gospodarska namjena, sportsko rekreacijska namjena, javne zelene površine.

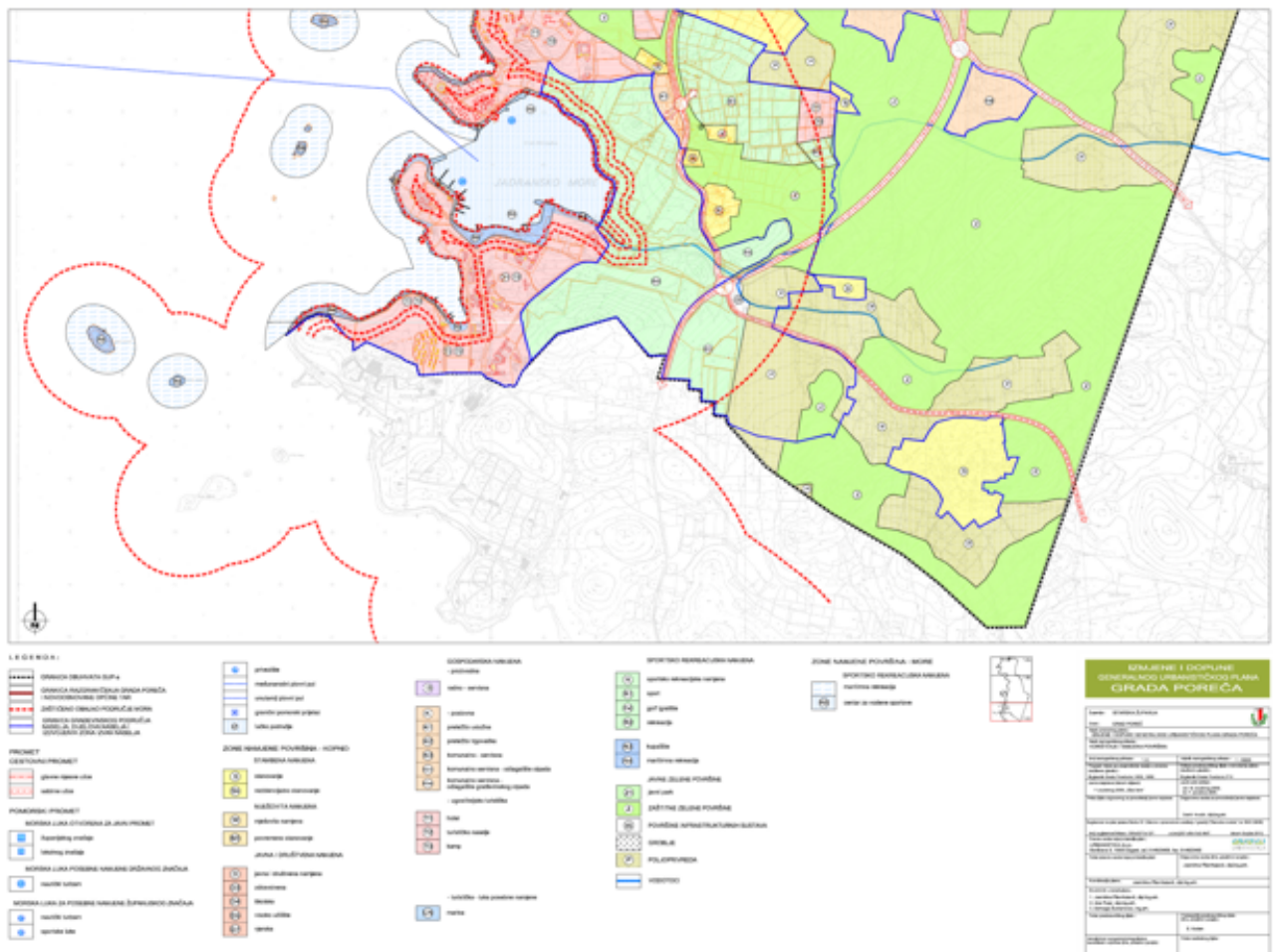
Vrlo interesantno područje primjene generalnog urbanističkog plana je upravo namjena područja, naselja i površina grada stoga će se ono u nastavku teksta nešto pobliže opisati. Naime, ukoliko se prati fraza "idealnog turističkog grada" koji je pojašnjen ranije u tekstu, upravo se kroz Slike 9, 10 i 11 može točnije vidjeti i namjena svih područja. Kako je objašnjeno da se sjeverno i južno od staroga grada pružaju turistički smještaji to se može i vidjeti na slikama i područjima koja su naznačena crvenom bojom i oznakama T1 i T2 odnosno ugostiteljsko-turističkom klasifikacijom gdje T1 predstavlja hotel, a T2 turističko naselje. Na Slikama 9 i 11 odnosno na rubovima Grada nalaze se i kampovi pod jednakom klasifikacijom sa različitom oznakom koje glasi kao T3 odnosno kamp. Također uz klasifikacije za ugostiteljsko-turističku namjenu uz obalnu crtu

nalaze se namjene prostora u pogledu nautike u koje se svrstavaju luke, marine (LN) i razna privežišta kao i sportsko rekreacijska namjena područja u pogledu kupališta (R3), maritimne rekreacije (R4) i centra za vodene sportove (R5). Kroz stambenu namjenu definira se o stanovanje (S) i rezidencijalno stanovanje (SR), koje se može povezati sa modelom "idealnoga turističkog grada" te primijetiti kako građanstvo posjeduje objekte koji se nalaze na istočnoj strani grada Poreča odnosno u nekim slučajevima drugi red od obalne crte odnosno iza turističke namjene površina grada gledano od mora prema kopnu. Sva stambena namjena označena je žutom bojom, te se kroz prostorne planove grada Poreča na Slici 10 također i naznačava izgrađenost predviđenih površina za stambenu namjenu. Cijela starogradska jezgra označena je narančastom ispunom koja predstavlja mješovitu namjenu (M), a sadrži stanovanje, uslužne objekte, privremeno stanovanje (M3). Nadalje, jarka crvena boja predstavlja javnu i društvenu namjenu (D) u koju pripada zdravstvena namjena (D3), školska (D4), visoko učilište (D5), vjerska namjena (D7) (porec.hr).

Slika 10: Generalni urbanistički plan - Poreč centar, 1.B. NAMJENA (Službeno glasilo br. 9/10) (<http://www.porec.hr/prva.aspx?stranica=2518&pid=5>)

U gospodarsku namjenu pripada područje naznačeno ljubičastom bojom te koje predstavlja radno-servisnu zonu (I3). Također gospodarsku namjenu sačinjava blago narančasta boja koja predstavlja poslovnu namjenu (K) sa oznakama za pretežito uslužnu (K1), pretežito trgovačku (K2), komunalno servisnu (K3), komunalno servisna – odlagališta otpada (K3-1), komunalno servisna – odlagališta građevinskog otpada (K3-2). Sportsko rekreacijska namjena označena je slabim zelenim bojama te se ona dijeli u oznake za sportsko rekreacijsku namjenu (R), sport (R1), golf igralište (R1-G), rekreaciju (R2), kupališta (R3) i maritimna rekreacija (R4). Javne zelene površine su označene također zelenom bojom gdje je jarka zelena boja oznaka za zaštitne zelene površine (Z), nešto slabija zelena boja označava javni park (Z1), te površina infrastrukturnih sustava (IS), groblja, poljoprivrede i vodotoka (porec.hr).

Slika 11: Generalni urbanistički plan - Poreč jug, 1. C. NAMJENA (Službeno glasilo br. 9/10) (<http://www.porec.hr/prva.aspx?stranica=2518&pid=5>)

Detaljni plan uređenja – područje grada Poreča

Detaljni plan uređenja detaljno određuje prostorni razvoj naselja ili dijela naselja s osnovom prostornih i funkcionalnih rješenja, uvjeta i oblikovanja pojedinih prostornih cjelina naselja.

Detaljni plan uređenja u skladu s prostornim planom šireg područja /PPU/ detaljno razrađuje:

- uvjete za gradnju i uređenje pojedinih zahvata u prostoru, osobito u odnosu na njihovu namjenu, položaj, veličinu, opće smjernice oblikovanja i način priključivanja na javnu, komunalnu i drugu infrastrukturu,
- određuje mjere za zaštitu okoliša, prirodnih, krajobraznih, kulturnopovijesnih i drugih vrijednosti,
- odredbe za provođenje plana (porec.hr).

S time navedenim, navodi se primjer detaljnog plana uređenja naselja “Mate Balota” ili “Centar V” prema (porec.hr) u centru grada Poreča. Naime, riječ je o zoni u kojoj se nalazi postrojba vatrogasaca grada Poreča, stambene jedinice koje se nalaze u velikom stambenom objektu. Također, u ovome dijelu naselja nalaze se i ugostiteljski objekti kao i autoškola. Ovaj dio naselja zaključuje boćarski teren. Iz tog razloga može se zaključiti kako ovo naselje posjeduje različite namjene (stambena, mješovita, gospodarska, sportsko rekreacijska, javne zelene površine te infrastrukturne objekte.

Slika 12: Detaljni plan uređenja - Poreč Centar (DPU-13) (Službeno glasilo br. 8/22)
(<http://www.porec.hr/prva.aspx?stranica=2518&pid=5>)

2.7. Prometna infrastruktura grada Poreča

Grad Poreč prema svom položaju i prema svojoj cestovnoj mreži gravitira ka unutrašnjosti, sjeverno i južno. Time navedenim, izgradnja prometnica i upotpunjavanje cestovne mreže grada je nezaobilazno. Cestovna mreža grada sastoji se od prometnica različitih razina: državne ceste D302 Poreč-Baderna, županijskih cesta Novigrad-Poreč-Vrsar Ž5080, Poreč-Višnjan Ž5042 i Poreč-Vižinada Ž5041 te lokalnih i nerazvrstanih cesta (porec.hr). Kroz godine funkcioniranja cestovnog prometa direktno kroz grad, kad se u pitanje dovede spajanje sjevera i juga grada preko državne ceste, došlo se je do zaključka kako je gradu Poreču potrebna zaobilaznica za rasterećenje prometa.

Slika 13: Cestovna mreža Poreč (<http://www.porec.hr/prva.aspx?stranica=2518&pid=5>)

Kao prva faza izgradnje porečke zaobilaznice, izgrađena je sjeverna zaobilaznica koja je uvelike rasteretila državnu cestu koja prolazi sjevernim dijelom grada Poreča. Druga faza je služila za

kompletno rasterećenje državne ceste i samog centra, te ona nosi fokus na prometovanje izvan grada. Po dolasku u grad Poreč sa istoka, dolazi se na rotor u naselju Vrvari koji upućuje ka sjevernoj ili južnoj zaobilaznici ili ka centru. Za dodatno rasterećenje, odnosno brži protok prometa, te mogućnost za veće opterećenje se zaslužni projekti kružnog raskrižja, turbo rotora i rotora po gradu Poreču. Gotovo svako raskrižje grada Poreča zamijenjeno je rotorima kako bi se ubrao protok prometovanja porečkim prometnicama. Ovakvo spajanje cestovne mreže u praksi se pokazalo vrlo dobrim stoga se dalje primjenjuje identičan koncept. Glavni izazovi u prometu na Poreštini dolazi u vrijeme turističke sezone, kada se prometno opterećenje znatno pojača te prometnice nisu u mogućnosti za prihvat toliko velikog broja korisnika. Također, tokom turističke sezone izazov predstavlja ne samo opterećenje prometnica već i opterećenje parkirališta u samome centru grada. Kroz godine se pokušavalo u što manjem radijusu od centra grada omogućiti javna parkirališta za korisnika, no ona su svakoga trenutka u turističkoj sezoni blizu svojeg maksimuma. Na GI 2 može se vidjeti lokacije javnih parkirališta u odnosu na starogradsku jezgru, te također i njihovu popunjenost. Četvrto javno gradsko parkiralište nalazi se na sjeveru grada Poreča, te je udaljeno 15 minuta hoda od starogradske jezgre.

Drugi oblik povezanosti grada Poreča je povezanost autobusnim linijama. Grad Poreč sadrži autobusni kolodvor u centru grada sa svakodnevnim linijama ka drugim gradovima Republike Hrvatske. Također, postoje i međunarodne autobusne linije no one su u iznimno malom broju. Neke od popularnih autobusnih linija jesu: Poreč-Rijeka, Poreč-Zagreb, Poreč-Novigrad, Poreč-Pula, Poreč-Pazin, Poreč-Rovinj, Poreč-Osijek, Poreč-Trst i Poreč-Beograd. Nažalost, autobusna povezanost nema prevelik utjecaj na turizam grada Poreča i samo minimalan broj turista putuje ovim rutama. Od kraja 2021. godine u Poreču prometuje električni mini bus koji povezuje porečka naselja s centrom i obrnuto. Ovu ekološki prihvatljivu uslugu javnog prijevoza Grad Poreč-Parenzo pokrenuo je kroz provedbu EU projekta SUTRA, a naišla je na veliki interes građana te će Grad raditi na daljnjem proširenju usluge i prema drugim naseljima. Autobus je niskopodne izvedbe s ugrađenom mehaničkom rampom što ga čini pristupačnim vozilom za osobe s invaliditetom, a ima i mogućnost prijevoza bicikala budući da ima ugrađene nosače za bicikle. Ovim se potiče i koncept multi modalnosti jer korisnici ove usluge osim vožnje električnim mini busom mogu nastaviti i vožnju biciklom kao ekološki prihvatljivim prijevozom (porec.hr).

3. Turizam u Poreču – statistički podaci

Kako je grad Poreč pri vrhu liste najposjećenijih turističkih gradova Hrvatske, bitno je za spomenuti i usporediti određene statističke podatke. Naime, grad Poreč nalazi se na trećem mjestu liste najposjećenijih gradova Hrvatske odnosno iza Rovinja i Dubrovnika. Samim time grad Poreč pripada skupini gradova i općina koji donose najveći udio BDP-a Republike Hrvatske iz turizma.

3.1. Odnos broja stanovništva i turista

Za proračun i usporedbu uzeti su podaci iz 2022. godine gdje je Poreč prema statističkim podacima Turističke zajednice Grada Poreča ostvario ukupni broj od 3.428.228 noćenja odnosno 613.122 dolazaka. Najveći broj turista dolazi iz Njemačke, Austrije, Slovenije i Italije koji čine 65% dolazaka u grad. Prema zapisu Državnog zavoda za statistiku Republike Hrvatske, grad Poreč na popisu broja stanovnika održanog 2021. godine ima 16.607 stanovnika (myporec.hr).

S time rečenim, odnos između broj stanovništva i turista na godišnjoj bazi je idući:

Tablica 4: Cjelogodišnji odnos broja stanovnika i turista (Izradio autor, prema <https://www.myporec.com/hr/o-nama/statistike>)

Godina	Stanovnici	Noćenja	Noćenja po	Dolasci	Dolasci po
2022.	(2021.)	(2022.)	danu	(2022.)	danu
Poreč	16.607	3.428.228	9.392	613.122	1.680

Kroz Tablicu 4 može se zaključiti kako se populacija grada na prosječnoj godišnjoj razini uveća za 50% dolaskom turista. Pošto u Poreču vlada mediteranska klima koja ima tipične karakteristike sredozemne klime, vremenski period opterećenja odnosno uvećanja populacije je kroz atraktivne ljetne mjeseci što se ujedno može vidjeti na Tablici 5. Sredozemnu klimu obilježavaju topla i suha ljeta sa temperaturama u rasponu od 25°C do 35°C i blage zime koje znaju biti kišovite, a temperaturni raspon iznosi 5°C do 15°C. Proljeća i jeseni su poprilično topla sa temperaturama od 15°C do 20°C.

3.2. Vremenski period opterećenja

Kako u gradu Poreču cjelogodišnji turizam još uvijek nije zaživio, potrebno je napraviti analizu vremenskog opterećenja kako bi se dobio uvid u turističku potražnju kroz godinu. Iako grad Poreč u vrijeme pisanja ovog rada ima tendenciju ka proširenju turizma na cijelu godinu ono još uvijek nije u punom zamahu kroz zimu. Kroz zadnjih 10 godina turistička sezona, što uključuje razdoblje proljeća i jeseni, se znatno proširila što se ujedno može zaključiti i u tablici 5.

Tablica 5: Vremenski period opterećenja (Izradio autor, prema <https://www.myporec.com/hr/o-nama/statistike>)

Godina 2022.					
Poreč	Stanovnici (2021.)	Noćenja mjesec (2022.)	Noćenja po danu	Dolasci mjesec (2022.)	Dolasci po danu
Siječanj	16.607	15.791	509	4.515	146
Veljača	16.607	27.654	988	8.974	321
Ožujak	16.607	50.321	1.623	13.656	441
Travanj	16.607	176.288	5.876	48.178	1.606
Svibanj	16.607	226.437	7.304	54.300	1.752
Lipanj	16.607	560.346	18.678	103.427	3.448
Srpanj	16.607	837.553	27.018	128.501	4.145
Kolovoz	16.607	889.252	28.686	127.669	4.118
Rujan	16.607	470.726	15.691	72.449	2.415
Listopad	16.607	111.839	3.608	30.784	993
Studeni	16.607	29.277	976	9.674	322
Prosinac	16.607	28.711	926	9.798	316

U tablici 5 statistički podaci govore kako su srpanj i kolovoz najposjećeniji mjeseci u godini. Kroz brojke noćenja po danu može se vidjeti odnos sa brojem stanovnika. Vrlo je bitno pitanje može li porečka infrastruktura podnesti toliko naglo opterećenje. Odgovor može biti podijeljen iz razloga što većina stvari funkcionira, no ukoliko dođe u pitanje cestovna povezanost odnosno promet u tom razdoblju odgovor bi bio kako je preveliko prometno opterećenje za izgrađenu infrastrukturu. Također, veliku ulogu igraju i parkirna mjesta u samome gradu što predstavlja izazov u razdoblju sa najviše korisnika te infrastrukture.

3.3. Usporedba turizma Republike Hrvatske i Poreštine

U 2022. godini u Republici Hrvatskoj u komercijalnim smještajima ostvareno je više od 90 milijuna noćenja odnosno 17,8 milijuna dolazaka, što čini porast u odnosu na 2021. godinu od 39,1% na dolazak turista ili porast od 28,3% na ostvarena noćenja. Iznimno visoku brojke porasta u usporedbi na 2021. godinu donosi stanje pandemije u doba 2021. godine gdje je turizam bio izrazito u padu, stoga bi se usporedba 2022. godine trebala izvršiti sa 2019. godinom odnosno godinom prije početka pandemije. Tadašnji ostvareni dolasci su bili viši za 9,2% dok ostvarena noćenja su bila viša za 1,3% u odnosu na 2022. godinu. Može se također uzeti u obzir mogućnost o nešto lošijem odazivu turista u 2022. godini koji se može pripisati post-pandemijskom stanju.

	Dolasci			Noćenja				
	2021.	2022.	indeksi 2022, 2021.	2021.	2022.	indeksi 2022, 2021.	2022.	
							struktura noćenja	prosječan broj noćenja po dolasku
Ukupno	12 775 794	17 774 958	139,1	70 201 959	90 040 177	128,3	100,0	5,1
Domaći turisti	2 134 985	2 451 209	114,8	7 354 132	7 752 665	105,4	8,6	3,2
Strani turisti	10 640 809	15 323 749	144,0	62 847 827	82 287 512	130,9	91,4	5,4
Od ukupno stranih turista, prema izabranim zemljama prebivališta								
Austrija	1 025 521	1 453 241	141,7	5 682 370	7 439 907	130,9	9,0	5,1
Češka	720 913	835 402	115,9	4 783 597	5 508 190	115,1	6,7	6,6
Italija	417 253	908 160	217,7	1 996 481	3 897 516	195,2	4,7	4,3
Mađarska	431 257	573 011	132,9	2 286 255	2 808 907	122,9	3,4	4,9
Nizozemska	373 600	528 947	141,6	2 153 507	3 139 135	145,8	3,8	5,9
Njemačka	2 737 013	3 281 187	119,9	19 931 221	23 555 423	118,2	28,6	7,2
Poljska	957 439	1 005 957	105,1	6 287 267	6 335 512	100,8	7,7	6,3
Slovačka	327 294	480 264	146,7	2 189 144	3 071 636	140,3	3,7	6,4
Slovenija	994 990	1 418 967	142,6	6 127 362	7 470 057	121,9	9,1	5,3
Ujedinjena Kraljevina	221 471	695 903	314,2	1 096 876	3 402 723	310,2	4,1	4,9

Slika 14: Dolasci i noćenja turista u RH - 2022. (<https://podaci.dzs.hr/2022/hr/29506>)

Grad s najviše ostvarenih noćenja nalazi se nedaleko od grada Poreča, a riječ je o Rovinju. Grad Rovinj je u godini 2022. ostvario 4,1 milijun noćenja te samim time nosi titulu najposjećenijeg grada Republike Hrvatske. Iza grada Rovinja na listi najposjećenijih gradova stoji Dubrovnik sa ostvarenim noćenjima u iznosu od 3,5 milijuna, te na trećem mjestu grad Poreč sa već spomenutih 3,2 milijuna. No, zanimljivo je za spomenuti kako Istarska županije predvodi u broju noćenja sve županije sa ostvarenim brojem noćenja od 27,7 milijuna (Izvor podataka: dzs.hr).

4. Sportsko rekreacijska infrastruktura

Sportsko rekreacijska infrastruktura nekog grada utječe na životni standard tog grada kroz mogućnosti korištenja i raznovrsnosti sportsko rekreacijske infrastrukture za građane i turiste. Ova infrastruktura ima ključan utjecaj u promicanju tjelesne aktivnosti građana, njihovog zdravlja pa i dobrobiti ljudi. Također, sportsko rekreacijsku infrastrukturu se može smatrati kao i središte zajednice, mjesta okupljanja i socijalizacije. Sportsko rekreacijska infrastruktura određenog mjesta ili grada može postati turistička atrakcija, te se samim time turistička ponuda znatno povećava. Sportsko rekreacijska infrastruktura se kao takva raščlanjuje u nekoliko pod poglavlja, a koji su:

- Tjelesna i zdravstvena kultura (područje obrazovanja)
- Sportska rekreacija (većina građana)
- Natjecateljski sport (svih vrsta i kategorija)
- Kineziterapija (sport osoba s invaliditetom i osoba sa motoričkim problemima kretanja).

Kroz podjelu sporta u četiri područja bitno je svako pojedino i opisati. Tjelesna i zdravstvena kultura se provodi u svim odgojnim ustanovama (vrtići, škole, fakulteti) kako bi se djecu od najmlađeg uzrasta potaknulo na bavljenje sportom kroz život i na tjelesnu aktivnost. Sport i rekreacija je područje gdje se nalazi većina građana svakog grada i ona uključuje vrlo širok spektar sporta i rekreacije. Rekreacija se može definirati kao obnavljanje fizičke i psihičke snage organizma zabavom, odmorom i opuštanjem. U gradovima priobalja rekreacija na plažama je zapravo najistaknutiji dio rekreacije, koji uz plažu veže također šetnice, razne aktivnosti i tipove rekreacije. Često se sport i rekreaciju spaja u jedno, no razlikuju se stavkom koja dijeli sport od rekreacije u sferi natjecateljskog sporta tako što se u natjecateljskom sportu sportaši bave i natječu u različitim kategorijama i različitim vrstama sporta dok se u rekreaciji, rekreativci isključivo rekreativno bave, no također u svim sferama sporta. Natjecateljski sport obuhvaća sve aktivnosti koje se provode bilo za pripremu sportaša ili konkretno u natjecanju što ujedno čini i najzanimljiviju sferu sporta za sportaše i gledatelje. Nadalje, kineziterapija obuhvaća aktivnosti koje se provode pod nadzorom stručnog osoblja, a sve u vidu poboljšanja aktivnosti, mobilnosti i životnih funkcija osoba s invaliditetom.

4.1. Sportsko rekreacijska namjena

Biciklistička infrastruktura - biciklizam

Uz Rabac, grad Poreč je jedno od mjesta gdje se boravi bilo riječ o sportskom odnosno natjecateljskom biciklizmu ili jednostavno rekreativnom. Destinacija kao Poreč pruža razne mogućnosti o ovome pogledu. Od staza uzduž cijele obalne crte grada Poreča, do biciklističkih staza kroz istarske šume ili također cesta koje omogućuju pripreme za one najbolje u ovome sportu. Profesionalni sportaši dolaze u grad Poreč na pripreme već kroz zimu pošto je ona blaga u ovim krajevima te se zadržavaju kroz proljeće i jesen gdje se održavaju mnogobrojne utrke i natjecanja. Iznimno dobro označene staze pružaju jednostavnost u korištenju i mogućnost svih uzrasta za korištenje. Uz biciklističke staze sagrađen je biciklistički park koji se nalazi nedaleko od grada, te koji pruža mogućnost zabave i pripreme za rekreativce i sportaše. Uz sve navedeno, sagrađen je i pump track (GI 3) staza sa izgradnju stabilnosti i ravnoteže na bicikli. Korištenje istoga je moguće svim dobnim skupinama, kao i svim turistima i građanima.

U GI 4, različitim bojama prikazane su MTB ("Mountain bike") staze koje prolaze kroz šume Poreštine. Plan grada Poreča je izgradnja preko 800 kilometara (mzporec.com) staza koje će služiti za rekreaciju i za pripreme sportaša. Staze su jasno označene kroz različite web portale i moguće su za korištenje svakome prolazniku. Biciklizam na Poreštini je iznimno izražen te grad Poreč izrazito investira u održavanje, opremanje i izgradnju nove biciklističke infrastrukture. Kako bi se uopće mogao razviti biciklistički turizam odnosno ciklo turizam na nekoj destinaciji potrebna je odgovarajuća infrastruktura. Stoga Zakon o cestama kroz Pravilnik o biciklističkoj infrastrukturi navodi bitne elemente svake biciklističke infrastrukture, a oni su:

- biciklističke prometnice,
- prometna signalizacija i oprema,
- parkirališta za bicikle i njihova oprema,
- spremišta za pohranu bicikala,
- sustavi javnih bicikala. (Pravilnik o biciklističkoj infrastrukturi, 2016.)

Pravilnik o biciklističkoj infrastrukturi (2016.) biciklističke prometnice dijeli i svrstava u iduće kategorije:

- biciklističke ceste,
- biciklistički putovi,
- biciklističke staze,
- biciklističke trake,
- biciklističko-pješačke staze (Pravilnik o biciklističkoj infrastrukturi, 2016.).

Pravilnikom o biciklističkoj infrastrukturi (2016.) se također pojedino definiraju biciklističke prometnice gdje je biciklistička cesta definirana kao prometnica isključivo za korištenje bicikla s izgrađenom i uređenom kolničkom konstrukcijom izvan profila ceste, koji isto tako posjeduje i prikladni završni sloj od materijala koji ispunjavaju kriterije nosivosti i hvatljivosti.

Biciklistički put je definiran kao uređena prometnica izvan profila ceste koja je namijenjena za promet biciklista, a izveden najčešće od šljunka ili sličnih materijala.

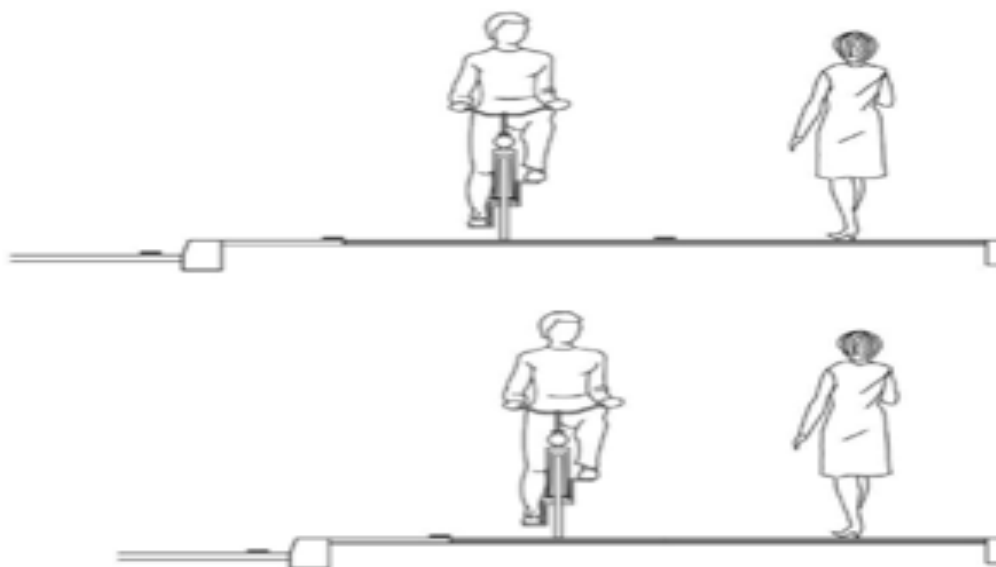
Biciklistička staza je definirana kao prometnica namijenjena za promet bicikala, koja je izgrađena odvojeno od kolnika i označena odgovarajućom prometnom signalizacijom te koja se može izvesti kao jednosmjerna ili dvosmjerna staza.

Biciklistička staza mora biti odvojena visinski ili tlocrtno od kolnika uz primjerenu širinu zaštitnog pojasa u odnosu na motorni promet.

Biciklistička traka je definirana kao dio kolnika namijenjen za promet bicikala s odgovarajućom prometnom signalizacijom, te je biciklistička traka odvojena od prometne trake razdjelnom crtom i uglavnom se promet odvija u jednom smjeru odnosno s desne strane kolnika. Biciklističko – pješačka staza je namijenjena za kombinirano kretanje biciklista i pješaka te posebno odvojena od prometnice i adekvatno označena prometnom signalizacijom.

U gradu Poreču i njegovoj okolici nalaze se uglavnom biciklistički putevi i biciklističko-pješačke staze. Biciklistički putevi su dobro označeni, prolaze kroz obližnje šume grada Poreča što se može vidjeti na GI 4 te služe za rekreativno - sportske prigode. Na određenim biciklističkim putevima održavaju se različita natjecanja što nosi svoju težinu, te postavlja grad Poreč na listu ciklo turističkih destinacija. Grad Poreč u suradnji sa obližnjim lokalnim klubovima u zadnjih nekoliko godina iznimno ulaže u osiguranje kvalitete, signalizacije i proširenje biciklističke mreže na Poreštini. Zatim, biciklističko - pješačke staze postoje u gradu Poreču, no problem kod njih je

njihova nepovezanost. Naime, šetnica odnosno biciklistička staza duž obalne crte postoji i uglavnom je dobro povezana, jedini prekid doživljava u samome centru grada odnosno u starogradskoj jezgri. Problem kod biciklističko - pješačkih staza zapravo dolazi u njihovoj mreži kroz sam grad. One svakako postoje, no samo na novijoj infrastrukturi što znači da povezana biciklističko – pješačka mreža ne postoji. U gradu Poreču biciklističko - pješačka mreža staza se uglavnom bazira na dorađenim nogostupima, odnosno kombinirano korištenje nogostupa između pješaka i biciklista. U gradu Poreču problem nastaje gdje povezanost biciklističko – pješačkih staza na nekim dijelovima prestaje, odnosno biciklistička namjena prestaje, a pješačka se nastavlja što znači da biciklisti ne mogu kontinuirano biciklirati duž mreže biciklističko – pješačkih staza grada Poreča. Slika 15. prikazuje standardni tip staza biciklističko – pješačke mreže na Poreštini.

Slika 15: Biciklističko - pješačka staza (<https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/dodatni/439893.pdf>)

SRC Veli Jože

Stadion na kojem je domaćin Nogometni klub Jadran, a pod nazivom Nogometni stadion Veli Jože opremljen je reflektorima za igru noću. Umjetna sintetska podloga služi kao atletska staza u duljini od 400 metara. Pomoćni umjetni teren nalazi se na južnoj strani glavnog stadiona koji se koristi za treninge najmlađih nogometaša i za termine malog nogometa. Stadion Veli Jože ima kapacitet od 2000 gledatelja sa 400 plastičnih sjedalica. Uz nogometno-atletski stadion nalaze se tri košarkaška terena i dva rukometna terena sa asfaltnom podlogom, tri teniska igrališta prekrivena tenisitom, fitness dvorana i dvorana Veli Jože što ujedno čini kompleks pod nazivom SRC Veli Jože. U SRC Veli Jože također i pripadaju četiri staze za boćanje sa tribinama i prihvatom 300 gledatelja. Dvorana Žatika koja je u neposrednoj blizini nabrojanih objekata također pripada SRC Veli Jože (szgp.hr)

Turističko naselje Zelena Laguna

Turističko naselje Zelena Laguna sastoji se od Nogometnog kampa Zelena koja posjeduje četiri travnata nogometna igrališta sa dimenzijama od 65x105 m, od kojih je jedan sačinjen od umjetne trave. Također, u kampu postoji i poligon za treniranje vratara (s pijeskom) dimenzija 37x45 m (sportsroatia.com). U kompleksu se nalaze i prikladne svlačionice i sanitarije za trenere, sudce, posjetitelje i igrače. U kampu su mogući treninzi noću uz osvjetljenje tri terena. U blizini kampa nalazi se i polivalentna dvorana za sportske događaje pod nazivom Intersport. Dvorana Intersport se sastoji od dviju dvorana, veće koja je površine 44x35 m i manje od 44x24m. U dvorani se nalaze i tribine sa 800 gledatelja, te se u dvorani mogu odvijati sljedeći sportovi: mali nogomet, odbojku, košarku, rukomet, badminton, stolni tenis, gimnastiku, ritmičku gimnastiku, mačevanje, hrvačke sportove i skvoš. U blizini dvorane nalaze se 22 zemljana teniska terena i 3 betonska teniska terena, a koji mogu ugostiti mnoštvo tenisača. Također, teniski tereni posjeduju i prikladne svlačionice i sanitarije za gledatelje i tenisače. U turističkom naselju Zelena Laguna nalazi se veliki broj hotelskih smještaja, stoga ovo područje grada Poreča je iznimno popularno u svijetu sportaša koji dolaze na odmor ili pripreme u Poreč.

Turističko naselje Brulo

U sklopu turističkog naselja Brulo nalazi se sport i wellness hotel pod nazivom Valamar Diamant. Turističko naselje sagrađeno je u borovoj šumi koja osigurava hlad tokom ljetnih mjeseci. Iznimno interesantna lokacija za mnoštvo sportaša je upravo ovaj hotel sa cijelim svojim sadržajem. Sportski sadržaj koji turističko naselje posjeduje su: teniski tereni (12 zemljanih terena i 2 zemljana terena u hali), fitness centar, biciklistička infrastruktura (bike centar), odbojka na pijesku, padel tereni, košarkaški tereni, rukometna dvorana (može biti prenamijenjena), stolni tenis, vanjski bazeni, unutarnji bazen. Veliki izbor sportskog sadržaja omogućuje ovom turističkom naselju turizam kroz cijelu godinu. Bitno je za napomenuti kako grupacija Valamar prati sportske trendove te ulaže u sportsku infrastrukturu, a primjer za to je relativno novi sport koji je tek nedavno zaživio, a to je padel i tek nedavno sagrađeni padel tereni, koje je grupacija vrlo brzo prepoznala kao potrebu te investirala u tom smjeru te upotpunila sportsku odnosno rekreacijsku ponudu. Ovo turističko naselje sastoji se od: zone Hotela Valamar Diamant, zone hotela Crystal Sunny Hotel by Valamar, zone hotela Rubin Sunny Hotel by Valamar, zone apartmana Valamar Residence, sportsko rekreacijske zone Diamant, zone kupališta i sportske rekreacije Brulo, uređenih parkova i zelenih površina (valamar.com).

Ukupni kapacitet zone ugostiteljsko turističke namjene "Brulo" iznosi 1761 krevet, a koje je podijeljeno prema Tablici 6. Također, u navedenoj tablici se može primijetiti koeficijent izgrađenosti za svaku pojedinu česticu.

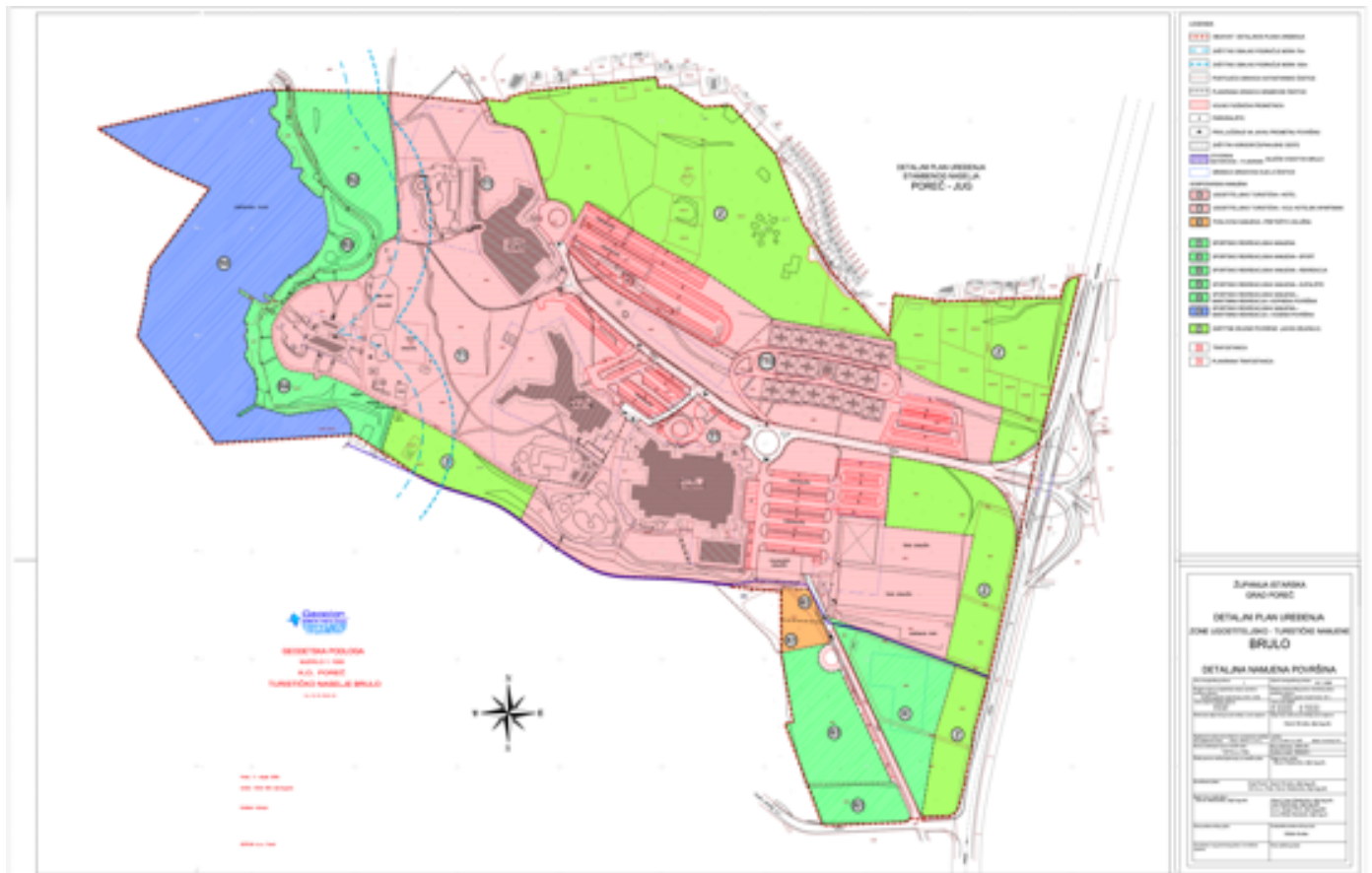
Tablica 6: Postojeće stanje - Turistička zona Brulo (Izradio autor prema; <http://www.porec.hr/prva.aspx?stranica=2518&pid=5>)

Naziv građevine	Kapacitet / krevet	Površina čestice	Postojeća izgrađenost kig/m ²	Broj etaža
Hotel Diamant	457	16948	0,52 / 8942	10
Hotel Crystal	453	18760	0,31 / 5811,43	6
Hotel Rubin	483	12021	0,42 / 5029	9
Valamar Residence	368	6281	0,9 / 6262	2

Za ovo područje izrađen je Detaljni plan uređenja, DPU Zone ugostiteljsko turističke namjene Brulo (DPU-20), koji ujedno obuhvaća zonu zaštićenog obalnog područja, dok je cjelokupni prostor ugostiteljsko turističke namjene sa planskim oznakama T1 za hotel i T2 za turističko naselje. U sklopu obuhvata ovoga Detaljnog plana uređenja nalazi se mnoštvo površina koje su namijenjene u sportsko rekreacijske sa planskim oznakama R1 za sport, R2 za rekreaciju, R3 za kupalište i R4 maritimnu rekreaciju.

Detaljni plan uređenja Zone ugostiteljsko turističke namjene „Brulo“ se donosi za:

- dio izdvojenog građevinskog područja ugostiteljsko-turističke namjene Plava i zelena laguna – izvan naselja,
- dio zone ugostiteljsko turističke namjene Plava i Zelena laguna (porec.hr).

Slika 16: Detaljni plan uređenja Zone ugostiteljsko - turističke namjene Brulo, DPU-20 (Službeno glasilo br. 6/11) (<http://www.porec.hr/prva.aspx?stranica=2518&pid=5>)

4.2. Rekreativna namjena

Koncept plaža Poreštine

Grad Poreč ima izrazito veliku duljinu obalne crte s obzirom na veličinu grada. Izrazito dobro urbano raspoređen, te na takav način pruža jednostavan pristup svakoj od plaža. Jednostavnost pristupa plažama također i pridonosi šetnica koja povezuje gotove sve plaže, te se pruža duž cijele obalne crte grada Poreča. Šetnica koja je izgrađena uz samu obalnu crtu uglavnom je u potpunosti uređena, sve do najsjevernije točke grada odnosno iza zadnje turističke zone gdje se nastavlja šumski i neuređeni put.

Slika 17: Plaže na Poreštini (Izradio autor, prema www.google.com/maps)

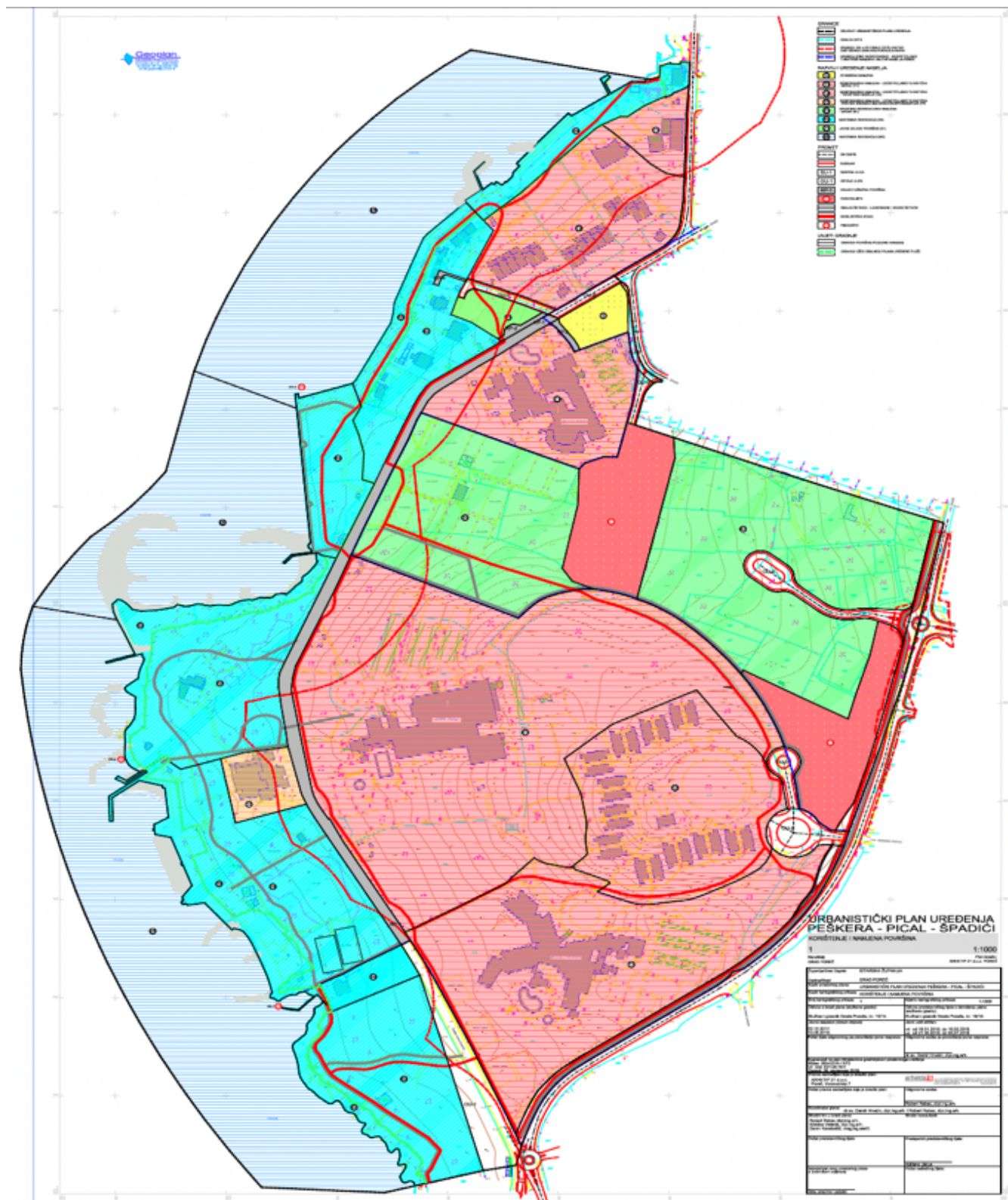
Grad Poreč ima različite vrste plaža gdje se neke nalaze u urbanim sredinama, neke se nalaze u isključivo prirodnom okruženju, a većina se nalaze u turističkim zonama. Stoga, vrlo je bitno dobro prostorno planski odrediti mogućnosti korištenja takvih plaža i zapravo obale odnosno suhe plaže. Prilikom projektiranja plaža, te razmatranja mogućnosti kod uređenja bitno je za sagledati mogućnosti odnosno okruženja koja takva plaža ili obala pruža. Bitno se razlikuju projekti plaža u urbanim sredinama, gdje se plaža i obala mora prilagoditi različitim aktivnostima. Bitno je za sagledati činjenicu gdje se može formirati takozvana sekundarna plaža odnosno popratni sadržaj mimo obalne crte. U urbanim sredinama idealan princip plaže i obale sastojao bi se od uredno formiranog ulaza u more, plaže i mjesta za odmor i sunčanje, šetnice, prometnice i popratnog sadržaja koje se uglavnom veže za ugostiteljske objekte. U ovakvoj urbanoj sredini bitno je za naglasiti odvajanje šetnice, prometnice i plaže za zaštitnim zelenim slojem odnosno drvorednom (GI 5).

Projekt plaže u turističkim naseljima se nešto razlikuje od onoga u urbanim sredinama iz razloga što je u ovakvim okruženjima uglavnom fokus na mir, odmor i rekreaciju. Stoga uz već dobro isplaniran ulaz u more i mjesta za odmor i sunčanje, fokus mora biti na šetnicu i sekundarnu plažu. Sekundarna plaža donosi različite mogućnosti bavljenja drugim aktivnostima osim kupanja u moru, što također pripada rekreaciji. Uz sekundarnu plažu često se nalaze i plažni objekti ili ugostiteljski objekti (GI 6) (Programski koncept uređenja rekreacijskih sadržaja obalnog pojasa Istarske Županije, 2014.).

Prirodna okruženja na plažama se uglavnom ne projektiraju previše, te se ona ostavljaju u prirodnom okruženju sa možda eventualnom doradom i izradom šetnice. (GI 7)

Iako je većina plaža na području grada Poreča u urbanom okruženju ili u turističkim naseljima, nekolicina se ih nalazi u potpuno prirodnom okruženju gdje se učinio minimalni pothvat koji se odnosi na parking, šetnice i uređenje plaže u smislu nadodanog šljunka. Plaža sa GI 8 se nalazi na sjeveru grada Poreča, nakon zadnjeg turističkog naselja. Na plažu je moguć dolazak sa automobilom preko označenog makadamskog puta, a sve preko prometnice koja povezuje okolna naselja ili povezanom šetnicom koja prolazi kroz turističko naselje. Parking je osiguran za mnoštvo vozila, kao i objekt za ugostiteljstvo. Kako sama plaža pripada pomorskom dobru, tako se sekundarna plaža koja uključuje šetnicu sa zelenilom nalazi na zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske. Grupacija koja posjeduje hotelski objekt i turističku zonu u blizini je također i koncesionar dijela ove plaže (Koncesije na pomorskom dobru, 2022.). Ostatak zemljišta gdje se nalaze parking i makadamski put pripada Gradu Poreču (oss.uredjenazemlja.hr). Ovakav primjer plaže se može povezati sa presjekom primjera obalnog pojasa u semiprirodnom ili potpunom prirodnom okruženju na GI 7.

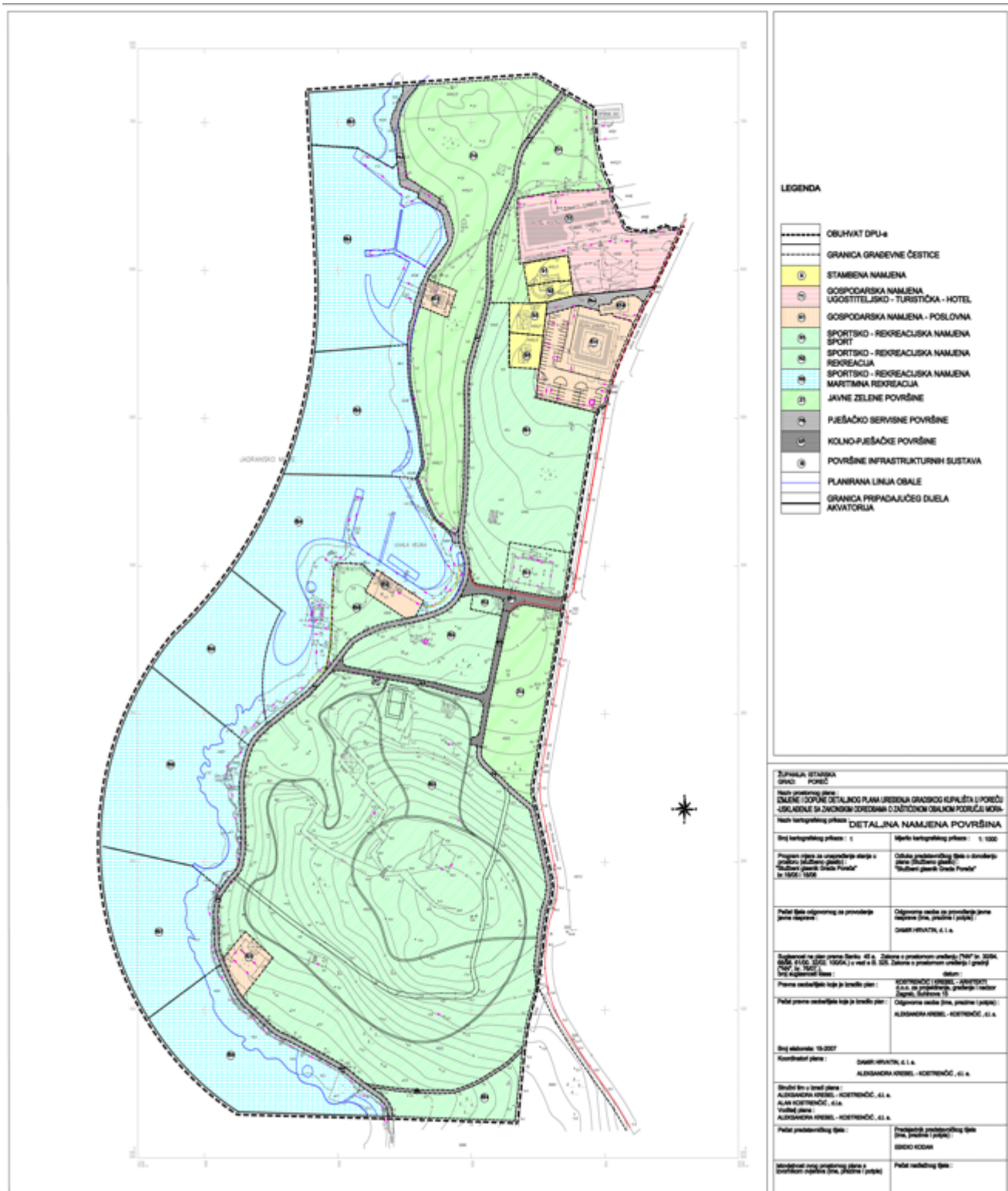
Prema urbanističkom planu uređenja sa klasifikacijom UPU-26 za područje Peškera - Pical -Špadići (porec.hr) odnosno na području turističke zone Borik (GI 9), donesena je odluka o namjeni površina za cijelo područje. Naime, područje koje UPU-26 zahvaća je isključivo turističke namjene te pripada turističkoj zoni. Crvenom blagom ispunom (porec.hr) i planskim oznakama T1 i T2 označene su zone za namjenu površina kao gospodarska namjena – ugostiteljsko turistička sa planskom oznakom T1 za hotel odnosno sa planskom oznakom T2 za turističko naselje. Tamno plava sa planskom oznakom Mr označava maritimnu rekreaciju odnosno rekreaciju na moru uz površinu namjene označene svijetlo plavom bojom sa planskom oznakom R4 za također maritimnu rekreaciju koja se odvija na plaži. Zelena boja označava sportsko rekreacijsku namjenu sa planskom oznakom R1. Minimalan udio na ovome urbanističkom planu uređenja sadrži stambena namjena koja je označena žutom bojom sa planskom oznakom S. Plaža je također pod koncesijom pošto ona pripada u pomorsko dobro. Davatelj koncesije je Istarska Županija, a koncesionar je ujedno i grupacija koja djeluje na području ovog urbanističko plana uređenja odnosno turističke zone Borik. Plaža u turističkoj zoni Borik je idealan primjer primjenjivanja izrade obalnog pojasa u turističkim naseljima gdje se njegov presjek sa prikazanim popratnim sadržajima nalazi na GI 6.

Slika 18: Urbanistički plan uređenja Peškera - Pical – Špadići, UPU-26 (Službeno glasilo br. 18/18)
<http://www.porec.hr/prva.aspx?stranica=2518&pid=5>

Detaljni plan uređenja Gradskog kupališta Poreč (porec.hr) pod klasifikacijskom oznakom DPU-16 donosi namjene površina za područje obuhvata DPU-a. Ukoliko se uspoređi sa plažama promatranim u turističkim zonama ili u potpuno prirodnoj okolini, ova lokacija pridonosi spoj svakoga od njih (GI 10). Klasifikacija obalnog pojasa se može provesti kao obalni pojas u urbanim sredinama, pošto ono posjeduje prometnice vrlo blizu same plaže. Zanimljivost je kako se ovo područje nalazi nekoliko stotina metara južno od starogradske jezgre, a svojim položajem ne pripada turističkoj zoni.

Dakle, područje zahvata sadrži uglavnom sportsko rekreacijsku namjenu zbog obitavanja parka i obližnje šume te je ono naznačeno planskom oznakom R1 za sportski sadržaj i R2 sa rekreacijski sadržaj. Od sportskog sadržaja na ovome području nalazi se boćalište i odbojkaški tereni na pijesku, dok rekreacijski sadržaj sadrži park za djecu i fitness sprave za vanjsko vježbanje. Sportsko rekreacijska namjena sa planskom oznakom R3 se klasificira kao maritimna sportsko rekreacijska površina. U obuhvatu ovog detaljnog plana uređenja se nalazi i površina namjene za manji hotel odnosno gospodarska namjena – ugostiteljsko turistička, hotel sa planskom oznakom T1. Također, velika površina ovog Detaljnog plana uređenja zauzima javnu zelenu površinu označena tamnijom zelenom bojom ili planskom oznakom Z. Uz samu plažu nalaze se i površine gospodarske namjene – poslovne sa planskom oznakom K (porec.hr).

Slika 19: Detaljni plan uređenja Gradske kupalište Poreč, DPU-16 (Službeno glasilo br. 9/07) (<http://www.porec.hr/prva.aspx?stranica=2518&pid=5>)

Ukoliko se u pitanje dovedu plaže namijenjene za osobe s invaliditetom i osobe sa smanjenom pokretljivošću, grad Poreč ima izrađenu vrlo kvalitetnu infrastrukturu te nudi velik broj plaža i lokacija za pristup osobama sa invaliditetom i smanjenom pokretljivošću. Kod planiranja plaža za pristup osobama s invaliditetom i osobama sa smanjenom pokretljivošću, bitno je osigurati put bez prepreka, pristupačnu rampu za ulaz u more te ukoliko rampu nije moguće izvesti osigurati ulaz putem pokretnog stolca ili dizala odnosno elementima pristupačnosti za savladavanje visinskih razlika (Pravilnik o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti, 2013.).

Slika 20: Plaža Brulo - pristup osobama s invaliditetom i osobama sa smanjenom pokretljivošću (Izradio autor prema; <https://www.google.com/maps>)

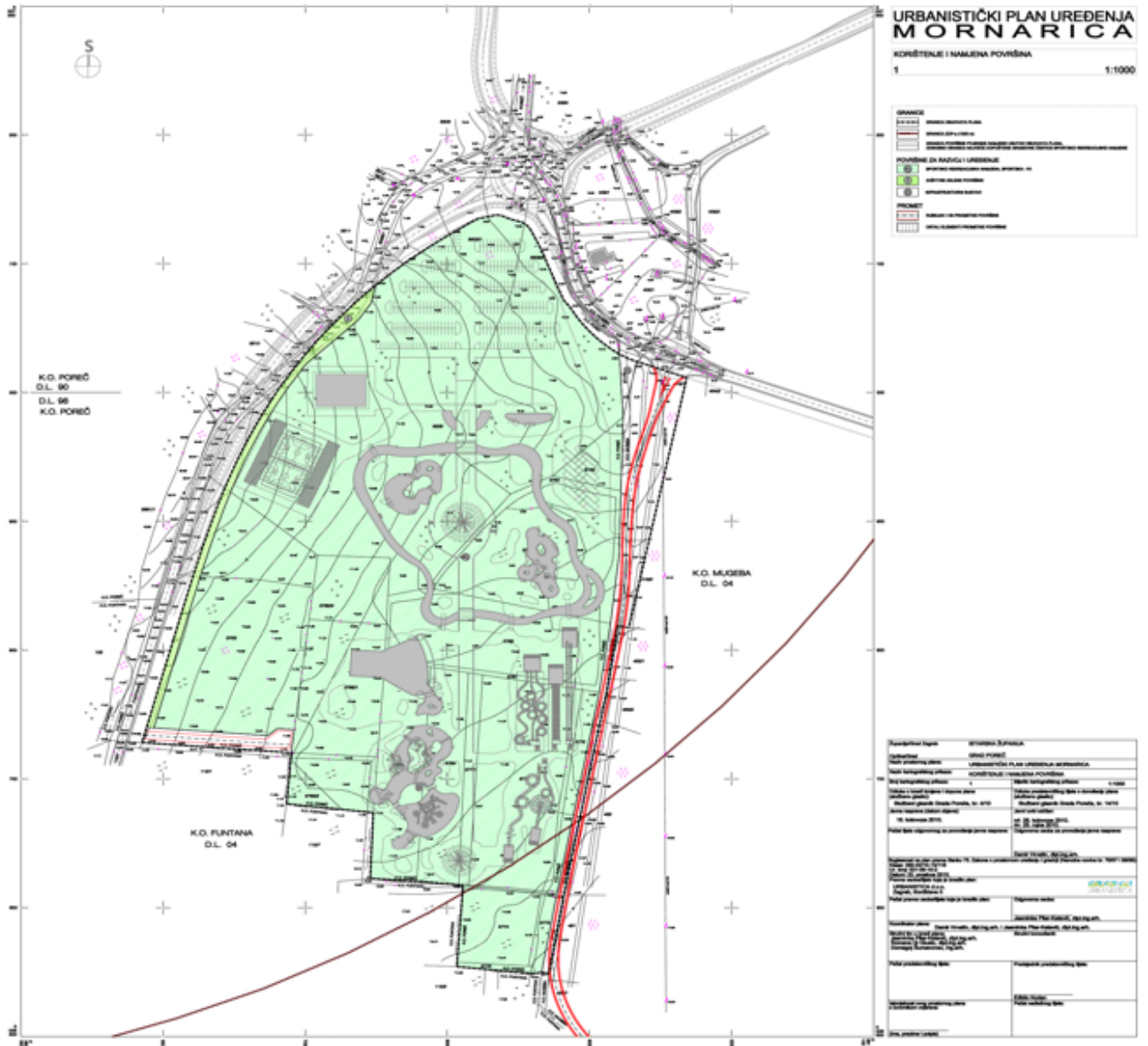
Na Slici 20. nalazi se plaža Brulo sa svojevrsnim pristupnim rampama za osobe s invaliditetom i smanjenom pokretljivošću. Dakle, prilaz se vrši sa šetnice čiji je završni sloj asfalt te je pogodan za kretanje osoba s invaliditetom i smanjenom pokretljivošću. Pristupna rampa sa šetnice do plaže osigurava jednostavan prilaz plaže, te je sam put kretanja prema idućoj rampi koja vodi u more prohodan bez prepreka. Pristupna rampa za ulaz u more je dobrog nagiba, dovoljno je dugačka te vodi u duboko more.

Vodeni park Aquacolors Poreč

Vodeni park Aquacolors (GI 11) u Poreču je zabavno rekreacijski vodeni park proglašen najvećim u Republici Hrvatskoj, a koji pruža posjetiteljima vodenu zabavu tokom ljetnih mjeseci. Na dnevnoj bazi park može ugostiti između 3000 i 5000 posjetitelja. Vodeni park Aquacolors otvoren je 2015. godine te nosi titulu najmodernijeg vodenog parka Europe. Površina samog parka iznosi 100 000 m². Od sadržaja park pruža 12 tobogana različitih adrenalinskih levela ukupne dužine preko 1 kilometar, bazen sa umjetnim valovima površine od 2700 m², najdužu lijenu rijeku u Južnoj Europi sa dužinom od 500 metara, dječji bazen sa toboganima, odbojku na pijesku, 5 restorana, svlačionice i sanitarije za posjetitelje, kao i ambulantu za hitne intervencije od ozljeda. Iako se ova atrakcija grada Poreča svrstava u rekreacijsku namjenu ona je također i zabavnog tipa. Stoga, vodeni park "Aquacolors" je sinonim za sport, rekreaciju i zabavu (aquacolors.eu).

Prema Službenom glasniku, a kojeg iznosi lokalna samouprava, sa punim nazivom Broj: 14/2010 "Službeni glasnik grada Poreča – Parenzo uviđa se donesena odluka o Urbanističkom planu uređenja područja "Mornarica" klasifikacije UPU-6. Naime, urbanistički plan za područje na kojem je izgrađen vodeni park "Aquacolors" donesen je u 2010. godini te predstavljen javnosti krajem iste godine.

Cijeloj površini ovoga dijela grada dodijeljena je površinska namjena sportsko rekreacijskog tipa sa planskom oznakom R1, zaštitne zelene površine sa planskom oznakom Z, infrastrukturni sustavi sa planskom oznakom IS, te javne prometne površine. Također je navedeno kako se unutar zone može formirati najmanje jedna, a najviše dvije katastarske čestice i to sportsko rekreacijske namjene. Nadalje se propisuju i uvjeti za izgrađenost građevne čestice s navodima za maksimalni dopušteni koeficijent izgrađenosti od $k_{ig}=0,3$, a maksimalni dopušteni koeficijent iskorištenosti $k_{is}=0,8$. Kroz razne navode te upute za gradnju, pažnje se također upiru ka potrebi za prilagodbi parka obližnjih prometnica i dijelova parka za osobe s invaliditetom i smanjenom pokretljivošću (porec.hr). Na GI 12 može se vidjeti kako se je provodila izgradnja vodenog parka.

Slika 21: Urbanistički plan uređenja Mornarica, UPU - 6 (Službeno glasilo br. 14/10)
<http://www.porec.hr/prva.aspx?stranica=2518&pid=5>

4.3. Sportska namjena

Dvorana Žatika

Kao najprestižnija sportska građevina grada Poreča, Dvorana Žatika postala je simbol grada u samo nekoliko godina. Sagrađena za potrebe Svjetskog prvenstva u rukometu 2009, a otvorena na dan grada Poreča 21.11.2008. Izgradnja Dvorane Žatike trajala je svega godinu dana, a potpis projektanta drže arhitekti Sonja Jurković, Sanja Gašparović, Nataša Martinčić, i Tatjana Peraković. Također, dvorana grada Poreča predstavlja i najveću gradsku investiciju (szgp.hr).

Bitno je za napomenuti kako je polivalentna dvorana Žatika bruto razvijene veličine od 14 000 m² gdje za sportske prigode može smjestiti oko 3700 gledatelja. Dvorana se sastoji od dva rukometna igrališta na koje se pogled pruža sa gledališta. Gledališta objedinjuju sportska igrališta sa tri strane. Južna, istočna i zapadna strana predstavljaju fiksna gledališta, a na sjevernoj strani dvorane moguća je ugradnja montažnih tribina, kao i na južnoj strani gdje uz fiksna gledališta se postavljaju i teleskopske tribine. Stoga, ukupni kapacitet fiksnih tribina iznosi 1898 mjesta i 46 mjesta za VIP posjetitelje, te 46 mjesta za osobe sa invaliditetom. Teleskopske tribine sadrže dvije varijante 432 mjesta ili 348 mjesta, gdje je varijanta sa manjim brojem mjesta za veća natjecanja iz razloga što se tada na teleskopskim tribinama oslobodi prostor za režiju. Montažne tribine na sjeveru dvorane sadrže 1260 mjesta, što predstavlja ukupni kapacitet dvorane Žatike od 3626 mjesta odnosno 3710 mjesta (szgp.hr).

Projektanti ovoga projekta su predvidjeli smještaj građevine na način da ona prati pad odnosno prirodnu kosinu postojećeg terena. Dvorana je orijentirana prema sjeveru, te se na toj strani odnosno na sjevernom pročelju nalazi u potpunosti staklena fasada koja dopušta ulaz prirodnog svjetla u dvoranu. Bočna istočna i zapadna pročelja predstavljaju pune stranice. Južno pročelje dvorane Žatika je položeno uz obilaznicu Žatika, sa koje je također moguć pristup dvorani. Glavni ulaz odnosno ulaz za posjetitelje u dvoranu Žatika obavlja se sa zapadne strane. Osim velike dvorane koju sačinjavaju dva rukometna terena koji su podložni bilokakvoj prenamjeni za ostale sportove, u dvorani Žatika postoji i mala dvorana za potrebe drugih sportova, fitness dvorana, garderobe, sanitarije za natjecatelje, sanitarije za gledatelje, press centar/sale za sastanke, ugostiteljski sadržaji (szgp.hr).

Etaža -2 dvorane Žatika se sastoji od sportskog ulaza koji je isključivo za sportaše, osim ako ne dođe do različitih prenamjena cjelokupne dvorane primjera radi za gourmet evente. Nadalje, najniža etaža posjeduje malu odvojenu dvoranu veličine 271 m² u kombinaciji parketa i epoksi poda, za održavanje treninga borilačkih vještina ili slično. Fitness dvorana od 86 m² nalazi se odmah uz malu dvoranu te su obje povezane. Garderobe odnosno svlačionice numerirane su oznakom broj 1 te se nalaze neposredno uz teren kako bi natjecatelji i sportaši mogli što brže i jednostavnije doći do partera. Sve garderobe imaju vlastite sanitarije, te dvije garderobe dijele tuševе. Prostorije za trenere su označene brojem 2, dok broj 3 na tlocrtu etaže -2 predstavlja razna spremišta za sportske rekvizite ili za odlaganje različitih stvari. Prostorije pod oznakom broj 4 su postrojenja dvorane odnosno prostorije za instalacije dvorane. Na etaži -2 također se nalazi i ambulanta. Neto površina etaže -2 iznosi 5625 m² (szgp.hr).

Etaža -1 dvorane Žatika sastoji se od stubišta koje povezuje donju i gornju etažu, hodnika koji vodi komunikaciju putem cijele etaže te ima funkciju u povezivanju svih tribina ove etaže. Sve sanitarije ove etaže označene su brojem 2 te one služe za posjetitelje, također postoje i sanitarije za osobe sa invaliditetom. Iduća selekcija postrojenja dvorane je numerirana oznakom 3, te se sastoji od različitih instalacija. Oznaka broj 4 označuje prostorije za sastanke/press centar koje se nalaze na istočnoj stranici dvorane, ispod tribina gornje etaže. Neto površina etaže -1 iznosi 2512 m² (szgp.hr).

Etaža 0 dvorane Žatika sastoji se od ulaza za gledatelje sa zapadne i istočne strane. U praksi se pretežito koristi zapadni ulaz pošto je vrlo dobro povezan s parkingom koji se nalazi ispred dvorane. Na Etaži 0 nalaze se i blagajne van objekta, koje služe za naplatu ulaznica gledateljima i posjetiteljima. Na etaži se nalazi i druga teretana koja je ujedno i veća, njezina lokacija je na zapadnoj strani dvorane te je otvorena za vanjske posjetitelje. Ova etaža povezuje najveći broj sjedećih mjesta na tribinama ove dvorane, te je kao takva projektirana u većoj površini kako bi odlazak gledatelja nakon promatranog sportskog događaja bio što brži. Pošto se na ovoj etaži kreće najveći broj posjetitelja, ugostiteljski sadržaji su od iznimne važnosti pa je iz tog razloga prostor za njih ostavljen. Također, na Etaži 0 postoje i vanjske terase pogodne za ugostiteljske sadržaje. Neto površina Etaže 0 iznosi 3387 m² (szgp.hr).

Etaža +1 je najmanja što se površina tiče, no ona se sastoji od iznimnih prostorija. Naime, na ovoj etaži se nalaze VIP tribine za posjetitelje od važnosti. Uz VIP tribine nalaze se i sanitarije, ugostiteljski sadržaji i prostorije za režiju. Neto površina Etaže +1 iznosi 825 m² (szgp.hr).

Dvorana Žatika također posjeduje teleskopske tribine koje se stavljaju u funkciju izrazito za velike događaje kao i montažne tribine koje nisu sastavni dio dvorane te se one moraju dopremiti. Bitno je za napomenuti kako je dvorana Žatika multifunkcionalna dvorana te se vrlo lako može prenamijeniti. Mogućosti za prenamjenu na parteru su razdvajanje centralnog terena na dva terena iste veličine pod uvjetom da nisu postavljene teleskopske tribine kao ni montažne tribine. Razdvajanje se vrši paravanima (pomoćnim pregradama) koji su pričvršćeni za strop dvorane te automatizirani. U takvoj prenamjeni tereni se mogu pretvoriti u košarkaške, rukometne ili odbojkaške terene. Od ostale opreme dvorana sadrži: Dva sportska semafora i dva videozida, razglas, lift.

Nogometni kamp "Jadran Poreč"

Nogometni kampus u sportskoj zoni Žatika sagrađen je s ciljem da zamjeni aktivnosti na starom stadionu Jadran koji se je nalazio u samom centru grada u neposrednoj blizini autobusnog kolodvora. Nogometni kamp zamijeniti će sve aktivnosti na starom stadionu te rasteretiti glavni stadion Nogometnog kluba Jadran. U Nogometnom kampusu Jadran odvijaju se školske i pripremne aktivnosti svih uzrasta nogometnog kluba, te također kamp nudi mogućnost za najam stadiona drugih nogometnih klubova prema potrebi i interesu. Nogometni teren je veličine 104x68 metara sa 5 metara zaštitnog pojasa sa svake strane što čini ukupnu površinu od 8892 m², stadion također posjeduje tribine za gledatelje s 300 sjedećih mjesta. Kampus posjeduje reflektore za igru noću, svlačionice, sanitarne čvorove, klupske i sudačke prostorije. Teren je sačinjen od umjetne trave najnovije generacije, a kampus građen prema standardima i normativima koje propisuje pravilnik o licenciranju klubova Hrvatskog nogometnog saveza, a sve u skladu sa propisima FIFA/UEFA (porec.hr).

4.4. Mogućnosti korištenja sportsko rekreacijske infrastrukture

Najbitnija stavka u korištenju infrastrukture je relacija između turista i građana odnosno za koga se zapravo ovakva infrastruktura gradi. Stoga u idućoj tablici se može usporediti mogućnost korištenja sportsko rekreacijske infrastrukture u pogledu njezinih korisnika, vremena korištenja odnosno doba godine i uvjeta korištenja.

Tablica 7: Mogućnost korištenja sportsko rekreacijske infrastrukture (Izradio autor)

AKTIVNOST/ OBJEKT	KORISNICI	DOBA GODINE	UVJETI KORIŠTENJA	NAPOMENA
Biciklizam	Turisti i građani	Cjelogodišnje	Besplatno	Mogućnost najma bicikla i opreme u bike centrima
Tenis	Turisti i građani	Proljeće/ljeto/jesen	Uz rezervaciju i naplatu	Mogućnost igranja kroz zimu u zatvorenoj hali (2 terena)
Nogometni stadion	Članovi kluba i vanjski posjetitelji	Cjelogodišnje	Uz članarinu ili naplatu	Mogućnost za vanjske posjetitelje uz rezervacije
Košarkaški teren - na otvorenom	Turisti i građani	Cjelogodišnje	Besplatno	Bez rezervacije
Odbojkaški teren - na otvorenom	Turisti i građani	Cjelogodišnje	Besplatno	Bez rezervacije
Atletska staza	Članovi kluba i vanjski posjetitelji	Cjelogodišnje	Uz članarinu ili naplatu	Mogućnost za vanjske posjetitelje uz rezervacije
Dvorana Žatika	Članovi kluba i vanjski posjetitelji	Cjelogodišnje	Uz članarinu ili naplatu	Mogućnost za vanjske posjetitelje uz rezervacije
Rukometna dvorana - Diamant	Turisti i građani	Cjelogodišnje	Uz rezervaciju i naplatu	Uglavnom za pripreme sportaša
Dvorana Intersport	Članovi kluba i vanjski posjetitelji	Cjelogodišnje	Uz članarinu ili naplatu	Mogućnost za vanjske posjetitelje uz rezervacije

Fitness centri	Turisti i građani	Cjelogodišnje	Uz članarinu ili naplatu	Bez rezervacije
Vanjski fitness centri	Turisti i građani	Cjelogodišnje	Besplatno	Bez rezervacije
Golf	Članovi kluba i vanjski posjetitelji	Proljeće/ljeto/jesen	Uz članarinu ili naplatu	Mogućnost za vanjske posjetitelje uz rezervacije
Skvoš	Turisti i građani	Cjelogodišnje	Uz rezervaciju i naplatu	Potrebna rezervacija
Mali nogomet	Turisti i građani	Cjelogodišnje	Uz rezervaciju i naplatu	Potrebna rezervacija
Boćanje	Članovi kluba i vanjski posjetitelji	Cjelogodišnje	Besplatno	Bez rezervacije
Stolni tenis - na otvorenome	Turisti i građani	Cjelogodišnje	Naplata	Bez rezervacije
Skate park	Turisti i građani	Cjelogodišnje	Besplatno	Bez rezervacije
Borilački sportovi	Članovi kluba i vanjski posjetitelji	Cjelogodišnje	Uz članarinu ili naplatu	Mogućnost za vanjske posjetitelje uz rezervacije
Vodeni park Aquacolors	Turisti i građani	Ljeto	Naplata	Bez rezervacije
Plaže grada Poreča	Turisti i građani	Cjelogodišnje	Besplatno	Bez rezervacije, u ljetnim mjesecima spasilac na dužnosti
Šetnica	Turisti i građani	Cjelogodišnje	Besplatno	Mogućnost za više vrsta sporta i rekreacije
Vodeni sportovi	Turisti i građani	Ljeto	Naplata	Bez rezervacije
Ronilački centar	Turisti i građani	Ljeto	Naplata	Potrebna rezervacija
Bazeni u sklopu hotela	Gosti hotela	Proljeće/ljeto/jesen	Besplatno	Unutarnji bazeni i preko zime
Dječja igrališta	Turisti i građani	Cjelogodišnje	Besplatno	Bez rezervacije
Spa i wellness	Gosti hotela i vanjski posjetitelji	Cjelogodišnje	Besplatno	U određenim hotelima mogućnost korištenja i za vanjske posjetitelje

Sportsko-rekreacijska infrastruktura može pružiti raznovrsne mogućnosti za interakciju između građana i turista. Ova interakcija može imati pozitivan utjecaj na lokalne zajednice, turističku industriju i međukulturalno razumijevanje. Kroz pregled različitih mogućnosti korištenja sportsko rekreacijske infrastrukture grada Poreča iz Tablice 7 može se zaključiti kako zapravo građani i turisti imaju jednak pristup sportsko rekreacijskoj infrastrukturi. Ovakav zaključak svakako podiže kvalitetu života u nekome gradu, razlog tome je maksimalna mogućnost korištenja izgrađene sportsko rekreacijske infrastrukture građanima. Iako se većina sportsko rekreacijske infrastrukture gradi radi potrebe turizma te proširenja turističke ponude, građanstvo ima pravo na jednak pristup tim objektima/atrakcijama što je zapravo iznimno dobar model ulaganje i upotpunjavanje svačijih interesa.

Kroz Tablicu 7 se nisu navodili sportski događaji i korištenja objekata za održavanje sportskih događaja i natjecanja. Naime, grad Poreč je domaćin raznim sportskim događajima, te tada za vrijeme raznih događaja natjecatelji imaju pravo bez nadoplata i rezervacija na korištenje određene objekte ovisno o kojem je događaju riječ. Primjera radi, Dvorana Žatika služi uglavnom za svrhe treniranja klubova koji djeluju na Poreštini. No, ukoliko se održava određeno sportsko natjecanje, mogućnost korištenja se tada okreće i na natjecatelje koji su ujedno i turisti te time se stvara turizam na sportsko rekreacijskoj bazi.

Kroz detaljnu analizu mogućnosti korištenja naišlo se na dio infrastrukture koji nije moguć na korištenje građanima, a to su bazeni u sklopu hotela, kampova i resorta. Zapravo je razlog vrlo lako shvatljiv, gdje gosti određenih hotela, kampova ili resorta ne žele pristup vanjskim posjetiteljima i masovna okupljanja ljudi.

4.5. Nerealizirani projekti

Jedan od bitnijih nerealiziranih projekata je Kompleks Žatika (GI 13), planiran za izgradnju uz dvoranu Žatika prije Svjetskog prvenstva u rukometu 2009 godine. Naime, kompleks Žatika je bio izniman pothvat u to doba za grad Poreč i mnogo bi značio za dogradnju sportsko rekreacijske infrastrukture. Planirana je izgradnja hotelskog smještaja u ovoj zoni za prihvata sportaša i gledatelja. Strateška pozicija ovog hotela je iznimno dobra, pošto se nalazi na samom ulazu u Poreč te se nalazi blizu sportskih sadržaja kao i centra grada Poreča. U Kompleksu Žatika planirana je izgradnja Gradskoga bazena nešto južnije od same dvorane. Gradski bazen u gradu Poreču bi bio od iznimnog značaja pošto grad ne posjeduje adekvatan bazen za održavanje treninga, natjecanja ili rekreacije. Uz bazen bi se također sagradio novi nogometni stadion koji bi zamijenio stari stadion u samome centru grada. Cijeli kompleks Žatika bi imao i svojevrsnu javnu parkirnu garažu za prihvata natjecatelja, gledatelja i rekreativaca. Projekt kompleksa Žatika nije realiziran, već je sagrađena samo dvorana Žatika, te nogometni stadion premještan na drugu lokaciju kao i Gradski bazen koji još uvijek nije sagrađen.

4.6. Planirana ulaganja u sportsko rekreacijsku infrastrukturu

Kako već spomenuti projekt gradskog bazena u Poreču nije realiziran na području kompleksa Žatika, došlo se je do novog idejnog rješenja odnosno donijela se odluka za izgradnju nove sportsko rekreacijske zone na području grada Poreča.

Slika 22: Sportsko - rekreacijska zona Bergamente – UPU-30 (Službeno glasilo br. 10/23)
(<http://www.porec.hr/prva.aspx?stranica=3067&pid=5>)

U urbanističkom planu uređenja zone je definirano kako je zabranjeno građenje smještajnih građevina za ostvarivanje smještajnih kapaciteta u navedenim zonama. Stoga, kroz urbanistički plan se navodi kako su zone podijeljene u nekoliko skupina, a one su:

- R1 – sportsko rekreacijska namjena u vidu sportsko rekreacijskih građevina
- R2 – sportsko rekreacijska namjena u vidu sport i rekreacija na otvorenom
- R2_z – sportsko rekreacijska namjena u vidu zdravstvene rekreacije
- Z1 – javne zelene površine
- Z – zaštitne zelene površine
- Bez oznake – površine infrastrukturnih sustava (porec.hr).

Nadalje, urbanističkim planom za uređenje sportsko rekreacijske zone Bergamente detaljno se definiraju sportsko rekreacijski sadržaji koji pripadaju određenim zonama. Ukupni obuhvat plana iznosi 15,7 ha.

1. Sportsko rekreacijske građevine (Planska oznaka R1)

Na površinama namjene za sportsko rekreacijske građevine predviđa se građenje građevina za potrebe sporta i rekreacije u zatvorenim prostorima u pogledu sportske višenamjenske dvorane, bazenske dvorane (gradski bazen), teretana i fitness centri, kuglane i sl., te uz sve nabrojane građevine također se predviđa građenje manjih popratnih sadržaja uslužnih djelatnosti ili poslovnih prostora.

2. Sport i rekreacija na otvorenom (Planska oznaka R2)

Na površinama namjene za sportsko rekreacijske objekte na otvorenom predviđa se građenje i uređenje otvorenih, nenatkrivenih sportskih i rekreacijskih igrališta i površina uz mogućnost gradnje pratećih građevina u pogledu trgovina, pratećih sportskih sadržaja, servisne ili trgovačke namjene.

3. Zdravstvena namjena (Planska oznaka R2z)

Na površinama zdravstvene rekreacije predviđa se građenje građevina i uređenje površina, a sve u vidu zdravstvene rekreacije što uključuje boravak u prirodi. Stoga planirana je gradnja idućih objekata: centri za terapiju i rehabilitaciju, šetališta i mjesta za odmor gdje je također moguća gradnja popratnih sadržaja ili prostorija pratećih poslovnih namjena što uključuje uslužne, trgovačke ili servisne namjene.

4. Javne zelene površine (Planska oznaka Z1)

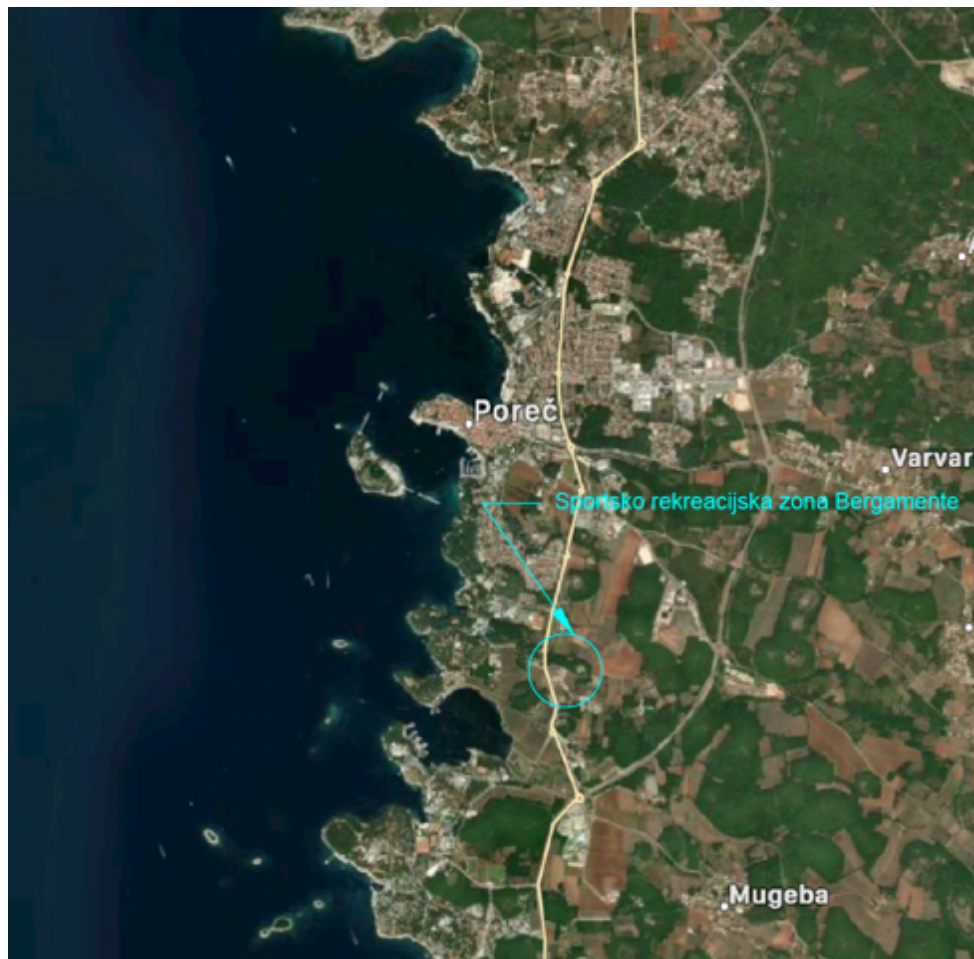
Na javnim zelenim površinama planira se uređenje parkova namijenjenih odmoru i rekreaciji.

5. Zaštitne zelene površine (Z)

Predviđeno je postavljanje zaštitne zelene površine između glavne prometnice koja prolazi uz sportsko rekreacijsku zonu Bergamente kako bi se spriječio doticaj sa negativnim utjecajima koji posljedično nastaju upotrebom prometnice. Također zaštitno zelene površine će se sagraditi kao koridor zaštite od vodotoka na sjeverozapadnome dijelu.

6. Površine infrastrukturnih sustava

Namijenjene su gradnji javnih prometnih površina, infrastrukturnih građevina, objekata vodovoda i uređaja linearne prometne, energetske, komunalne i komunikacijske infrastrukture te zelenih površina i zelenila u potezu (porec.hr).

Slika 23: Lokacija sportsko rekreacijske zone Bergamente (Izradio autor prema; www.google.com/maps)

Prostor obuhvata smješten je na južnoj strani grada Poreča uz glavnu državnu prometnicu D75 i vrlo je dostupno iz svih prometnih pravaca. Plansko područje čini većim dijelom neizgrađeno građevinsko područje sportsko rekreacijske namjene R1 koje se sastoji iz velikog broja katastarskih čestica. Teren unutar planiranog područja je brežuljkast, te se najviše područje obuhvata nalazi na 38 m.n.v. Područje obuhvata se ne nalazi na području ekološke mreže.

4.7. Nadolazeći projekti

Turistička zona Borik, na sjeveru grada Poreča je jednako zanimljiva turistička zona kao i one na jugu grada Poreča. U ovoj zoni trenutno postoje tri hotela grupacije Valamar od kojih je jedan novo izgrađen na sjeveru same zone, pod nazivom Valamar Marea Collection Suites, te novo preuređeni ex Hotel Zagreb pod novim nazivom Hotel Parentino koji se nalazi na jugu turističke zone Borik odnosno najbliže starogradskoj jezgri grada Poreča. Između novo izgrađenog hotela i novo preuređenog hotela trenutno se nalazi gradilište koje je uslijed pandemije izazvano korona virusom stopirano. Na području gradilišta bivao je ex Hotel Pical, koji je 2019. godine srušen. Tadašnji hotel Pical bio je kategoriziran sa 2 zvjezdice. Grupacija Valamar izložila je prema javnosti gradnju najvećeg projekta hrvatskog turizma, super luksuznog resorta sa kategorizacijom od 5 zvjezdica (GI 14). Planirano je kako će ovaj objekt sadržavati 514 smještajnih jedinica, te najveći hotelski event centar u Istri s kongresnim kapacitetom od 1200 gostiju (valamar.com).

Naime, kako je gradnja ovog super luksuznog resorta stopirana za vrijeme pandemije izazvanom korona virusom, gradilište je bilo potpuno prazno bez ikakvih pomaka gotovo dvije godine. No, u samom srcu turističke sezone 2023. godine grupacija Valamar je objavila kako će nastaviti gradnju nakon završetka turističke sezone 2023. Daljnji tijek radova nije poznat, kao niti završni rokovi gradnje ovog resorta. Slike 24. i 25. prikazuju stanje na gradilištu tokom izgradnje u 2019. godini.

Slika 24: Pogled na gradilište Hotela Pinea (Izradio autor)

Slika 25: Gradilište Hotela Pinea (Izradio autor)

Prilikom izgradnje Resorta Pinea, turistička zona Borik ili po novom nazivu turistička zona Pical biti će upotpunjena te će na taj način izrazito konkurirati ostalim zonama grada Poreča pa i šire okolice. Kompletno uređenje turističke zone obuhvaća 20 000 m² novo uređenih plaža koje će u potpunosti biti dostupne građanima, 4 kilometra nove rekreacijske staze, unutarnji sportski bazen sa 5 plivačkih staza koji će biti u cjelogodišnjoj funkciji za rekreativce i sportaše. U planu uređenja je obogaćenje gastro ponude na ovom području te će se također posvetiti iznimna pažnja uređenju hortikulture. Planirana je sadnja novog drveća i cijelo područje će se oplemeniti

autohtonim raslinjem i biljem za ovo područje Republike Hrvatske. Smatra se kako će ovo područje biti veliki konkurent na turističkom tržištu cijelog Jadrana (valamar.com).

Na GI 15 može se vidjeti kako će izgledati buduća turistička zona Pical. U pogledu sporta i rekreacije učiniti će se izniman korak te unaprijediti i promovirati zdrav način života kroz ulaganje u sportsko rekreacijsku infrastrukturu. Zona Pical će tako sadržavati: mnoštvo teniskih terena, odbojkaških terena na pijesku, multifunkcionalnih terena, raznih aktivnosti na moru, fitness na otvorenome, vanjske i unutrašnje bazene, mini golf, pješčane plaže, rekreacijsku šetnicu i dječje zabavne parkove kao i dječje bazene (valamar.com).

4.1. Značaj sportsko rekreacijske infrastrukture

Kako se kroz povijest turizma na području grada Poreča pojavila potreba za izgradnjom sportsko rekreacijske infrastrukture u vidu proširenja turističke ponude grada, tako se i ova infrastruktura iskoristila u svrhu unaprjeđenja životnog standarda u gradu Poreču i okolici. Obzirom da trenutna sportsko rekreacijska infrastruktura ima veliki značaj u turizmu Grada Poreča, što je sve vidljivo kroz popunjenost turističkih kapaciteta za vrijeme sportskih događanja ili tokom turističke sezone kada su rekreacijski sadržaji izrazito popunjeni, tendencija pa i glavni cilj grada i svih učesnika u turizmu je poboljšanje postojeće infrastrukture i osiguranje njezine kvalitete. Visinu značaja ove gospodarske djelatnosti se može opisati na način da turizam u Poreču pridonosi Gradu Poreču najveći udio u kompletnim doprinosima kroz godinu, te također se grad Poreč nalazi pri vrhu liste najposjećenijih turističkih destinacija Republike Hrvatske sa najvećim udjelom prihoda iz područja turizma za Republiku Hrvatsku. Nevezano za prihode, turistička potražnja se zapravo bazira najviše na sportsko rekreacijskoj infrastrukturi. Razlog iz kojeg se turistička ponuda bazira na sportsko rekreacijskoj infrastrukturi je što je zapravo svaki turist korisnik bilo kakve sportske ili rekreacijske infrastrukture bilo li to u natjecateljskome duhu pa u pogledu priprema ili samo rekreacijskog i u korištenju porečkih šetnica, plaža ili sličnog. Nadalje, ukoliko se u fokus uzmu samo građani grada Poreča, dolazi se do zaključka kako sportsko rekreacijska infrastruktura pridonosi već spomenutoj kvaliteti života te samim time ona se preslikava na dolazak novih građana odnosno ona potiče migracije stanovništva u sredinu sa visokim standardom života.

Samim time, grad Poreč svjedoči takvoj vrsti migracije pošto je u zadnjih nekoliko godina doživio tendenciju rasta stanovništva i proširenja urbane sredine. Vrlo bitna stavka dolazi u pitanje kada se događa preplitanje korištenja sportsko rekreacijske infrastrukture između turista i građana, odnosno tko ima veće pravo korištenja sportsko rekreacijske infrastrukture na području Poreča i kako su takva prava regulirana. Primarna važnost bi trebala biti upućena ka mogućnosti korištenja turističke infrastrukture i građanima. Naravno, turistička se infrastruktura ne može u potpunosti prepustiti na korištenje građanima zbog različitih turističkih aspekata (privatnost, popunjenost, standard), ali na području grada Poreča je zapravo izrazito dobro iz reguliran takav aspekt. Građani grada Poreča imaju mogućnost korištenja većine izgrađene sportsko rekreacijske infrastrukture te takav pristup pridonosi kvaliteti života građana. Samim time, značaj sportsko rekreacijske infrastrukture bilo na području grada Poreča bilo na području nekog drugog grada/općine je značajan te se velika pažnja treba uputiti ka izgradnji nove infrastrukture, poboljšanju postojeće i po mogućnosti renovaciji već uništene ili oronule. Na Poreštini suradnja između vlasti grada Poreča i ostalih sudionika u pružanju turističkih usluga funkcionira iznimno dobro gdje se sportsko rekreacijska infrastruktura financira i u koju se ulaže sa različitih strana bilo od strane koncesionara, vlasti grada Poreča, privatnih vlasnika ili pak grupacija koji su već dugi niz godina na ovom području. Značaj za ulaganje i poboljšanje sportsko rekreacijske infrastrukture je velik, naravno tome pridonosi izrazit turizam, ali se ista ta ulaganja zrcale i na građanstvo koje na posljatku sportsko rekreacijsku infrastrukturu može koristiti izvan turističkih sezona kao i za vrijeme njih.

5. Smještajni objekti na Poreštini

5.1. Podjela Poreštine prema smještajnim zonama

Ukoliko se sagleda karta grada Poreča sa označenim hotelskim smještajima, može se zaključiti kako je grad zapravo podijeljen u nekoliko smještajnih odnosno turističkih zona.

Najizraženija zona grada je Turistička zona Zelena Laguna koja se sastoji od isključivo hotelskih smještaja. Turistička zona Zelena laguna sadrži šest hotela. Hotelski smještaji sadrže kategorizaciju od tri ili četiri zvjezdice te dijele jednaku sportsko rekreacijsku infrastrukturu (tenis tereni, košarkaški tereni, nogometni tereni, unutarnja dvorana, odbojkaški tereni) osim sadržaja koji su usko vezani za hotel (vanjski i unutarnji bazeni, wellness, teretane i fitness centri). Turistička zona Zelena Laguna povezana je turističkim vlakićem sa centrom grada Poreča kao i sa brodomskom linijom koja vozi svakodnevno tokom proljeća, ljeta i jeseni. Također turistička zona je povezana prometnicom na svega 10 minuta udaljenosti autom. Turistička zona Zelena laguna posjeduje i Marinu Parentium koja sadrži 400 vezova za brodice, jedrilice i jahte. Turistička zona Plava Laguna je nešto manja površinom i brojem objekata, a sadrži jedan hotel i dva turistička naselja sa apartmanima za iznajmljivanje. Od sportsko rekreacijskih sadržaja sadrži isključivo izlaz na more odnosno plaže, te vodene sportove. Turistička zona Plava Laguna posjeduje marinu za manje brodice.

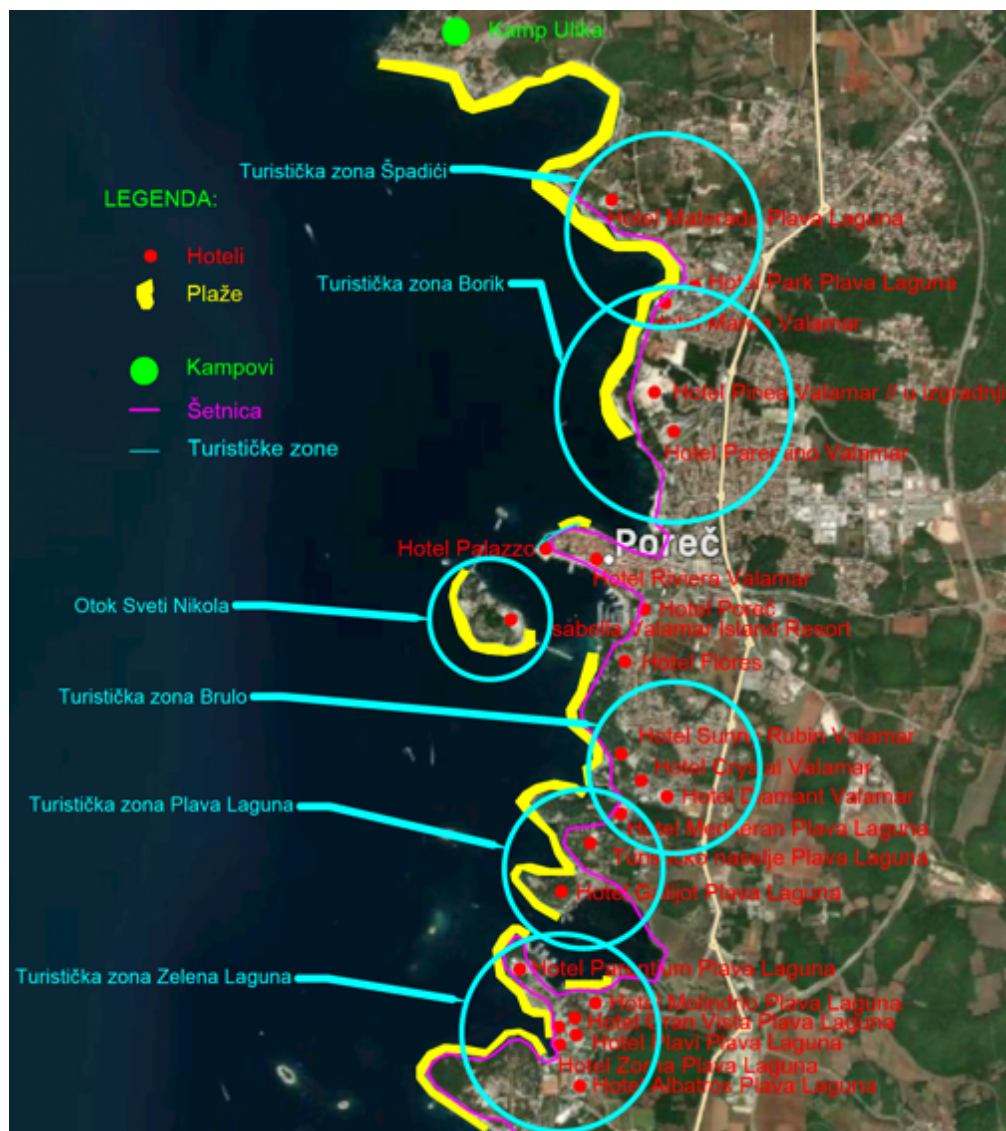
Iznimno popularna turistička zona je Brulo, koja sadrži turističko naselje sa apartmanima te četiri hotela. Turistička zona Brulo opremljena je vrlo dobrom sportsko rekreacijskom infrastrukturom koja pruža mogućnosti za različite pripreme svih vrsta sportaša. Nalazi se blizu staroga grada, te je povezanost dobra bilo šetnicom, turističkim vlakićem ili autom što iziskuje vožnju od svega 5 minuta do centra grada.

Turistička zona otok Sveti Nikola je ujedno i resort te se na otoku nalazi različita sportsko rekreacijska infrastruktura. Na otoku Sveti Nikola sportsko rekreacijska infrastruktura je fitness centar, šetnice, vodeni sportovi, plaže, vodeni tobogani, bazeni.

Starogradska jezgra se također može svrstati u turističku zonu no u ovu zonu se isključivo dolazi kao posjetitelj.

Turistička zona Borik sadrži dva aktivna hotela te apartmane za iznajmljivanje, no također trenutno je u izgradnji novi resort na mjestu staroga hotela Pical. Novi projekt resorta će biti kategoriziran sa pet zvjezdica. Turistička zona posjeduje mnogobrojne teniske terene, direktan izlaz na plažu kao i bike centar za odlaganje i servis bicikala, te mogućnost bavljenja vodenim sportovima. Povezanost sa gradom je vrlo dobra, a obavlja je turistički vlakić, turistička zona je također povezana šetnicom.

Turistička zona Špadići posjeduje dva hotela i turističko naselje sa apartmanima za iznajmljivanje. Od sportsko rekreacijskih sadržaja turistička zona sadrži mnoštvo teniskih terena, bazena, fitness centara, direktan izlaz na plaže, te mogućnost bavljenja vodenim sportovima.

Slika 26: Turističke zone grada Poreča (izradio autor, prema www.google.com/maps)

5.2. Smještajni objekti na području grada Poreča

Turistička zona Zelena Laguna

Turistička zona Zelena Laguna je ujedno i najveća turistička zona na području grada Poreča. Nalazi se na jugu grada, te je sa centrom povezana ljetnim linijama turističkog vlakića. Ova zona je domaćin različitim sportskim, kulturnim i zabavnim događanjima. Uz mnoge hotele u ovoj zoni nalaze se dvije marine za prihvat jahti, jedrilica i brodica. Naime, svi objekti na ovom području pripadaju grupaciji Plava Laguna d.d. koja je ujedno i glavni koncesionar pomorskog dobra na tom području (Koncesije na pomorskom dobru, 2022.).

Tablica 8: Kategorizacija turističkih objekata - Turistička zona Zelena Laguna (Izradio autor; prema <https://www.plavalaguna.com>)

Turistički objekt	Kategorizacija	Doba godine
Hotel Parentium Plava Laguna	4*	Proljeće/ljeto/jesen
Hotel Albatros Plava Laguna	4*	Proljeće/ljeto/jesen
Hotel Molindrio Plava Laguna	4*	Proljeće/ljeto/jesen
Hotel Zorna Plava Laguna	3*	Proljeće/ljeto/jesen
Hotel Gran Vista Plava Laguna	3*	Proljeće/ljeto/jesen
Hotel Istra Plava Laguna	3*	Proljeće/ljeto/jesen
Hotel Plavi Plava Laguna	3*	Proljeće/ljeto/jesen
Apartments Astra Plava Laguna	2*	Proljeće/ljeto/jesen

Iz tablice 8. može se zaključiti kako cijelo turističko naselje tokom zimskih mjeseci zapravo uopće nije otvoreno za turiste, te se ne nudi nikakva turistička ponuda u okrugu turističkog naselja. Zimska sezona služi za obnovu objekata u smislu dorađivanja ponuda, renovacija, novih projekata ili slično. Hotel Parentium Plava Laguna (GI 16) koji se nalazi na zasebnom poluotoku, te je odsječen od ostatka gusto naseljenog turističkog naselja. Naime, Hotel Parentium je domaćin poznatom Ironman 70.3 triatlon događaju, te tada smješta brojne natjecatelje. Na idućem grafičkom izvoru (GI 17) se može vidjeti raspored hotela u turističkoj zoni Zelena Laguna. Naime, Hoteli u ovoj zoni su vrlo gusto građeni. Iako su hoteli vrlo gusto sagrađeni, problem parkinga u ovoj zoni ne postoji. Vrlo dobro su dimenzionirana parkirališta, te ne postoje veći problemi iako većina gostiju hotela dolazi automobilom na odmor.

Turistička zona Plava Laguna

Turistička zona Plava Laguna (GI 18) se nalazi nešto sjevernije od turističke zone Zelena Laguna i bliže je centru grada Poreča, no nalaze se pod istim vlasništvom. Vlasništvo nad svim turističkim objektima se prepisuje grupaciji Plava Laguna d.d., koja je i koncesionar za korištenje pomorskog dobra (Koncesije na pomorskom dobru, 2022.).

Tablica 9: Kategorizacija turističkih objekata - Turistička zona Plava Laguna (Izradio autor; prema <https://www.plavalaguna.com>)

Turistički objekt	Kategorizacija	Doba godine
Village Galijot Plava Laguna	4*	Proljeće/ljeto/jesen
Hotel Mediteran Plava Laguna	3*	Proljeće/ljeto/jesen
Villa Galijot Plava Laguna	4*	Proljeće/ljeto/jesen
Villas Bellevue Plava Laguna	4*	Proljeće/ljeto/jesen
Apartments Galijot Plava Laguna	4*	Proljeće/ljeto/jesen
Apartments Bellevue Plava Laguna	4*	Proljeće/ljeto/jesen

Ova turistička zona je nešto mirnijeg tipa, te se u ovom području odvijaju manje sportske i rekreacijske aktivnosti (8 zemljanih teniskih terena, mini golf, najam bicikla i vodeni sportovi). Zapravo, turistička zona je koncipirana za odmor i boravak u predivnoj borovoj šumi uz korištenje plaža u blizini što čini najzastupljeniju rekreacijsku aktivnost ove zone. Povezanost turističke zone Plava Laguna i centra grada Poreča se odvija turističkim vlakićem ili šetnicom koja je povezana sa centrom grada u 20 minuta hoda. Također i u ovoj turističkoj zoni je parkiranje odrađeno vrlo dobro, te nema prevelikih izazova u tom pogledu. Tokom zimske sezone svi objekti su zatvoreni, te je taj period rezerviran za preinake, poboljšanja ili renovacije.

Turistička zona Brulo

Turistička zona Brulo nalazi se svega 10 minuta hoda od starogradske jezgre i povezana je predivnom šetnicom uz more koja posjeduje mogućnost direktnog ulaza na plažu. Ova turistička zona je vrlo gusta i izrazito orijentirana ka sportu i rekreaciji. Vremensko razdoblje u kojem je moguć boravak u Valamar Diamant Hotel je cjelogodišnje i s time navedenim ovaj hotel postaje zanimljiv mnogim sportašima i natjecateljima pošto određene pripreme mogu izvršiti kroz cijelu godinu.

Tablica 10: Kategorizacija turističkih objekata – Turistička zona Brulo (<https://www.valamar.com/hr/>)

Turistički objekt	Kategorizacija	Doba godine
Valamar Diamant Hotel	4*	Cjelogodišnje
Valamar Diamant Residence	3*	Proljeće/ljeto/jesen
Crystal Sunny Hotel by Valamar	4*	Proljeće/ljeto/jesen
Rubin Sunny Hotel by Valamar	3*	Proljeće/ljeto/jesen

Parking u ovoj zoni je osiguran, te ne postoje veći problemi niti u najvišoj popunjenosti turističkih smještaja. Kroz godine se konstantno prati trend i usavršava hotelska ponuda kroz preinake i renovacije. U nastavku je prikazana suvremena smještajna jedinica Valamar Diamant Hotela u turističkoj zoni Brulo.

Turistička zona Borik

Najbliža turistička zona starogradskoj jezgri grada Poreča ali sa sjeverne strane je turistička zona Borik. Pozicionirana na velikoj površini grada, nudi opciju od trenutno dva hotela od kojih je Valamar Parentino Hotel tek renoviran, a Marea Valamar Collection Suites novoizgrađen projekt te zapravo prvi na Poreštini koji nosi kategorizaciju od 5 zvjezdica. Nadolazeći projekt u ovoj zoni je Valamar Pinea Hotel koji je ujedno i resort, smješten na 89 627 m², te koji se gradi u skladu sa kategorizacijom od 5 zvjezdica te koji bi trebao postići status prvog resorta od 5 zvjezdica na području Poreča.

Tablica 11: Kategorizacija turističkih objekata – Turistička zona Borik (<https://www.valamar.com/hr/>)

Turistički objekt	Kategorizacija	Doba godine
Valamar Parentino Hotel	4*	Proljeće/ljeto/jesen
Valamar Pinea Hotel	Trenutno nije kategoriziran	U izgradnji
Marea Valamar Collection Suites	5*	Proljeće/ljeto/jesen

Ovo područje je u vlasništvu grupacije Valamar Riviera d.d, koji je ujedno i glavni koncesionar plaža odnosno pomorskog dobra na ovom dijelu grada Poreča (Koncesije na pomorskom dobru, 2022.). Sa izgradnjom Valamar Pinea Hotela, Valamar Riviera d.d. će upotpuniti turističku zonu Borik te ponuditi građanima i turistima novouređenu plažu od 20 000 m². Parkirališta u ovoj zoni su adekvatno isplanirana, te nema prevelikih poteškoća za smještaj potrebnih vozila.

Manje poteškoće se nalaze na prilaznoj cesti Marea Valamar Collection Suites-a, gdje se stvaraju gužve prilikom ulaza i izlaza automobila sa područja objekta. Ova zona je iznimno bogata sportsko rekreacijskom infrastrukturom. Počevši od: 15 zemljanih teniskih terena, odbojkaških terena na pijesku, plaža, mini golfa, vodenih sportova, rekreacijskih šetnica, zabavnih sadržaja, vanjskih fitness centara, unutarnjih i vanjskih bazena i mnogih drugih. Na GI 19 može se vidjeti funkcioniranje objekta Marea Valamar Collection Suites. Naime, smještajne jedinice su većih površina nego klasične hotelske sobe, te započinju sa površinama od 32 m² za V Level Junior Suite, 40 m² za V Level Superior Obiteljski Suite, 40 m² za V level swim up Superior Obiteljski Suite, 56 m² za V Level Premium Obiteljski Suite (valamar.com).

Turistička zona Špadići

Najdalja turistička zona grada Poreča na sjeveru je udaljena 20 minuta hoda od starogradske jezgre grada. U zoni se nalaze dva hotela, te ville i apartmane, a sve u vlasništvu grupacije Plava Laguna d.d. Ova zona je zapravo jedina koje se poprilično prepliće sa stambenom namjenom grada Poreča. Naime, na jednom području ove zone se nalazi Park resort sa Hotelom Park Plava Laguna, Villas Park Plava Laguna, Garden Suites Park Plava Laguna dok se na drugom dijelu ove zone nalazi Hotel Materada Plava Laguna. Između ovih lokacija u turističkoj zoni se nalaze stambene jedinice gdje građanstvo boravi, te na taj način ova turistička zona ne funkcionira kao jedno nego kao svako područje zasebno (GI 20). Ova zona je također bogata sportsko rekreacijskim sadržajima sa naglaskom na 11 zemljanih teniskih terena, vanjske bazene, plaže, mini golf, stolni tenis, odbojkaške terene na pijesku, vodene tobogane i dječje bazene.

Tablica 12: Kategorizacija turističkih objekata - Turistička zona Špadići (Izradio autor; prema <https://www.plavalaguna.com>)

Turistički objekt	Kategorizacija	Doba godine
Hotel Park Plava Laguna	4*	Proljeće/ljeto/jesen
Hotel Materada Plava Laguna	3*	Proljeće/ljeto/jesen
Villas Park Plava Laguna	4*	Proljeće/ljeto/jesen
Garden Suites Park Plava Laguna	4*	Proljeće/ljeto/jesen
Apartments Park Plava Laguna	4*	Proljeće/ljeto/jesen

5.3. Kategorizacija smještajnih objekata na području grada Poreča

Većina objekata ima kategorizaciju od tri ili četiri zvjezdice što čini turističku ponudu grada Poreča prihvatljivu za velik broj turista. S takvim turističkim konceptom, glavni cilj je masovni turizam što se zapravo u gradu Poreču i događa. Dakle, cilj je u što kraćem roku ili u istom vremenskom periodu privući što više turista, te zadržati konstantu kroz cijeli period turističke sezone. Masovni turizam u nekom turističkom gradu ima mnoštvo prednosti, ali tako i nekolicinu mana koje treba svakako uzeti u obzir. Iako većina smještaja ima kategorizaciju od tri ili četiri zvjezdice, projekt novog resorta Pinea se orijentira na kategorizaciju od 5 zvjezdica.

Tablica 13: Masovni turizam - pozitivni i negativni aspekti (Izradio autor)

Pozitivni aspekti		Negativni aspekti	
Ekonomska prednost	Masovni turizam može pridonosi lokalnom gospodarstvu putem povećane potrošnje turista na smještaj, hranu, trgovinu i usluge	Preopterećenje	Veliki broj turista može preopteretiti lokalnu infrastrukturu, promet, plaže i drugo, što dovodi do smanjenja kvalitete života
Radna mjesta	Povećanom potražnjom za turističkom ponudom, otvaraju se i nova radna mjesta u turističkom sektoru kao i u bliskim sektorima	Oštećenje okoliša	Masovni turizam može uzrokovati štetu prirodnom okolišu, uključujući onečišćenje, degradaciju plaža i oštećenje ekosustava
Razvoj infrastrukture	Povećanom potražnjom za turističkom ponudom destinacija mora konstantno ulagati u infrastrukturu za njezino poboljšanje (Hoteli, restorani, prometnice itd.)	Porast cijena	Rastuća potražnja za turističkim smještajem može dovesti do povećanja cijena nekretnina i najma, što može izazvati poteškoće za lokalno stanovništvo.
Povezanost	Turizam povezuje ljude iz različitih djelova Svijeta, stoga je turizam poveznica za kulturološku razmjenu, poslovnu razmjenu i društvenu razmjenu	Ovisnost o turizmu	Prevelika ovisnost o turizmu može dovesti do ekonomske ranjivosti, posebno u slučaju iznenadnih padova potražnje ili globalnih događaja poput pandemija

6. Diskusija kroz SWOT analizu grada Poreča

SWOT analiza je analitički alat koji se koristi za procjenu unutarnjih snaga (Strengths - S), slabosti (Weaknesses - W) te vanjskih prilika (Opportunities - O) i prijetnji (Threats - T) povezanih s organizacijom, proizvodom, projektom ili nekom drugom situacijom. Ovaj okvir pomaže u razumijevanju trenutnog položaja subjekta i planiranju strategija za budućnost (wikipedia.org).

Tablica 14: SWOT analiza - Grad Poreč (Izradio autor)

SNAGE	SLABOSTI
Povoljna klima i zemljopisni položaj	Nedovoljna povezanost prometnicama
Povijesno-kulturno nasljeđe	Nedovoljno brodskih linija
Očuvan okoliš i bioraznolikost	Nedovoljna infrastruktura za osobe s invaliditetom
Koncept turističkog grada	Nedovoljno parkirnih mjesta u centru grada
Turistička ponuda	Gužve na prometnicama u turističkoj sezoni
Prepoznatljivost kulture i prirodne baštine	Ne povezanost biciklističkih staza
Blizina obale i duljina obalne crte	
Pješačke zone i biciklističke staze	
Kvalitetan smještajni kapacitet	
Blizina zračne luke	
Sportsko rekreacijska infrastruktura	
Uređene prometnice	
PRILIKE	PRIJETNJE
Očuvanje i održivo korištenje kulturnopovijesne i tradicijske baštine	Ugrožavanje biljaka i životinja
Održivo korištenje prirodnih resursa	Gospodarska kriza
Izgradnja i opremanje prometnica prema turističkim standardima sa povećanjem parkirnih mjesta	Smanjena kupovna moć
Izgradnja kvalitetnog javnog prijevoza	Klimatske promjene
Poticaji iz EU fondova	Prirodne katastrofe sa direktnim utjecajem na zagađenje mora
Povećanje turističke ponude plus cjelogodišnji turizam	Gubitak tradicije
Razvoj održivog turizma u urbanom i ruralnom području	
Ulaganje u industriju	

Kroz provedenu SWOT analizu grada Poreča, može se zaključiti kako se turistička ponuda samoga grada temelji na iznimnom broju snaga odnosno pozitivnih strana. Iznimno kvalitetna infrastruktura grada, povoljan zemljopisni položaj, očuvan okoliš i bogata kulturno povijesna baština privlače izrazit broj turista, što kreira masovni turizam. Iako je grad Poreč sagrađen kao idealan turistički grad, svakako se treba obratiti pažnja na mogućnosti za napredak, moguće prijetnje i slabosti grada. Pošto se prihod grada Poreča temelji na turizmu, bilo bi poželjno da se takav turizam provede kroz cijelu godinu, stoga potrebno je kreirati turističku ponudu u smislu zimskog turizma na području grada Poreča. U 21. stoljeću se često spominje održivi razvoj i očuvanje prirode, pa bi fokus trebao biti na tome kroz turističke sezone. Iako je grad Poreč turističko središte, valjalo bi poticati i industriju na ovome području. Razlog je postizanje neovisnosti o samo jednoj gospodarskoj grani, u ovom slučaju turizmu, gdje ukoliko se dogodi gospodarska kriza, klimatska promjena ili prirodna katastrofa taj sektor doživljava izniman pad.

Kako je grad Poreč turističko odredište masovnog turizma, time se u središtu turističke sezone izrazito poveća broj korisnika infrastrukture što rezultira stvaranjem velikih prometnih gužvi. Uglavnom se svaki turistički grad suočava sa gužvama, no fokus treba biti na dovođenje prometnih gužvi na što je moguću manju razinu. Prijedlog smanjenja gužvi na Poreštini bi bilo proširenje prometnica na ulazima u grad, uz prateće infrastrukturne objekte za poticanje stanovništva i turista na kretanja biciklom. Također, kod uređenja prometnica bilo bi poželjno napraviti gušću cestovnu mrežu kako bi se protok po pojedinim prometnicama smanjio. Ukoliko bi fokus bio na proširenje cestovne mreže, bilo bi vrlo poželjno investirati u proširenje i povezivanje postojećih biciklističkih staza. Također, uvođenje češćih linija javnog prijevoza smanjio bi broj automobila na prometnicama te bi se to automatski reflektiralo na opterećenje prometnica kao i na opterećenje javnih parkirališta. Pošto su u razdoblju turističke sezone javna parkirališta također popunjena, potrebno je izgraditi veći broj parkirališta u samome centru grada. Prijedlog za proširenje parkirališta bi zapravo bila javna garaža, koja bi omogućila veliki broj parkirnih mjesta, ispunila zahtjeve suvremenog europskog grada, smanjila gužve na okolnim prometnicama i drugim javnim parkiralištima. Lokacija za javnu garažu bi mogla biti na javnom gradskom parkiralištu grada Poreča. S takvim pothvatom bilo bi potrebno osigurati proširenje

prometnica iz razloga što bi tada bio intenzivniji promet po određenim prometnicama. Naravno, ovakvi pothvati donose pozitivne strane u pogledu olakšanog prometa kroz grad, bolje povezanosti, smanjenja prometnih gužvi, bržeg protoka robe i usluga, veće sigurnosti, poticaja razvoja turizma i ekonomske koristi. No, svaki pothvati iako donose pozitivne strane donose i one negativne. U ovom slučaju, pošto se radi o većim zahvatima nedostaci bi bili:

- Utjecaj na okoliš: gradnja novih cesta može imati utjecaj na okoliš, kao što su zahvati na prirodnim staništima i potencijalni rizik od onečišćenja
- Troškovi: gradnja i proširenje prometnica zahtijeva značajna financijska sredstva koja se moraju osigurati iz proračuna ili putem investicija
- Vremenski rokovi: gradnja prometnica može potrajati, što može uzrokovati privremene poteškoće u prometu i nelagodnosti za stanovnike i turiste
- Promjene u urbanom krajoliku: povećane prometnice i parkirališta mogu promijeniti urbanu estetiku i karakter Poreča
- Potreba za održivošću: važno je osigurati da se infrastruktura planira i izvodi održivo, kako bi se minimizirao negativan utjecaj na okoliš.

Kako grad Poreč ima već vrlo dobru sportsko rekreacijsku infrastrukturu, masivnija ulaganja u nju nisu potrebna. Svakako, u sklopu već postojećih sportsko rekreacijskih centara moguće su manje preinake ili proširenja. Za moguća proširenja sportskih centara nalaze se teniskih centri gdje na području grada Poreča se nalazi 76 teniskih terena, što čini 1,482 ha površine grada. Iako naizgled velika površina, kroz godine održavanja treninga, natjecanja i rekreativnog bavljenja tenisom shvatilo se kako se teniski tereni na području grada vrlo lako popune te bi bila poželjna blaga nadopuna teniskih terena.

7. Zaključak

Ukupno promatranje sportsko rekreacijske infrastrukture grada Poreča jasno ukazuje na njezinu važnost i utjecaj na turizam. Dobro razvijena sportsko rekreacijska infrastruktura igra ključnu ulogu u stvaranju jedinstvenog koncepta turističkog grada. Kroz analizu dostupnih podataka i provedeno istraživanje, potvrđeno je da ova infrastruktura pruža značajan doprinos u privlačenju turista i poboljšanju njihovog ukupnog iskustva boravka u gradu Poreču. Prisustvo visokokvalitetnih sportskih objekata, poput sportskih terena, bazena, dvorana i fitness centara, pruža turistima raznolike mogućnosti za aktivno provođenje slobodnog vremena i bavljenje sportskim aktivnostima. Osim toga, ova infrastruktura podržava organizaciju sportskih događaja, natjecanja i turnira, privlačeći sportske klubove, profesionalne sportaše i ljubitelje sporta iz različitih dijelova svijeta. Jedinstveni koncept turističkog grada, koji kombinira prekrasnu prirodu, bogatu kulturnu baštinu i kvalitetnu sportsko rekreativnu infrastrukturu, postaje ključna atrakcija za turiste koji traže upotpunjeno iskustvo. Ova kombinacija pruža mogućnosti za rekreaciju, opuštanje i otkrivanje novih aktivnosti, istovremeno pridonoseći zdravlju i blagostanju turista. Stoga, može se zaključiti da dobra sportsko rekreacijska infrastruktura ima značajan utjecaj na turizam grada Poreča. Kontinuirano ulaganje u razvoj, održavanje i unaprjeđenje sportskih objekata i sadržaja ključno je za daljnji rast turizma, privlačenje novih posjetitelja i zadovoljstvo postojećih turista. Kroz sinergijski pristup između lokalne vlasti, turističkih agencija, sportskih klubova i drugih relevantnih dionika, mogu se ostvariti dugoročni rezultati koji će gradu Poreču osigurati status uspješne turističke destinacije s iznimnim sportsko rekreacijskim mogućnostima.

Grad Poreč je prepoznat po iznimno dobrim hotelskim smještajima koji privlače brojne posjetitelje iz različitih dijelova svijeta. Međutim, kako bi se održala visoka kvaliteta usluge i zadovoljstvo gostiju, nužno se suočiti s potrebom za minimalnim renovacijama starijih objekata. Minimalne renovacije ili one nešto veće kroz godine provedbe turizma svakako će doprinijeti modernizaciji turističke ponude kao i funkcionalnosti turističkih objekata. Ukoliko se govori o modernizaciji turističkih objekata, ono će pridonijeti održavanju konkurentnosti među ostalim turističkim destinacijama.

Grad Poreč suočava se s izazovima preopterećene prometne infrastrukture u mjesecima turističke sezone, nedostatkom adekvatnih parkirališta i nedovoljne razvijenosti biciklističkih staza. Ova problematika ukazuje na potrebu za održivim i sveobuhvatnim pristupom unaprjeđenju prometne situacije kako bi se osigurao kvalitetan život za stanovnike i pozitivno iskustvo za posjetitelje odnosno turiste grada Poreča. Proširenje prometnica na kritičnim točkama, zajedno s implementacijom modernih prometnih rješenja, olakšat će protok vozila te smanjiti prometne gužve koje utječu na kvalitetu života lokalnog stanovništva tokom turističkih sezona. Izgradnja većih javnih gradskih parkirališta omogućiti će jednostavnost i povećati kvalitetu života građana i turista. Razvoj mreže sigurnih i funkcionalnih biciklističkih staza ne samo da će poticati održivu mobilnost, već će također osigurati zdraviju i ekološki osviješteniju alternativu individualnom motoriziranom prometu. Integracija biciklističkih staza u urbanistički plan omogućit će stanovnicima i posjetiteljima da uživaju u gradu na održiv način te dodatno promovirati grad Poreč kao ekološki osviještenu destinaciju.

8. Literatura

Hrvatini, D., Razvitak turističke izgradnje na priobalju Poreštine: Od ušća rijeke Mirne do Limskog zaljeva, 2006

Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19)

Zakon o cestama (NN 84/2011, 22/2013, 54/2013, 148/2013 i 92/2014) , Pravilnik o biciklističkoj infrastrukturi

Istarska Županija, Programski koncept uređenja rekreacijskih sadržaja obalnog pojasa Istarske Županije, 2014

Službeni glasnik grada Poreča – Parenzo, Broj:14/2010

Istarska Županija, Koncesije na pomorskom dobru, 2022.

Pravilnik o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti

Web poveznice:

<https://hr.wikipedia.org/wiki/Poreč> (pristup 30.04.2023)

<https://www.sportscroatia.com/nogomet/nogomet-kamp-porec> (pristup 10.05.2023)

<https://www.szgp.hr/Porec/294/HR> (pristup 10.05.2023)

<https://www.aquacolors.eu/hr/> (pristup 10.05.2023)

<https://porestina.info/sluzbeno-otvorena-vrata-vodenog-parka-aquacolors/> (pristup 10.05.2023)

<https://www.myporec.com/hr> (pristup 15.05.2023)

<http://www.porec.hr/prva.aspx?stranica=2517&pid=5> (pristup 20.05.2023)

<https://www.myporec.com/hr/o-nama/statistike> (pristup 21.05.2023)

<https://podaci.dzs.hr/2022/hr/29506> (pristup 21.05.2023)

<https://jesolo.it/en/> (pristup 05.08.2023)

<https://oss.uredjenazemlja.hr/map> (pristup 15.08.2023)

<https://www.valamar.com/hr/smjestaj-porec> (pristup 20.08.2023)

<https://www.plavalaguna.com> (pristup 20.08.2023)

https://hr.wikipedia.org/wiki/SWOT_analiza (pristup 29.08.2023)